

དཀར་ཆག

ཨང་	དོན་ཚན།	ཤོག་གྲངས།
༡	བཞི་པ། འཇམ་རྩལ་དབྱེད་ཀྱི་མདོ།	༡
༢	ལེའུ་ཉེ་ལྷ་པ། དབྱེད་ལྷ་གཏར་ག།	༡-༡༢
༣	ལེའུ་ཉེ་གཅིག་པ། དབྱེད་ལྷ་མེ་བཙའ།	༡༢-༣༤
༤	ལེའུ་ཉེ་གཉིས་པ། དབྱེད་ལྷ་དུགས།	༣༤-༣༦
༥	ལེའུ་ཉེ་གསུམ་པ། དབྱེད་ལྷ་ལུམས།	༣༦-༤༡
༦	ལེའུ་ཉེ་བཞི་པ། དབྱེད་ལྷ་བྱུག	༤༡ - ༤༦

བཞི་པ། འཇམ་རྩུབ་དཔུང་གི་མདོ།

༡༡། འཇམ་རྩུབ་དཔུང་གི་མདོ་འགྲེལ་པ་ལ། ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ་གཏར་ག་དང་། ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ་གཅིག་པ་མེ་བཙའ།
ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ་གཉིས་པ་དུགས། ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ་གསུམ་པ་ལུམས། ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ་བཞི་པ་བྱུགས་པ། ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ་ལྔ་པ་དཔུང་
གི་ལོག་གཞོན་སྤར་མ་བཅས་ལེའུ་དུག་ཡོད།

ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ། དཔུང་ལྔ་པ་གཏར་ག།

གཏར་གའི་ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ་གཞུང་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་
བཤད་པ། ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ་མཚན་བསྟན་པ་བཅས་རྣམས་པ་གསུམ་མོ།

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ། དེ་ནས་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྲིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་
སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག ཞེས་པ་སྟེ། སྟོང་ཐམས་ཅད་གི་ལོག་གཞོན་ཅུ་སྟོང་བསྟན་ནས་བྱ་བ་
གཞན་གྲིས་བར་མ་ཚད་པ་དེ་མ་ཐག་དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྲིས་ཡིད་ལས་སྦྱེས་
སོགས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཀྱེ་ཞེས་པོས་ནས་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ལེགས་པར་
རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་དང་ཞེས་གདམས་ཏེ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། དཔུང་ལྔ་པ་ལྡེལ་མཚོག་གུར་གཏར་གའི་བརྟེན་ཐབས་ལ། །ཆ་བྱད་བརྟག་པ་ཐབས་
དང་སྦྱོན་ཡོན་ལ། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔུང་ལྔ་པ་ནང་གི་མཚོག་གུར་གཏར་ག་བརྟེན་པའི་ཐབས་དེ་ལ་ཆ་བྱད་
ལེགས་ཉེས་རུང་མི་རུང་བརྟག་པ། བརྟེན་པའི་ཐབས་དང་། ལོག་པའི་སྦྱོན་དང་། ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་པ་ལྔ་རུ་
ཡོད་དེ།

དང་པོ། ཆ་བྱད་བཤད་པ། དང་པོ་ཆ་བྱད་ཚོ་མཉེན་ལྡན་པའི་ལྷགས། །མགར་བ་མཁས་པས་སྦྱ་གུའི་སྦྱོ་
འབྲེལ་དབྱིབས། །ཅེ་སྦྱར་ཚོས་གཉིས་ལྷ་བ་ལྷ་བྱ་འཇམ། །ལྷག་ཉལ་སོ་དྲང་བྲང་བ་ཅན་དང་ནི། །ལྷ་རེའི་ལ་
འབྲ་ཀུན་ཀྱང་སྲིད་སོར་དུག །ཐར་འབྱོངས་ངར་ལྡན་བརྟུངས་འཐེམས་བདར་ལེགས་པ། །ཚོ་ཚད་ལྷན་དུ་སྦྱ་
གཞོག་ལུས་པ་སྟེ། །གཟེ་དང་མི་གཟེ་དེ་ལ་རག་ལས་པས། །གཙགས་ལེགས་ཏྲག་ཏུ་ལུས་ལ་བཅང་བར་
བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། །ལྷ་ཟེར་ལས། མགར་བ་མཁས་པས་ཚོ་ག་བཞིན། །བརྟུངས་པའི་གཏར་དཔུང་ཉི་ཤུ་
དུག །སྦྱ་ནི་ཚོད་པར་ལུས་པ་དག །ཕལ་ཆེར་སོར་ནི་དུག་པ་བྱ། །གཟུགས་ལེགས་སོ་ནི་ལེགས་པ་
དང་། །གཟུང་བ་བདེ་བ་ཉིད་དུ་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་ཆ་བྱད་ནི་ཚོ་ཚད་མཉེན་ངར་དང་
ལྡན་པའི་ལྷགས་ལ་མགར་བ་མཁས་པས་བྱེད་སྦྱ་ གུའི་སྦྱོ་དང་འབྲ་བའི་དབྱིབས་ཅན་ཅེ་སྦྱར་པོ་ཟོར་བ་ལ་སྟེ་

ཚོས་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བའི་དབྱིབས་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་ལྟག་ཉལ་དང་སོ་དང་ཐང་གི་བྲང་བ་ཅན་གྱི་སྤེལ་ལྟ་བུ་
དང་། ཡང་ན་སྟ་མེའི་ཁ་དང་འདྲ་བ་སོགས་ཀུན་ཀྱང་རིང་བྱང་གི་ཚད་སྲིད་ལ་སོར་དུ་གཡོད་པ་ཞུན་ཐར་
འབྱོངས་ཤིང་ངར་དང་ལྡན་པ་བརྟུངས་འཐེམས་ཤིང་བརྟུང་ཁ་ལེགས་པས་ཚོ་བའི་ཚད་གྲེན་དུ་སྦྱ་གཤོག་པར་
ལུས་པ་སོགས་དོན་ཚོ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་དགོས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་གཟེ་བ་དང་མི་གཟེ་བ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་
རག་ལུས་པས་གཅགས་བུ་ལེགས་པོ་དེ་ནི་རྟག་དུ་སྦྱོན་པའི་ལུས་ལ་བཅང་བར་བྱ་ཞིང་གར་ཐོད་ཐོད་དུ་མི་
བཞག་པར་གཅེས་པར་བཟུང་ངོ། །

གཉིས་པ། རུང་དང་མི་རུང་བརྟག་པ། བརྟག་པ་རུང་དང་མི་རུང་ནད་གཞི་བརྟག་པ། རན་དང་མི་རན་དུས་ཚོད་
བརྟག་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཏར་ག་འཕྲོད་མི་འཕྲོད་བརྟག་པ་ནི། རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་ནད་གཞི་དང་གནས་
སྐབས་ཀྱི་སློ་ནས་བརྟག་པ་གཉིས་དང་། གཏར་རན་པ་དང་མི་རན་པ་དུས་ཚོད་ཀྱི་སློ་ནས་བརྟག་པ་གཉིས་ཏེ་
བཞིར་ཡོད་པའོ། །

༡ རུང་དང་མི་རུང་ནད་གཞི་ལ་བརྟག་པ། གཏར་རུང་མི་རན་གཞིར་བརྟག་པ་ལ་རུང་ལུལ་སྦྱིར་
བསྟན་པ་དང་། མི་རུང་སྤང་ལུལ་སྦྱིར་བསྟན་པ། དེ་ལས་བྱེ་བྲག་དམིགས་བསལ་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་མོ།།

(༡) རུང་ལུལ་སྦྱིར་བསྟན་པ། གཏར་དུ་རུང་བའི་ནད་གཞི་འགྲམས་འཁྲུགས་རིམས། །སྤངས་པ་མ་དང་དེག་
ནད་སྤར་ཡ་དང་། །མེ་དབལ་རྩ་སེར་མཛེ་ནད་ལ་སོགས་པའི། །ཚ་བ་ཁྲག་མཁྲིས་ལས་ཀྱུར་གཏར་བའི་
ནད། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཏར་དུ་རུང་བའི་ནད་གཞི་ནི་འགྲམས་པ་དང་འཁྲུགས་པ་དང་རིམས་དང་སྤངས་
པ་དང་མ་དང་དེག་ནད་དང་སྤར་ཡ་དང་མེ་དབལ་དང་རྩ་སེར་དང་མཛེ་ནད་ལ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཚ་བ་
དང་། ཁྲག་དང་མཁྲིས་པ་ལས་ཀྱུར་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་གཏར་དུ་རུང་བའི་ནད་ཡིན་ལ།

(༢) མི་རུང་སྤང་ལུལ་སྦྱིར་བསྟན་པ། མི་རུང་གདོན་ཅན་བྱངས་བྱངས་སྦྱུ་མ་མ་དང་། །བཙས་རྗེས་སྦྱ་བྱ་
གཙོང་ཆེན་མེ་ཤོད་ཉམས། །མདོར་ན་བད་རླུང་ལས་ཀྱུར་ནད་ལ་སྤང་། །ཞེས་པ་སྟེ། གཏར་མི་རུང་བ་གདོན་
ཅན། །བྱངས་བྱངས་སྦྱུ་མ་མ་དང་བྱ་བཙས་པའི་རྗེས་དང་། །སྦྱ་བྱ་གཙོང་ཆེན་མེ་ཤོད་ཉམས་པ་སོགས་མདོར་ན་
བད་ཀའ་སྦྱ་བོ་དང་། །རླུང་ལས་ཀྱུར་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་དགོས་ལ། །གཞན་ཡང་ཡན་ལག་བརྟུང་
པར། དེ་ཡང་བརྟུང་དུ་ག་མ་ལོན་དང་། །བདུན་རྩ་འདས་པར་ཁྲག་མི་དབྱུང་། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ལས་ལྷ་
བྱས་ལའང་མིན། །གསུངས་པ་ལྟར་དམིགས་བསལ་མ་གཏོགས་བྱིས་པ་ལོ་བརྟུང་དུ་ག་མ་ལོན་པ་དང་། །བདུན་

ཅུ་འདས་པ་ཀླན་པོ་དང་བཤལ་སྐྱུགས་སོགས་ལས་ལྷ་བྱས་མ་ཐག་པའི་མཐར་ཡང་མི་རུང་བར་གསུངས་
ཤིང་།

(༣) བྱི་བྲག་དམིགས་བསལ་བསྟན་པ། འོན་ཀྱང་ཁྲག་མ་ཕྱེད་དང་རིམས་མ་སླིན། །སྒོངས་ཚད་དུག་མ་
གསོད་དང་གཉན་ཚད་དང་། །བྱངས་ཟད་ཚ་བ་ཡིན་ཡང་གཏར་མི་རུང་། །བད་རླུང་ནད་ཀྱང་ཁྲག་མཁྲིས་
བསྒོངས་ན་གཏར། །དོག་དང་ཚ་མཐུད་སླ་གནས་སར་མི་གཏར། །ཞེས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་གོང་དུ་སྒོས་པའི་
རུང་བ་རྣམས་ལའང་ནད་ཁྲག་དང་བྱངས་ཁྲག་མ་ཕྱེད་པ། རིམས་ཚད་ཚ་བ་མ་སླིན་པ། སྒོངས་ཚད་དུག་མ་
གསོད་པ་དང་། གཉན་ཚད་དང་བྱངས་ཟད་པ་སྟེ་བདུན་པོ་རྣམས་ནི་ཚ་བ་ཡིན་ཡང་རྟོག་ཏུ་གཏར་དུ་མི་
རུང་ལ། ཡང་བད་ཀན་སྐྱུ་པོ་དང་རླུང་ནད་ཚབས་ཆེན་མ་གཏོགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཁྲག་མཁྲིས་དང་
བསྒོངས་ན་གཏར་དུ་རུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་ཤ་མེན་རྩའི་གནད་གཉན་ས་དོག་པ་དང་། ཚ་མཐུད་ཀྱི་སྟེང་། ལྷ་
གནས་ས་དང་ལྷ་རིགས་ལྡན་རྒྱ་དུས། གཞན་ཡང་གཙུག་ལག་སྐར་ནག་ནས་བཤད་པའི་གཟུང་སྐར་སྐར་སྟེ་
སོགས་ཞིབ་པར་བརྟག་ལ། ལྷ་པར་གང་ཟག་སྟོས་ཀྱི་ངན་པ་སོགས་སུ་མི་གཏར་བར་སྤང་བྱངས་ཀྱི་རིམ་པ་
དེ་དག་བེ་རླུང་དཀར་པོ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།

༥ གཏར་རན་མིན་དུས་ཚོད་བརྟག་པ། དུས་ཚོད་ཐོག་མ་བར་དང་ཐ་མ་གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ། རན་དང་
མི་རན་དུས་ཚོད་ཀྱི་སྟོན་སོགས་ཐོག་མ་དང་བར་པ་དང་ཐ་མ་གསུམ་དུ་བརྟག་དགོས་ཏེ།

(༦) ཐོག་མར་གཏར་བ། བྱང་ཁོག་ཁྲག་བབས་དོན་ལ་བེན་པ་དང་། །ཁྲག་མ་ཚོད་དང་རྒྱས་འཁྲུགས་སླིན་
ལོང་མེད། །དུས་ལ་མི་བསྐྱད་བརྩོན་པས་ཐོག་མར་གཏར། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོག་མ་ནས་གཏར་དགོས་
པ་ནི་བྱང་ཁོག་དུ་ཁྲག་བབས་པས་དོན་ལ་བེན་པ་དང་། ལྷ་ཁྲག་མངལ་ཁྲག་སོགས་མ་ཚོད་དང་ཁྲག་རྒྱས་པ།
རྒྱས་འཁྲུགས་སོགས་ཀྱི་ཚ་བ་དེ་རྣམས་སླིན་ལོང་མེད་པས་གཏར་བའི་དུས་ལ་མ་བབས་ཀྱང་མི་བསྐྱད་པར་
འབད་པ་དང་བརྩོན་པས་ཐུག་ཕྱད་དེ་མ་ཐག་དུ་ཐོག་མར་གཏར་བར་གཅེས་སོ། །

(༧) བར་དུ་གཏར་བའི་དུས། བར་དུ་གཏར་དུས་གཟེར་དུས་ཀྱང་ལྷུ་ཆད། །ཚ་རྒྱུད་ལྷི་སྟོན་རྒྱས་པའི་དུས་
ན་གཏར། །ཁྲག་ཕྱེད་རི་མོ་མེད་ན་དུས་ལ་ཕེབས། །དེ་ལྟར་མིན་ན་ཐང་གིས་ཕྱེ་ལ་གཏར། །ཞེས་པ་སྟེ། བར་
དུ་གཏར་བའི་དུས་ནི་རུང་བའི་ནད་དེ་གཟེར་དུས་ཀྱང་ལྷུ་ཆད་ཅིང་ཚ་རྒྱུད་ ལྷི་ལ་ཚ་སྟོན་པ་རྒྱས་པའི་དུས་
ན་གཏར། ནད་ཁྲག་བྱངས་ཁྲག་ཕྱེད་པའི་རྟགས། ལ་སྐྱེ་འཕྲོངས་གསུམ་ནས་འབབ་པའི་ཁྲག་ལ་བལྟས་པས།
བྱངས་ཁྲག་དམར་སེལ་ལེ་བ་དང་། ནད་ཁྲག་མདོག་གཞན་དུ་སྐྱང་བ་འདྲེས་པའི་རི་མོ་མེད་ན་དུས་ལ་ཕེབས་

པ་སྟེ་གཏར་རན་ པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་ཐང་གིས་དབྱེ་དགོས་ཏེ། སང་ཉིན་གཏར་རྒྱུ་འོ་དོ་ལུ་བ་ལྟ་བུ་
གཏོང་བའི་སྟོན་ལ་འདུག་ཀྱང་དེས་ནི་ཚོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རན་ལྷག་རྩུངས་ལྷག་ཞག་གཅིག་ལ་འབྱེད་པའི་རུས་
པ་སྟེན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། རབ་ཞག་ལྟ་འབྲིང་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་ཨ་བར་སྐྱུར་གསུམ་གྱིས་ནད་ལྷག་རྩུངས་
ལྷག་སྟེ་ལ་གཏར་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་།

(3) ཐ་མར་གཏར་བའི་དུས། ལྷག་མཁྲིས་ངན་ལྷག་རྩུང་མིག་བྱེར་བ་དང་། །ཟུག་གིས་ཚ་རོ་བསྐྱེད་ལ་ཐ་མར་
གཏར། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷག་བྱེར་བ། མཁྲིས་པ་བྱེར་བ། ངན་ལྷག་རྩུང་མིག་ཏུ་བྱེར་བ་དང་། མི་འབྲོད་པའི་ཟུག་
གིས་ཚ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནད་རོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐ་མར་གཏར་དགོས་ཏེ།

(4) མཚུག་བསྐྱེད་པ། གཏར་བ་སྐྱེས་ན་རྒྱུང་སྐྱེ་ཚ་བ་འབྱེད། །ཕྱིས་ན་ངན་ལྷག་རྩུང་འགྲམས་རོ་མི་ཐོན། །ཚ་
སྟོབས་ཚེ་ན་རྩོད་ནག་ཏུ་འདུལ། །ཞེས་པ་སྟེ། དུས་དེ་གསུམ་དང་མི་ལྟན་པར་གཏར་བ་སྐྱེས་ན་རྒྱུང་སྐྱེ་
ཞིང་ཚ་བ་སྐྱེར་བྱེར་བར་བྱེད་ལ། འཕྱིས་ན་ངན་ལྷག་དེ་རྩུང་གྲམས་ཏེ་ནད་རོ་མི་ཐོན་ལ། ལྷག་པར་ཚ་སྟོབས་
ཚེ་བ་ལ་གཏར་བ་འཕྱིས་ན་ཚ་བ་དེའི་སྟོབས་ཀྱི་རྩུང་དང་དོན་ལྟ་པོ་ནག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་འདུལ་བ་ལ་
སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱ་གར་སོགས་སུ་སྤང་བྱེད་དེར་མ་སྟོན་པ་སྟེན་བུ་པར་ཞེས་པ་འཛིབ་
ཏུ་གཞུག་པས་གཏར་ག་དང་ཐན་ཡོན་མཉམ་པ་ཡོད་ཚུལ་ནི། སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོའི་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་
ལས། སྟེན་བུ་པར་བདེར་གནས་པ། །ལྷག་དབྱུང་བྱིར་ནི་སྐྱུར་བར་བྱ། །ཞེས་ལུས་ཀྱི་ལྷག་འབྱུང་བར་རུས་
པའི་སྟེན་བུ་པར་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་བཟང་ངན་གྱི་རིམ་པ་ནི། རྩུ་མདོག་རྣམ་པར་
གསལ་བ་དང་། །དུག་མེད་ཉ་ལྷིབས་མེད་ལས་བྱུང་། །རྩུ་སྐྱེར་རོ་སྟོན་སྟོ་ལྷུ་ལ། །རྒྱུ་མི་ཅུར་སྟེན་འང་
ལུས་སྤ། །སྟོ་ནི་ཅུང་ཟད་སེར་བ་བཟང་། །ཞེས་གནས་པའི་རྩུ་དང་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་བཟང་བའི་
ཉམས་དང་། རྩུ་ནང་ཉ་དང་སྤལ་སོགས་དང་། །རི་མོའི་དྲི་མ་རྣག་ལས་བྱུང་། །དཀར་དང་དམར་དང་ཤིན་
ཏུ་གནག་ །མི་སུན་སྟོན་དང་འབྱེལ་བ་དང་། །འཇའ་ཚོན་དང་འབྲུ་རོ་སྟོན་བཟ། །སྐྱུ་ཡོད་དེ་རྣམས་དུག་ཅན་
ཡིན། །སྤང་བུ་དེས་ནི་ལྷག་གཞིལ་ན། །གཡའ་ནག་འཇོག་རིམས་མགོ་འཁོར་བསྐྱེད། །དེ་ལ་དུག་ལྷག་
མཁྲིས་གསོ་བྱ། །ཞེས་ངན་པའི་རིགས་སུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྟེན་བུ་པར་དེ་འཛིབ་ཏུ་བརྒྱུག་ན་
བཟང་ལྷག་ངན་ལྷག་དབྱེ་ཐང་ལ་སོགས་པ་གཏོང་མི་དགོས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ལྷག་ནི་བཟང་ངན་འདྲེས་པ་
ལས། །པར་སྤངས་དང་པོར་ནད་ལྷག་ནི། །འབྱུངས་ཏེ་དང་པོ་འོ་མ་དང་། །འདྲེས་རྒྱུའི་འོ་མ་ལེན་དང་
མཚུངས། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་མོད་ཀྱང་། བོད་འདིར་སྟེན་བུ་དེ་མི་འབྱུང་བས་དགོས་པ་མེད་པའི་
དཔང་དུ་བྱས་ནས་རྩུར་ཅམ་ལས་མ་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ། གཏར་ག་བརྟེན་པའི་ཐབས། གཏར་ཐབས་སློན་འགོ་དངོས་གཞི་བྱི་རྗེས་གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ།
 གཏར་དཔུང་དངོས་ལ་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་དག་ལ་ཡང་གདབ་བྱ་བ། །ཐབས་ཤེས་གཙགས་བྱས་དེ་དང་
 དེས། །ཕྱོགས་ནི་དེ་དང་དེ་རུ་གདབ། །འབྲས་འབྲས་ཀྱི་སྲིད་ཚམ་གདབ། །རྩམ་པའི་སྟེང་ཅ་སྟེ་
 འབྲས། །ནས་ཀྱི་བྱེད་ཚམ་གདབ་པར་བྱ། །བཏབ་མ་ལེགས་པར་རྩམ་རྩལ་ཟད། །ཉུང་ཟད་འབྲུང་ལ་ཉིལ་བྱེ་
 གདབ། །གདབ་བྲགས་སྒྲ་དང་བཅས་པར་ནི། །འབྲུང་ཞིང་བཅད་ཀྱང་དཀའ་བར་འགྱུར། །དངངས་དང་
 འཕོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། །ཚིངས་སྟོད་མཚོན་རྩལ་འབྲས་བྲགས་དང་། །ཉམ་རྒྱུད་ལྷགས་ཉེན་རྩལ་མ་
 བྱས། །ཞུག་མི་འབྲུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལོ། །ཞུག་མི་ལེགས་པར་མ་བྱུང་ན། །བྱི་དང་ཚ་གསུམ་སྦྱར་བ་དང་། །རྒྱ་
 སྟོས་རྒྱམ་ཚུ་ཁྱིལ་དུད་བཅས། །ཉིལ་མར་བཏགས་པ་མ་ལ་བསྒྲ། །ཞུག་མི་ལེགས་བྱུང་ཉིལ་མར་དང་། །རྒྱམ་
 ཚུ་སྦྱར་བ་བྲོ་འམ་བསྒྲ། །ལེ་བཟན་ཅི་ལས་ཚོན་མེར་ལྷར། །དང་པོར་ནད་ཞུག་འབྲུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་
 སོགས་ཞུག་དཔུང་རྩལ་བསྐྱམས་ཀྱིས་མཚོན་ཞིབ་པར་མཚིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས་རྟོགས་པ་དང་། །འདིར་གཏར་
 བའི་ཐབས་ལ་སློན་འགོ་དངོས་གཞི་བྱི་རྗེས་དང་གསུམ་རུ་ཡོད་དོ།།

༡ གཏར་བའི་སློན་འགོ། གཏར་བའི་སློན་འགོ་རིང་དང་ཉེ་བ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། གཏར་བའི་ཐབས་
 ཀྱི་དང་པོ་སློན་འགོ་ལའང་རིང་བ་དང་ཉེ་བ་གཉིས་ལས།

(༡) རིང་བའི་སློན་འགོ། རིང་བ་མ་སློན་སློན་པར་བྱ་བ་དང་། །ནད་ཞུག་རྒྱངས་ཞུག་ཐང་གིས་དབྱེ་བར་
 བྱ། །ཐང་མ་བཏང་བར་གཏར་ན་རྒྱངས་ཞུག་འཚོར། །ནད་ཞུག་མི་ཐོན་རྒྱུད་སྦྱེ་ཚད་རོ་ལྷས། །ཞེས་པ་སྟེ།
 རིང་བ་དེ་ལ་ཡང་མ་སློན་པ་སློན་པར་བྱ་བ་དང་། །ནད་ཞུག་རྒྱངས་ཞུག་ཐང་གིས་དབྱེ་བར་བྱ་བ་གཉིས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཐང་ནི་ནད་ཞུག་རྒྱངས་ཞུག་འབྱེད་པ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཐང་། །རྒྱུ་ཚད་འབྱེད་པ་སྟེ་ཉེས། །བད་ཞུག་
 འབྱེད་པ་མ་རུ་དང་སྟེ་ཉེས། །འཐབ་པ་དང་འདུས་ནད་འབྱེད་ན་སྦྱུ་རུར། །ཞུག་མའིས་འབྱེད་ན་བ་ལེ་ཀ་དང་
 སྟེ་ཉེས། །ནད་ཞུག་རྩལ་བ་པི་པི་ལིང་། །སློན་བྱེད་ལྷུར་རུ་དགོས་ཚེ་སྟེ་ཉེས་ཀྱི་ཐང་གཅེས་ཤིང་། །དེ་ཡང་
 རབ་ཞག་ལ། །དེ་མིན་ཀྱང་གསུམ་གྱི་སློན་རུ་དེས་པར་དགོས་ཏེ། །ཐང་མ་བཏང་བར་གཏར་ག་བྱས་ན་རྒྱངས་
 ཞུག་འཚོར་ཞིང་ནད་ཞུག་མི་ཐོན་ལ་རྒྱུད་སྦྱེ་ཞིང་ཚད་རོ་ལྷས་པ་སྟེ་ལུས་པའི་སློན་ཡོད་དོ། །

(༢) ཉེ་བའི་སློན་འགོ། ཉེ་བའི་སློན་འགོ་མེ་ཉིས་རྩོས་པར་བསྟོ། །འགྲུལ་བསྐྱུང་བསྐྱུང་སོགས་ཡབ་ཆ་སྟེ་གོན་
 བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཉེ་བའི་སློན་འགོ་ནི། །མེ་དང་ཉེ་མ་གང་རིགས་ཀྱིས་ལུས་རྩོས་པར་བསྟོ་ཞིང་འབྲེ་ཅན་གྱི་

འགྲུལ་བསྐྱེད་བཤུགས། བསྐྱེད་ཞེས་པ་རྩ་མལ་དུ་གཟུང་བའི་དོན་ཏེ་དེའི་ཆེད་དུ་ཐིག་གུ་ལེབ་ཆགས་རིང་སྐྱེད་ ཇི་
ལྟར་འོས་པ་དང་བལ་དང་རྩ་སོགས་ཡབ་ཆ་གང་དགོས་སྟོན་གོན་བྱའོ། །

༥ གཏར་གྱི་དངོས་གཞི། དངོས་གཞི་བསྐྱེད་ཐབས་གདབ་ཐབས་གདབ་དམིགས་དང་། །ཞུག་པ་
དབྱུང་ཚད་ལོག་གཞོན་བསྟན་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཏར་བའི་ཚོགས་དངོས་གཞི་དེ་ལ་བསྐྱེད་བའི་ཐབས་དང་།
གདབ་དམིགས་ཀྱི་གནད་དང་། །ཞུག་པ་དང་། དབྱུང་ཚད་དང་། །ལོག་གཞོན་བསྟན་པ་དང་དུག་ཏུ་ཡོད་
པའོ། །

(༡) བསྐྱེད་ཐབས། བསྐྱེད་ཐབས་ཞེས་པ་ནི་འགྲུར་མེད་མལ་དུ་མཚུངས་པའི་དོན་ཏེ། རྩ་མལ་དུ་གཞུགས་
ནས་མི་འགྲུར་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་བསྐྱེད་བའི་གནས་བསྟན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་བའི་
ཐབས་བསྟན་པ་གཉིས་སོ།།

༡༡ བསྐྱེད་བའི་གནས་བསྟན་པ། བསྐྱེད་ཐབས་དཔལ་རྩ་ལྷག་རྩ་མཚོགས་གསང་ནམས། །སྤྲིན་སྤྲེང་ཐི་
གུས་བསྐྱོར་ལ་ཤིང་བྱས་གཟུ། །རྩེ་རྩུང་གཉིས་ལ་མཆན་ཁུང་ག་ཤར་བསྐྱེད་མས། །ཐོང་རྩ་ཐི་གུས་སྤེ་བསྐྱོར་
རྒྱབ་ནས་འཐེན། །ལྷེ་རྩ་སྤྲུག་སྤེམ་དར་དེའི་བར་དུ་སྤེམ། །དཔུང་རྩ་ལྷག་གཞུག་ལོག་ཏུ་ཐི་གུས་བསྐྱེད། །ཨ་
སོ་དུག་འགོ་སྤང་རྩ་རྩུང་དང་། །ག་ཤར་རིངས་ལ་སོགས་གེ་ཁུང་སོར་གསུམ་གོང་། །སྐྱོར་གོང་ཐན་བྱ་རྒྱབ་
རྩ་དུག་འདུས་སོགས། །ཕྲན་རྩེའི་བར་རྩ་མཁྲིག་མའི་གོང་དུ་བསྐྱེད། །རྩ་བོ་ཆེ་ལ་བྱས་ནང་མཚུངས་གང་
སར། །སྤྲིབ་རྩ་རྩ་མཚུངས་བྱིན་གཞུག་ལྷམ་སྤོག་སྤེང་། །ལོང་རྩ་གདོང་རྩ་ཡོབ་གོང་བྱིན་ཀྱིག་དང་། །རྒྱ་རྩ་ལ་
སོགས་ལོང་བྱའི་སྤེང་དུ་བསྐྱེད། །སྤྲུབས་ཀྱི་རྩ་རྩམས་རྩ་རྒྱུད་ཤིང་བྱས་གཟུ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་
བའི་ཐབས་ནི། དཔལ་རྩ་གཡམས་གཡོན་ལ་གྲེས་པའི་གསེར་མདུང་དཔུང་མདུང་གཉིས། །ལྷག་རྩ་གཉིས།
མཚོགས་གསང་། །གཞན་ཡང་ལྷག་རལ་ལྷུར་གོང་འཕར་རྩ་གཉིས་རྩམས་གཏར་ན་སྤྲིན་མ་དང་རྩ་བའི་སྤེང་
ནས་ཐི་གུས་བསྐྱོར་ལ་ཤིང་བྱས་ལྷག་ཁུང་དུ་གཟུ། །རྩེ་རྩུང་གཉིས་གཏར་བ་ལ་གང་གཏར་བའི་རྩ་ནས་ཅིག་
ཤོས་མཆན་ཁུང་དུ་ག་ཤར་བསྐྱེད་མས་ལ་ མཆན་འོག་ཤིང་བྱས་གཟུ། མཐོང་རྩ་གཏར་བ་ལ་ཐི་གུས་སྤེ་བསྐྱོར་
ལ་རྒྱབ་ནས་བསྐྱོར་ལ་འཐེན། །གཞན་མ་མིག་རྩ་སོ་རྩ་རྩ་སྤྲིན་རྩ་སོགས་ནམ་ཚོང་ཡན་ཆད་སྤེ་བསྐྱེད་མས་ཏེ་
མདུན་དུ་མདུད་པ་གཟུས་ལ་གཏར་བར་བྱ། །ལྷེ་རྩ་གཏར་བ་ལ་སྤྲུག་མའི་སྤེམ་པ་དར་གྲིས་དགྲིས་བའི་བར་
དུ་སྤེ་སྤེམ་སྤེ་གྲེན་དུ་སྤེ་སྤེའི་བས་རྩ་ཐོན་འོ། །དཔུང་རྩ་གཏར་ན་ལྷག་གཞུག་གི་ལོག་ཏུ་ཐི་གུས་བསྐྱོར་ལ་
མདུད་པས་བསྐྱེད། །ཨ་སོ། །དུག་འགོ་སྤང་རྩ་རྩུང་། མཁྲིག་པ་དང་བད་ཀན་གཤའ་རིངས། །གཞན་

ཡང་ཚུ་སེར་གཤམ་རིངས་ལ་སོགས་ལག་པའི་ཉེ་ཙུ་གཏར་ན་གེ་མོ་ཁྱུང་ནས་སོར་གསུམ་གྱིས་གོང་དུ་
 བསྐྱུལ། རྒྱུ་གོང་། ལྷན་བུ། རྒྱུ་ཙུ་གཏར་ལུས་སོགས་དང་། ལྷན་ཙུ། སོར་མེད་བར་ཙུ་ལྷོགས་རེར་བཞི་
 རེས་བརྒྱུད་ལྷན་ས་དང་། རྒྱུ་མཚིན། མཚིན་མཁྲིས། རྒྱུ་སྟེང་སྟེ་འདོམ་ཙུ་ཀང་གསུམ་སོགས་གཏར་ན་མཁྲིས།
 མེད་གོང་དུ་བསྐྱུལ། ཙུ་བོ་ཆེ་གཉིས་ལ་ཕུས་མེད་ནང་ནས་མཚུབ་གང་གཞལ་བའི་སར་བསྐྱུལ། རྒྱུ་ཙུ་དང་
 ཉུ་མཚུར་བྱིན་གཞུག་གཏར་ན་ལྷན་སྟོག་འཚིང་སའི་སྟེང་དེ་བསྐྱུལ། ལོང་ཙུ། གདོང་ཙུ། ཡོབ་གོང་། བྱིན་
 རྒྱུ་གྱུ་ཙུ་ལྷན་ས་ལྷོགས་རེ་རེ་ལ་སོགས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙུ་གཏར་ན་ལོང་བུའི་སྟེང་དུ་བསྐྱུལ། འོག་སྐྱུབས་
 ཀྱི་ཙུ་ལྷན་ས་ཞེས་སོ་བའི་རུ་ཙུ་ལ་མཚུབ་ལྷོགས་ཉུང་རྒྱ་ཚོགས་པ་བཅུ་པའི་ཐད་དང་སོ་མཚན་འགམ་ཙུ་ལ་
 དེ་བྱི་སྟེང་ནས་གང་གཏར་དོས་ཀྱི་སྟོ་བའི་ཙུ་བར་ཐི་གུ་འཐེན་ལ་རང་རང་གི་ཙུ་རྒྱུད་རུ་ཙུར་བྱུར་ཙུ་བ་སྟེང་དང་
 འགམ་ཙུར་དེ་བྱི་སྟེང་དུ་ཤིང་བུས་གཙུའོ།།

ཀམ་ རི་སྟེར་བསྐྱུལ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ། གང་ཡང་བསྐྱུལ་སྟན་སྟེང་དུ་བསྐྱུལ་ཐག་གིས། ཤལས་པ་མ་
 འཚུས་ཙུ་ལ་མཉམ་འཐེན་ལ་བསྐྱུལ། རྒྱིད་ཚེལ་ཙུ་རྒྱུད་སྟེང་གིས་བྱུང་ན་སྟོམས། ཤལ་སྟོམས་མི་ཐེབས་
 འཚུས་ན་ཁག་མི་ཐོན། ཤལ་སྟེང་རྒྱུ་ཙུ་ལྷན་ས་ལག་པས་མཉེ་ཞིང་བསྐྱུལ། ཤལ་སྟེང་ཙུ་ལྷན་ས་རྒྱས་པས་
 ཐེབས་པ་སྟེ། ཤལ་སྟེང་མ་ཐོག་དུ་མི་གཏར་ཐེབས་པ་དཀའ། ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་གནས་གང་དུ་གཏར་ཡང་
 བསྐྱུལ་སྟན་དར་རས་བལ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བསྐྱུལ་ཐག་གིས་ཤལས་པ་མ་འཚུས་པར་ཙུ་བཙལ་བ་ཐི་གུའི་
 སྟེས་པན་ཚུན་མཉམ་པོར་འཐེན་ལ་བསྐྱུལ་ཞིང་རྒྱིད་ཚེལ་བྱུང་བ་དང་། ཙུ་རྒྱུད་དེ་སྟེང་གིས་བྱུང་ན་སྟོམ་པ་
 ཡིན་ལ། མ་བསྐྱུལ་ན་མི་ཐེབས་ཤིང་ཤལ་སྟེང་ཙུ་ལྷན་ས་འཚུས་ན་ཁག་མི་ཐོན་པས་བསྐྱུལ་རྒྱུ་ཙུ་
 ལྷན་ས་ལག་པས་མཉེ་ཞིང་བསྐྱུལ་པ་དང་། ཤལ་སྟེང་ཙུ་ལྷན་ས་རྒྱས་སུ་བཅུག་པས་ཐེབས་པར་སྟེ། ཤལ་སྟེང་
 ཀྱང་། དེ་སྟེང་མ་བུས་པར་བསྐྱུལ་མ་ཐག་དུ་མི་གཏར་ཉེ་གཏར་ན་ཐེབས་པ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །

(ལ) གཏར་ག་གདབ་ཐབས། གདབ་ཐབས་ཙུ་མ་འཚུས་པར་མཐེ་བོས་མནན། རྒྱུང་བཟད་བྱུར་དུ་འཐེན་པས་
 ཙུ་མི་འགྱུར། ཤལ་ཆེར་བསྐྱུལ་འོག་སོར་གསུམ་འོག་དུ་གཏར། རྒྱུ་ཕུག་སྐྱང་གཤམ་དོལ་ཚོད་ཉིས་ལེན་
 དང་། རྒྱུག་ཁ་ལ་སོགས་གང་བདེ་གང་གོམས་གདབ། རྟེ་ཡང་ཙུ་ཆེན་ལྷན་ས་ལ་སྐྱང་གཤམ་བྱ། ཙུ་ལྷན་
 རྒྱུག་ཁ་ཤིན་དུ་སྐྱ་བ་བཅད། ཤལ་སྟེང་ཙུ་ལ་ཉིས་ལེན་བསྐྱུལ་པ་ཡིན། ཤལ་པས་རྒྱངས་པན་མ་ཁ་ཆེ་
 བར་བྱ། མ་རྒྱུང་སྐྱངས་དང་ཤལ་གི་རྒྱངས་མི་ཐོན། ཙུ་ལ་སྐྱགས་ཁ་མཉམ་ན་ལེགས་པ་ཡིན། རྒྱུ་སྟེང་
 ཙུ་ལ་སྟེ་སོ་ཡིས་གཏར། ཙུ་སྟེང་མི་འགྱུར་འཐེད་བཅུགས་ཤེས་ཏོལ་བདེག རྒྱུག་ཙུ་སྟེང་སྟོའི་གལས་
 གཡོན་གྱི་སོར་གསུམ། ཙུ་སྟེང་ཐིག་གདབ་གཏར་རྒྱུ་མེ་ཡིས་བསྐྱུལ། ཤལ་སྟེང་གསལ་སྐྱ་མཚན་ས་

སོར་བཞི་གྱེན་དུ་གཤག། ལྷུང་གོང་འཕར་ཅ་སྐྱེ་ཡི་གསེབ་དུ་གཏར། །ཅེ་རྒྱུང་མས་ཀྱི་སོར་བཞི་བཅལ་བར་
 གཏར། །རུ་བྱང་གཞུ་མཚོག་སྣ་ནས་སོར་བཞིར་གཏར། །བྱིན་གཞུག་རྩིང་པའི་གྱེན་མཚུབ་གང་དུ་
 གཏར། །གཏར་མ་ཐོག་དུ་མི་སྒྲོད་ལྷག་མི་ཐོན། །མགོ་སྐྱེ་ལོང་ཅ་གསུམ་ལ་སྒྲོད་མི་བྱ། །གཞན་དག་ལྷག་
 ཆད་དུས་ན་ཆ་ཡིས་སྒྲོད། །ཞེས་པ་སྟེ། གཏར་ག་གདབ་པའི་ཐབས་ནི་ཅ་མ་འཁྲུས་པར་ལག་གཡོན་པའི་
 མཐེ་བོས་མནན་ནས་མཐེ་བོ་དེའི་རྩུང་ཟད་བྱུང་དུ་འཐེན་པས་ཅ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། སལ་ཆེར་བསྐྱལ་བའི་
 འོག་སོར་གསུམ་ཚམ་གྱི་འོག་དུ་གཏར་དགོས་ཏེ། གཏར་ཐབས་རྣམ་གངས་ཀྱང་སྒྲོ་སྟུག་དང་། སྐང་
 གཤགས་དང་། རོལ་ཚད་དང་། ཉིས་ལེན་དང་། སྐྱུག་ཁ་ལ་སོགས་གང་བདེ་རང་ཉིད་གང་གོམས་ལྟར་
 གདབ་པ་ལས་འོས་མ་མཚེས་པར་གསུངས་མོད། དེ་ཡང་བྱུང་ན་སྒྲོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཅ་
 ཚེན་རྣམས་ལ་སྐང་གཤག་བྱ་ཞིང་། ཅ་ཕྱན་རྣམས་ལ་སྐྱུག་ཁ་ལྟར་འཕྲེད་གསེགས་དང་། ཅ་ཤིན་དུ་སྤྲ་བར་
 སྤྲད་ཚོད་དུ་བཅད་ལ། སྒྲོད་ཀ་སོགས་གནད་སྟེང་གི་ཅ་ལ་ཉིས་ལེན་ཁོ་ན་བསྟུགས་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་
 གང་འོས་དང་མདོར་ན་ལྷག་བས་སྐངས་ཕན་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པས། མ་ཁ་ཆེ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། མ་རྒྱུང་ན་
 སྐངས་པ་དང་ལྷག་གི་སྐངས་མི་ཐོན་པའི་སྒྲོན་འབྱུང་ལ། ཅ་ཁ་དང་པགས་ཁ་མཉམ་ན་ལེགས་པ་ཡིན་ཞིང་།
 རུས་སྟེང་གི་ཅ་ལ་སྟེ་སོས་གཏར་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་རྩའི་སྟེང་དུ་མི་འགྱུར་བར་འཕྲེད་དུ་བརྩུགས་ལ་སྟེང་
 དུ་བཅའ་ཉོལ་ལམ་སོར་མའི་བུ་ཀག་སྟེ་ལ་དེའི་ལྷག་པར་བརྟེན་གོ། །གཏར་བའི་ཅ་གནས་རགས་པ་ནི།
 ལྷག་ཅ་སྟེད་སྒྲོའི་ཡས་གཡོན་ནས་གྱེན་དུ་སོར་གསུམ་གཞལ་བའི་ཅ་སྟེང་དུ་ཐིག་གདབ་ལ་གཏར་རྗེས་མེ་
 བཅས་བསྐྱུང་། མཚོགས་གསང་ནི་སྐྱེ་མཚམས་ནས་སོར་བཞིའི་མཚམས་སུ་གྱེན་དུ་གཤག ལྷུང་གོང་འཕར་
 ཅ་ནི་སྐྱེའི་གསེབ་དུ་གཏར། ཅེ་རྒྱུང་ནི་སྐྱེའི་མས་ཀྱི་མཚམས་ནས་སོར་བཞི་བཅལ་བར་གཏར། རུ་བྱང་ནི་
 གཞུ་མཚོག་གི་སྣ་ནས་སོར་བཞི་བཅལ་བའི་སར་གཏར། བྱིན་གཞུག་ནི་རྩིང་པ་ནས་གྱེན་དུ་མཚུབ་གང་
 བཅལ་བའི་སར་གཏར་དགོས་པ་སོགས་གཏར་མ་ཐག་དུ་མི་སྒྲོད་དེ་སྒྲོད་ན་ལྷག་མི་ཐོན་ལ། དེ་ནང་ནས་ཀྱང་
 མགོ། སྐྱེ། ལོང་ཅ་གསུམ་ལ་ལྷག་མི་གཅོད་བར་དུ་སྒྲོད་པར་མི་བྱ་ཞིང་། གཞན་དག་རྣམས་གཏར་འཕྲལ་
 ལྷག་ཕྱན་བུ་ཐོན་ཏེ། དེ་ནས་ལྷག་ཆད་པའི་དུས་ན་ཆ་ཡིས་སྒྲོད་པར་བྱ་བ་སོགས་ལག་ལེན་སྤྲ་ཞིབ་མཐོང་བ་
 བརྒྱུད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

(3) གཏར་གའི་གདབ་དམིགས། གཏར་གའི་གདབ་དམིགས་ལ་ཡང་། དང་པོ་གཏར་ཅ་དོན་བདུན་སྟེར་
 བཤད་པ། གཉིས་པ་མདོར་བསྐྱུས་ཀྱི་གཏར་དམིགས་བཤད་པ། གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་གནད་ཀྱི་མན་དག་
 བསྟན་པ། བཞི་པ་གཏར་དམིགས་མ་ཤེས་ཉེས་སྒྲོན་བསྟན་པ་བཅས་བཞིའོ།

༡། དང་པོ་གཏར་ཚ་དོན་བདུན་སྒྲིབ་བཤད་པ་ལ་ཡང་། མགོ་སྐྱེའི་གཏར་དམིགས་ཉེར་གཅིག ལག་
པར་གཏར་དམིགས་སོ་བཞི། ཀང་པར་གཏར་དམིགས་བཙོ་བརྒྱད། སྐབས་ལ་གཏར་དམིགས་བཞི་བཙམ་
བསྐྱོམས་དོན་བདུན།

༢། མགོ་སྐྱེའི་གཏར་དམིགས་ཉེར་གཅིག གདབ་དམིགས་གཉའ་རེངས་འགྱུར་དཀའ་ལྷག་ཚ་
གཏར། །བད་མཁྲིས་མགོ་ནད་ཆང་འཕྱང་དོས་ཚོ་ན། །དཔལ་གཟེར་མཚོགས་ལ་སྤྱི་ཞིང་མིག་མི་
ཐེག །མཚོགས་གསང་དབྱེ་ཞིང་གསེར་མདུང་དདུལ་གདུང་གཏར། །མིག་དམར་ལིང་ཐོག་མོད་ན་མིག་ཚ་
གཏར། །སྤྱོད་སྤྱོད་ཚ་ན་བ་ན་ཚ་གཏར། །སྤྱིང་ཚད་སྐོམ་དད་སྤྱོད་དཀའ་ལྷེ་ཚ་གཏར། །སོ་མིག་སྤྱོད་འགྲམས་
ནད་ལ་ལྷག་རལ་གཏར། །སོ་ནད་སོ་ཚ་ཚེ་རྒྱུང་དཔུང་ཚ་གཏར། །སྐྱོ་ལུ་སྤྱིང་ཚད་ཚུམ་ཤིང་དབུགས་མི་
བདེ། །སྐད་འགགས་ཨོལ་གོང་བར་གྱི་ཐོང་ཚ་གཏར། །ལྷན་སྤྱོད་དང་བྱང་ལོག་ལྷག་བབས་དོན་ལ་བྱིན། །རྒྱས་
འཕྱུགས་སྐྱོ་འགྲམས་སོ་ལ་ལྷག་ཚད་རྒྱས། །སྐད་ས་ལོང་འབྲས་ནད་ཀུན་ལ་ཚེ་རྒྱུང་གཏར། །ཞེས་པ་སྤྱོད་
གཏར་ག་གདབ་པའི་དམིགས་ནི་གཉའ་བ་རེངས་ཤིང་སྐྱེ་འགྱུར་དཀའ་ལ་ལྷག་ཚ་གཏར། བད་མཁྲིས་གྱི་
མགོ་ནད་དང་ཆང་འཕྱངས་པ་དང་དོས་པའི་ཚོ་མགོ་ན་བ་དང་། དཔལ་བ་གཟེར་ལ་མཚོགས་ཀ་སྤྱི་ཞིང་མིག་མི་
ཐེག་པ་རྣམས་ལ་མཚོགས་གསང་དབྱེ་ཞིང་དཔལ་ བའི་གཡས་གསེར་མདུང་དང་གཡོན་དདུལ་མདུང་གཉིས་
གཏར། མིག་དམར་ཞིང་ལིང་ཐོག་མོད་པ་སྤྱོད་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་སྤྱོད་གོང་གཡོང་གི་མིག་ཚ་གཏར། སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཚེ་དང་ན་བའི་ནད་ལ་ན་ཚ་གཏར། སྤྱིང་ཚད་གྱི་ནད་ལ་སྐོམ་དད་པ་དང་། སྤྱོད་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་
འོག་གི་ལྷེ་ཚ་གཏར། སོ་མིག་ན་བ་འགྲམས་པ་བཙམ་པའི་ནད་རྣམས་ལ་སྤྱོད་གོང་བྱུང་གྱི་ལྷག་རལ་གཏར།
སོ་ནད་ལ་སོ་ཚ་དང་ཚེ་རྒྱུང་། དཔུང་ཚ་གསུམ་པོ་གང་རིགས་གཏར། སྐྱོ་ལུ་བ་དང་སྤྱིང་ཚད་གྱིས་ཚུམ་ཤིང་
དབུགས་མི་བདེ་བ། སྐད་འགགས་པ་རྣམས་ལ་ཨོལ་གོང་བར་གྱི་ཐོང་ཚ་གཏར། ལྷན་སྤྱོད་དང་བྱང་ལོག་ཏུ་
ལྷག་བབས་པ་དོན་ལ་བྱིན་པ། རྒྱས་འཕྱུགས་སྐྱོ་འགྲམས་སྤྱོད་འགྲམས་སྤྱོད་གི་སོ་ལ་ལྷག་ཚད་རྒྱས་པ་དང་།
སྐད་ས་ལོང་འབྲས་ནད་ཀུན་ལ་ཚེ་རྒྱུང་གཏར་བར་བྱའོ།།

༣། ལག་པའི་གཏར་དམིགས་སོ་བཞི། སྤྱོད་གཟེར་སྐྱོ་ཚད་མགོ་ན་དཔུང་ཚ་གཏར། སྐྱོ་ཚད་སྤྱོད་སྤྱི་
དབུགས་སྤྱོད་གཟེར་ཚེ་ལ། །དུག་འགོ་སྐྱེད་ཚ་གཉིས་ལ་གཏར་བར་བྱ། སྐྱོ་སྤྱིང་མཚེན་ཏི་བྱང་རྒྱབ་སྤྱུགས་
ཤིང་ན། །དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་མོང་ནད་ལ་སྤྱོད་ཀ་གཏར། སྐྱོ་སྤྱིང་ལྷག་རྒྱས་སྐྱོ་སྤྱིང་འདོམ་ཚ་གཏར། །མིག་སེར་
ལུས་སྤྱི་དང་ག་འགགས་པ་ལ། །མཁྲིས་ཚ་གཤའ་རིངས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་གཏར། །མཚེན་མཚེན་མཚེན་ཏི་
འགྲམས་འཕྱུགས་གཟེར་བ་དང་། །སྤྱུག་པོ་ཚ་བའི་སྤྱོད་ལ་རུ་སྤྱོད་གཏར། །སྐད་འགགས་གཙོང་བབས་ལུ་ལ་

སྐང་ཚ་གཏར། །རོ་སྟོད་པོ་མཚོན་མཚོན་ཇི་འཁོར་ཞིང་ན། །མཚན་འོག་གཟེར་ལ་སློ་མཚོན་འདོམ་ཚ་
 གཏར། །ཁྲག་མཁྲིས་ནད་ལ་མཚོན་མཁྲིས་འདོམ་ཚ་གཏར། །པོ་མཚོན་ཁྲག་ནད་རྒྱབ་ཚ་དྲུག་འདུས་
 གཏར། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོད་གཟེར་སློ་ཚད་མགོ་བོ་ན་བ་རྣམས་ལ་དཔུང་ཚ་གཏར། སློ་ཚད་ཀྱིས་སྟོད་ལྱི་ལ་
 དབུགས་ཐུང་ཞིང་གཟེར་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་དྲུག་འགོ་དང་སྐང་ ཚ་གཉིས་ལ་གཏར་བར་བྱའོ། །སློ་སྟོད་མཚོན་
 ཇི་བྱང་རྒྱབ་སྐྱགས་ཤིང་ན་བ་སོགས་དོན་སྟོད་ཐུན་མོང་གི་ནད་ལ་ སྟོད་ལ་གཏར། སློ་སྟོད་ལ་ཁྲག་རྒྱས་ན་
 སློ་སྟོད་འདོམ་ཚ་གཏར་བ་སྟེ་སྟོད་ཀ་དང་དྲུག་འགོ་ འདིལ་བའི་ཚ་དང་། མིག་སེར་ཞིང་ལུས་སྟེ་བ་དང་།
 དང་ག་འགགས་པ་ལ་མཁྲིས་ཚ་གཏར་འདོམ་དང་། ཐུན་ཕུ་གཉིས་ལ་གཏར། མཚེར་པ་མཚོན་པ་མཚོན་ཇི་
 རྣམས་འགྲམས་ཤིང་འཁྲུགས་ནས་གཟེར་བ་དང་། བད་ཀན་སྐྱུག་པོ་དང་ཚ་བའི་སྐྱན་གྱི་རིགས་ལ་རུ་ཐུང་
 གཏར། སྐད་འགགས་ཤིང་ལུད་པ་གཙོང་ཞེས་ཡུན་དུ་བསགས་པ་ཐབས་སུ་ལུ་བ་ལ་སྐང་ཚ་གཏར། རོ་སྟོད་
 དང་པོ་མཚོན་མཚོན་ཇི་རྣམས་འཁོར་ཞིང་ན་བ་དང་། མཚན་འོག་གཟེར་བ་ལ་སློ་མཚོན་འདོམ་ཚ་གཏར།
 ཁྲག་མཁྲིས་རྒྱང་པའི་ནད་ལ་མཚོན་མཁྲིས་འདོམ་ཚ་གཏར། པོ་མཚོན་གྱི་ཁྲག་ནད་རྒྱས་པ་ལ་རྒྱབ་ཚ་དྲུག་
 འདུས་གཏར་བར་བྱའོ།།

ལ་༣ ཀང་པའི་གཏར་དམིགས་བཙུག་བརྒྱད། རྒྱ་ལོང་མཚོན་པོག་འགྲམས་དང་རྒྱིག་པ་སྐངས། སྐད་སྟེ་
 གཞང་འབྲུམ་མངལ་ནད་ཚ་ཆེན་གཏར། །གཞུང་རེངས་ལྷག་འགྲེ་དཔྱི་རྟེན་འཁོར་བ་དང་། །མངལ་ཁྲག་
 འཛག་ལ་སྐྱིད་ཁུང་སྐབ་ཚ་གཏར། །མཚེར་པ་སྐད་འགྲམས་ལུ་བ་ཟེའོང་དང་། །མཁྲིས་ནད་རྒྱ་སེར་འོར་ལ་
 ཉ་མཐུར་གཏར། །མཁལ་འགྲམས་མཚོན་པོག་རྟེན་པ་སྐད་མི་ཐེག །རྒྱ་བཤལ་བྱིན་པ་འགས་སྐམ་དཔྱི་
 མིག་གཟེར། །སུར་ཡ་མངལ་ཁྲག་འབྲམས་ལ་བྱིན་གཞུག་གཏར། །སྐད་དུ་མཚོན་པོག་སྐང་ཐབས་མངལ་
 ཁྲག་འཛག །དྱི་རྒྱ་འགག་ལ་ལོང་ཚ་གཏར་བར་བྱ། །རྒྱ་མར་ཁྲག་རྒྱས་མགོ་སྐྱོན་སྟོད་ལ་བབས། །སྟོད་ནད་
 ཅིས་ཀྱང་མ་ཕན་རྒྱ་ཚ་གཏར། །རྒྱ་པའི་མཐེལ་དང་བོལ་སྐངས་ཚ་འབྲབ་བྱེད། །རྒྱ་སེར་ནད་ལ་གདོང་ཚ་
 ཡོབ་གོང་གཏར། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་ལོང་ལ་མཚོན་པོག་པ་འགྲམས་པ་དང་། རྒྱིག་པ་སྐངས་པ། ལུས་ཀྱི་སྐད་
 ལྟེ་བ། གཞང་འབྲུམ་མངལ་གྱི་ནད་རྣམས་ལ་བརྒྱ་ནད་ཚ་ཆེན་གཏར། སྐལ་གཞུང་པ་རེངས་པ། ལྷག་པ་སྐྱིད་
 པོར་སོང་བ། དཔྱི་རྟེན་འཁོར་ཞིང་ན་བ་དང་། མངལ་ཁྲག་འཛག་པ་རྣམས་ལ་སྐྱིད་ཁུང་སྐབ་ཚ་གཏར།
 མཚེར་པ་བསྐད་དེ་འགྲམས་པ་དང་། ལུས་ལ་ལུ་བ་དང་། ཟེའོང་དང་། མཁྲིས་ནད་དང་། རྒྱ་སེར་དང་། འོར་
 སོགས་ལ་ཉ་མཐུར་གཏར། མཁལ་མ་འགྲམས་པ་དང་མཚོན་པོག་པ། རྟེན་པ་དང་སྐད་མི་ཐེག་ཅིང་། རྒྱ་པ་
 བཤལ་བ་བྱིན་པ་འགས་སྐམ་བྱེད་པ། དཔྱི་མིག་གཟེར་བ། མཁལ་མ་སུར་ཡ། མངལ་ཁྲག་འབྲམས་པ་

ནམས་ལ་བྱིན་གཞུག་གཏང་། སྤང་དུ་མཚོན་པོག་པ། སྤང་ཐབས་ན་བ། མངལ་ལྷག་འཇག་པ། དི་ཚུ་
འགགས་པ་ནམས་ལ་ཡོང་ཙ་གཏར་བར་བྱ། རྒྱ་མར་ལྷག་རྒྱས་པ་མགོ་བོའི་ཐིགས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤིང་ལ་བབས་པ།
སྤིང་ནད་ཅིས་ཀྱང་མ་ཕན་པ་ནམས་ལ་རྐང་པའི་རྒྱ་ལྷགས་ཀྱི་ཙ་གཏར། རྐང་པའི་མཐིལ་དང་བོལ་སྤངས་པ།
ཚ་འབྲབ་བྱེད་པ་རྒྱ་མེར་གྱི་ནད་ནམས་ལ་གདོང་ཙ་དང་ཡོབ་གོང་གཏར་བར་བྱའོ།

ལ༤ སྤྱབས་ཀྱི་གཏར་དམིགས་བཞི།

༡༢ མདོར་བསྐྱས་ཀྱི་གཏར་དམིགས་བཤད་པ། མདོར་ན་སྤོད་ནད་ཅེ་རྒྱང་སྤང་ཙ་གཏར། སྤོད་ཀྱི་ནད་
ལ་ཡོང་ཙ་བྱིན་གཞུག་གཏང་། །བར་གྱི་ནད་ལ་སྤོད་ཀ་དུ་སྤྱང་གཏར། །རོ་སྤོད་ནད་ལ་སྤང་ཙ་དུག་འགོ་
གཏར། །ལུ་མཚིན་བྱང་ནད་སྤོད་ཀ་དུ་སྤྱང་གཏར། །སྤིང་ཚད་སྤོད་ཀ་ལྷེ་ཙ་ཐོང་ཙ་གཏར། །སྤོ་ཚད་དུག་འགོ་
སྤང་ཙ་ཀྱོར་གོང་གཏར། །སྤོ་སྤིང་གཉིས་འདོམས་ཅེ་རྒྱང་འདོམས་ཙ་གཏར། །མཚིན་པའི་ཚ་བ་དུ་སྤྱང་སྤང་
ཙ་གཏར། །མཚེར་ཚད་ཏྲ་མཐུར་སྤིན་ལག་རྒྱབ་ཙ་གཏར། །ཤོ་ཚད་ཕོ་བའི་རུ་དང་དུག་འདུས་
གཏར། །མཁྲིས་ཚད་གཤའ་རིངས་ཕན་བྱ་གསེར་མདུང་གཏར། །མཁལ་ཚད་བྱིན་གཞུག་ཕོ་མཚན་འགྲམ་ཙ་
གཏར། །རྒྱ་ཡོང་ཡོང་ཙ་དཀྱའ་འགྲམས་བྱིན་ཀྱོག་གཏར། །ཤལ་ཚད་པ་སྤོ་མཚིན་ཙ་ལ་གཏར། །རུས་པའི་ཚ་
བ་མཁལ་མའི་ཙ་ལ་གཏར། །ཕྱགས་ཚད་རྒྱ་མེར་མཚིན་མཁྲིས་ཙ་ལ་གཏར། །ཕྱག་ཚེ་སྤོ་ཙ་བྱིང་འཐིབས་རུ་
སྤྱང་གཏར། །དང་ག་འགགས་ན་བད་མཁྲིས་ཙ་ལ་གཏར། །ཞེས་པ་སྤྱེ། མདོར་ན་སྤོད་ནད་པལ་ཚེར་ལ་ཅེ་ཏུ་
རྒྱང་དང་སྤང་ཙ་གཏར་ཞིང་། སྤོད་ཀྱི་ནད་པལ་ཚེར་ལ་ཡོང་ཙ་དང་བྱིན་གཞུག་གཏང་། །བར་གྱི་ནད་པལ་
ཚེར་ལ་སྤོད་ཀ་དང་དུ་སྤྱང་གཏར། །རོ་སྤོད་ཀྱི་ནད་ལ་སྤང་ཙ་དང་དུག་འགོ་སོགས་གཏར། །ལུ་མ་དང་མཚིན་
པ་སོགས་བྱང་ནད་ལ་སྤོད་ཀ་དང་དུ་སྤྱང་གཏར། །ལྷང་པར་སྤིང་ཚད་ལ་སྤོད་ཀ་དང་ལྷེ་ཙ་ཐོང་ཙ་ནམས་
གཏར། །སྤོ་ཚད་ལ་དུག་འགོ་སྤང་ཙ་སྤོར་གོང་ནམས་གཏར། །སྤོ་སྤིང་གཉིས་འདོམས་ཀྱི་ནད་ལ་ཅེ་རྒྱང་དང་།
སྤོ་སྤིང་འདོམས་ཙ་གཏར། །མཚིན་པའི་ཚ་བ་ལ་དུ་སྤྱང་དང་སྤང་ཙ་གཏར། །མཚེར་ཚད་ལ་ཏྲ་མཐུར་དང་སྤིན་
ལག་རྒྱབ་ཙ་གཏར་བར་བཤད་པ་ནི་ཕོ་མཚེར་བསྐྱངས་པའི་ཙ་ཡིན་ཏེ་གཡོན་པ་ལ་གཏར་བ་བསྐྱགས་པར་
བཤད། ཕོ་ཚད་ལ་ཕོ་བའི་རུ་དང་དུག་འདུས་གཏར། མཁྲིས་ཚད་ལ་མཁྲིས་པ་གཤའ་རིངས་དང་ཕན་བྱ་དང་
གསེར་མདུང་བཅས་གཏར། མཁལ་ཚད་ལ་བྱིན་གཞུག་དང་ཕོ་མཚན་འགྲམ་ཙ་གཏར། རྒྱ་ཡོང་ལ་ཡོང་ཙ་
དཀྱའ་སྤེ་མངལ་དང་སྤྱ་རྒྱར་འགྲམས་པ་ལ་བྱིན་སྐྱོག་གཏར། །ཤལ་ཚད་པར་སྤོ་མཚིན་འདོམ་ཙ་ལ་གཏར།
རུས་པའི་ཚ་བར་མཁལ་མའི་ཙ་བྱིན་གཞུག་ལ་གཏར། །ཕགས་པའི་ཚད་པ་དང་རྒྱ་མེར་ནད་ལ་མཚིན་མཁྲིས་

འདོམ་ཅུ་ལ་གཏར། ལྟོད་དུ་གཟེར་བྱུག་ཆེན་གྲོ་ཅུ་གྲུག་འགོ་དང། སྲིང་འཐིབས་ལ་རུང་བྱུང་གཏར། དང་ག་འགགས་ན་བད་ཀན་གཤའ་རིངས་དང་མཁྲིས་པ་གཤའ་རིངས་ཀྱི་ཅུ་སོགས་ལ་གཏར་ཞིང།

ཀ༣ དོན་བསྐྱབས་གནད་ཀྱི་མན་ངག་བསྟན་པ། འོན་ཀྱང་གང་ཉེ་གང་རྒྱས་གཏར་བ་ཤིས། །ཚ་བ་སྟོབས་ལྡན་ཅེ་རྒྱུང་ཡས་བབས་གཏར། །སྟོབས་རྒྱུང་ནད་ལ་ཅུ་ཕྱན་མས་འཛུགས་གཏར། །ཚབས་ཆེའི་ནད་ལ་ཅུ་ཕྱན་མང་གཏར་བ། །ཅེ་རྒྱུང་ལ་སོགས་ཅུ་ཆེན་གཏར་བ་བསྟན། །ཞེས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ནད་དམིགས་གང་དང་ཉེ་ཞིང་ཅུ་གང་རྒྱས་ལ་གཏར་བ་ཤིས་ཀྱང། །ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་ཅུ་འདྲིལ་བ་དང། །འཐོར་བ་དང་མི་གསལ་བ་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་ཞིབ་མོར་བརྟག་དགོས་ཤིང། །དེ་ཡང་ཚ་བ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ནད་ལ་ཐོག་མར་ཅེ་རྒྱུང་སོགས་དང། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཅུ་ཕྱན་རྣམས་མར་ཡས་བབས་སུ་གཏར། །སྟོབས་རྒྱུང་གི་ནད་ལ་ཅུ་ཕྱན་རྣམས་གཏར་ནས་རིམ་གྱིས་མཐར་ཕྱུན་ཅེའི་བར་ཅུ་སོགས་ །མས་ནས་ཡར་འཛུགས་ཏུ་གཏར་བ་དང། །ཚབས་ཆེའི་ནད་ལ་ཅུ་ཕྱན་མང་པོ་གཏར་བ་ལས་ཅེ་རྒྱུང་དང་བསྟན་ནད་ཅུ་ཆེན་ལ་སོགས་པ་ །ཅུ་ཆེན་གཅིག་ཅེས་གཏར་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ།

ཀ༤ གཏར་དམིགས་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་སྟོན་བསྟན་པ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་གཏར་དམིགས་མ་ཤེས་པས། །སྟོད་ཁྲག་སྟོད་དུ་བྲངས་པས་ལུས་བྱུངས་འཚོར། །སྟོད་ཁྲག་སྟོད་དུ་བྲངས་ན་མེ་ཤོད་འཚི། །ཞེས་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གཏར་དམིགས་མ་ཤེས་པས་ །གཏར་བ་དེས་ནི་སྟོད་ཁྲག་སྟོད་དུ་བྲངས་པས་ལུས་ཀྱི་བྱུངས་འཚོར་ཞིང། །སྟོད་ཁྲག་སྟོད་དུ་བྲངས་པས་ན་མེ་ཤོད་མེ་ཤོད་འཚི་བ་སོགས་འབྱུང་ལ། །དེ་ལྟར་གཏར་ཅུ་བསྟོམས་སུ་དོན་བདུན་བཤད་པ་མཁྲིས་པ་གཤའ་རིངས་ལས་བད་ཀན་གཤའ་རིངས་མ་བསྐྱངས་པའམ། །སྟོ་མཚན་འདོམ་ཅུ་མ་བསྐྱངས་པ་གང་རིགས་ཕྱི་རྒྱུད་འདིར་དགོངས་འབྲེ་ཡང་འདི་ནད་ནས་བཤད་པ་རྣམས་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའི་ལག་ཏུ་ལེན་བཞིན་ལ་བད་ཀན་གཤའ་རིངས་བྱུང་བ་དང། །སྟོ་མཚན་འདོམ་ཅུ་གཉིས་ཀ་བསྐྱངས་ན་རྒྱུད་ཕྱི་མ་འདིར་གཏར་ཅུ་དོན་དགུ་ཡོད། །གཞན་ཡང་རྒྱུད་དུ་མ་གསལ་བའི་གཏར་ཅུ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་ནི་ལག་པའི་གུང་མོའི་སྟེང་ན་ །ཕོ་གདུང་ཞེས་པ་མཚན་པ་ཕོ་མདུང་གི་ཅུ་ཡོད་པ་མཚན་པ་ལ་ཕན། །མཁྲིག་མ་ནས་མཚུབ་མོ་ལ་སོང་བ་ནི་མཚུབ་སྐྱོར་ཏེ་སྟོ་བུའི་ཅུ་ཡིན་གཏར་ན་སྟེང་ལ་ཕན། །གུང་མོ་ལ་ཕོ་མདུང་དང་བསྟོངས་ནས་སོང་བ་ནི་གུང་སྐྱོར་ཏེ་གཏར་ན་མིག་དང་མཚན་པ་ལ་ཕན། །མཐེའུ་རྒྱུང་དུ་སོང་བ་ནི་མཐེའུ་རྒྱུང་སྐྱོར་ཞེས་བྱ་སྟེ་མཁལ་མའི་ཅུ་ཡིན་ལ། །ཁ་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལ་གཡོན་གྱི་མཐེབ་མཚུབ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱབ་ཅུ་རྣམས་གཏར་བས་སྟོང་མཚེར་མཁལ་གཡོན་གྱི་ནད་དང། །གཡམས་ཀྱི་དེ་རྣམས་གཏར་བས་སྟོ་མཚན་

མཁལ་གཡམས་ཀྱི་ནད་རྣམས་ལ་ཕན་ཞིང་བྱད་མེད་ལ་དེ་ལས་གོ་ལྡོག་པ་ཡིན་ཞེས་ལ། གཞན་མ་དོན་ལྟ་སྟོང་
རྒྱག་གི་རྩ་སོར་མོ་རེར་རེ་སོགས་གཏར་རྩའི་རྣམ་གྲངས་ནི་མཐའ་གྲས་ཀྱང་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྐྱོས་སོ། །

(༤) གྲག་པ་བཤད་པ། གྲག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཞུག་བཟང་རན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་པ་བརྟག་པ་ཞེས་ཡིན་པས་
དེ་ལ་ནད་ཁར་ག་གི་ཞུག་པ་དང་། བྱད་རྒྱངས་ཐུན་མོང་གི་ཞུག་པ། རྒྱངས་ཞུག་གི་ཞུག་པ་བཅས་གསུམ་
མོ། །

༡༡ བྱད་ཞུག་གི་ཞུག་པ། ཞུག་པ་ཤུགས་དྲག་སྐྱེ་ལ་སེར་དུགས་སྟོ། །བྱ་མང་རྒྱབ་འདྲ་ལྟ་བུ་དཀར་བ་
དང་། །བེ་སྐབས་རྣག་མཁྲིས་ཆགས་ན་ནད་ཞུག་སྟེ། །རྒྱག་ཚོགས་སྐྱེད་ཆེ་ནད་འབྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་
སྟེ། ཞུག་པ་བརྟག་པ་ནི་གཏར་བའི་ཚོ། རྩའི་མ་ནས་ཞུག་ཤུགས་དྲག་ཅིང་སྐྱེ་ལ་སེར་བ་དང་། འི་དུགས་ཆེ་
ལ་ཆེར་སྟོ་བ། བྱ་མང་གི་རྒྱབ་འདྲ་བ་དཀར་ལ་ཤིག་གི་བ་སྐྱེ་བ་དཀར་བ་དང་བེ་སྐབས་རྣག་མཁྲིས་པ་སོགས་
ཆགས་ན་ནད་ཞུག་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་རྒྱག་ཚོག་ཅིང་སྐྱེད་ཆེ་ལ་ནད་འབྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་།

༡༢ བྱད་རྒྱངས་ཐུན་མོང་གི་ཞུག་པ། དམར་ནག་རི་མོ་བྱང་ན་ཐང་རྗེས་གཏར། །རྣག་མཁྲིས་ཆགས་ན་
ལུས་རྒྱངས་གསོ་ཞིང་གཏར། །དམར་ལ་སྐྱ་ན་ཕན་མེད་གཏར་སྐྱེད་སྐྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། ཞུག་ཆགས་པའི་སྟེང་
དུ་དམར་ནག་གི་རི་མོ་བྱང་ན་ཨ་བར་སྐྱུར་གསུམ་གྱི་ཐང་བཏང་རྗེས་སྐྱུར་གཏར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞུག་
གི་སྟེང་དུ་རྣག་དང་མཁྲིས་པ་ཆགས་ན་ཡང་ལུས་རྒྱངས་གསོ་ཞིང་སྐྱུར་གཏར་བ་དང་། ཞུག་མདོག་དམར་ལ་
བསྐྱ་ན་ཕན་པ་མེད་ན་འང་འོན་ཀྱང་རྩང་བྱང་གཏར་བའི་བསྐྱེད་དང་སྐྱུར་བ་བྱའོ། །

༡༣ རྒྱངས་ཞུག་གི་ཞུག་པ། རྒྱང་ཞུག་ནག་ཅིང་རྒྱབ་ལ་སྐྱེ་བ་དམར། །མཁྲིས་པའི་ཞུག་ནི་སེར་སྐྱ་རྣག་
འི་མནམ། །བད་ཀན་ཞུག་ནི་དམར་སྐྱ་སྐྱ་ལ་འཇམ། །མཚལ་ཁྱེ་ཚོས་ཁྱེ་འདྲ་བ་རྒྱངས་ཞུག་ཡིན། །དེ་རྣམས་
རྩང་བྱད་ཙམ་ཡང་གཏར་མི་རུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། དེའང་སྐྱུར་གཏར་དུ་མི་རུང་བ་ནི་རྒྱང་གི་ཞུག་ནག་ཅིང་རྒྱབ་
ལ་སྐྱེ་བ་དམར་སེར་འོང་། མཁྲིས་པའི་ཞུག་ནི་སེར་ཞིང་སྐྱེ་ལ་རྣག་གི་འི་མནམ་པ་དང་། བད་ཀན་གྱི་ཞུག་ནི་
དམར་སྐྱ་བསྐྱ་ལ་འཇམ་པ་རྣམས་དང་། མཚལ་གྱི་ཁྱེ་བ་དང་རྒྱ་ཚོས་གྱི་ཁྱེ་བའི་མདོག་འདྲ་བ་ནི་རྒྱངས་ཞུག་
ཡིན་པས་དེ་རྣམས་རྩང་བྱད་ཙམ་ཡང་གཏར་དུ་མི་རུང་ངོ། །

(༥) ཞུག་གི་དབྱུང་ཚད། དབྱུང་ཚད་ནད་ཐོན་རྒྱངས་ཞུག་བྱུང་ན་བཅད། །རྒྱངས་རན་ཞུག་ཞབས་མེད་ཀྱང་
རན་ཚོད་བཟུང་། །དོན་གཟེར་རྒྱག་གཅོག་ཞུག་གཟེར་དབྱུང་བ་དང་། །འོལ་ཀ་བསྐྱུར་གསུམ་རྒྱངས་ཞུག་

ཡིན་ཡང་གཏོན། ཟུངས་ཟད་རྒྱང་ལྡན་ངན་ཁྲག་ཡིན་ཡང་བཞག རྒྱས་འབྲུགས་གཟེར་དང་བྱང་ལོག་ཁྲག་
 རྒྱས་དང་། ཡན་ལག་སྐྱངས་ཤོར་བྱངས་སྐྱེད་ཁྲག་ཤེད་སྦྱང། དེ་མ་ཡིན་ལ་མང་གཏར་ཉུང་བྱང་། རྒྱ་
 བ་ཁྲག་དམར་སྤྲིས་གཡོགས་གཏར་འཕྲོ་བཅད། ཟུངས་ངན་གཏར་ཚད་ནྟག་ཏུ་འོང་བ་འཇམ། གཏར་ཁྲག་
 རྒྱ་དང་འབྲ་ན་གཏར་ཚོད་བཟུང་། རྟག་ལ་བལྟས་ནས་མང་བྱ་གཏར་བ་ཡིས། ཟུངས་འཛད་གསོ་དཀའ་
 དམུ་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཡོད། ཞེས་པ་སྟེ། དབྱུང་བའི་ཚད་ལ་ཨ་ཙ་ར་ཕྱག་རྩམ་གྱིས་ཀྱང་། ལུས་ཀྱི་བྱངས་ཁྲག་
 བཏོན་གྱུར་ན། ལྷིང་ལྷུང་བ་དང་བྱང་པར་མེད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། བད་ཁྲག་ཐོན་ནས་བྱངས་ཁྲག་
 དམར་སང་བྱང་ན་འཕྲོ་བཅད་དགོས་པ་ལ་ནི་སོམ་ཉི་མ་དགོས། འོན་ཀྱང་བྱངས་ངན་པ་ལ་ནི་ནད་ཁྲག་གི་
 ཞབས་ཐོན་པ་མེད་ཀྱང་རན་པར་ཚོད་བཟུང་བ་གཅེས་ཤིང་། དོན་ལྡེའི་གཟེར་བྲུག་གཅོག་པ་དང་། ཁྲག་ནད་
 ཀྱི་གཟེར་དབྱུང་བ་དང་། ཁྲག་གི་འོལ་ཁ་བསྐྱུར་བ་གསུམ་ལ་ནི་བྱངས་ཁྲག་ཡིན་ཡང་མི་བཅད་པར་ཅི་མང་
 ཏུ་འདོན་དགོས་ཤིང་། ཡང་བྱངས་ཟད་པ་དང་རྒྱང་དང་ལྡན་ན་ནི་ངན་ཁྲག་འབབ་པའི་ལྷ་ཡིན་ཡང་འཕྲོ་
 བཅད་ལ་བཞག་གོ། ཁྲག་རྒྱས་པ་དང་། འབྲུགས་གཟེར་དང་། བྱང་ལོག་ནང་བྱང་ཁྲག་རྒྱས་པ་དང་ཡན་ལག་
 ལ་སྐྱངས་ཤོར་བ་སོགས་ལ་ནི་བྱངས་བསྐྱེད་ལ་བཏར་བས་ཁྲག་ཤེད་སྦྱང་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་མ་ཡིན་པ་ཕལ་ཆེ་
 བ་ལ་ནི་ཁྲག་ཐེངས་མང་བྱ་གཏར་ཞིང་དོན་ཚད་ཉུང་བྱང་བ་དང་། ཁྲག་གི་ལྷུ་བ་ལ་ཁྲག་དམར་པོའི་སྤྲིས་
 མ་གཡོགས་པ་བྱང་ན་གཏར་འཕྲོ་བཅད་དགོས་ཤིང་། ཡང་བྱངས་ངན་པའི་ཁྲག་གཏར་ཚད་ནྟག་ཏུ་འོང་
 བའཇམ། གཏར་བའི་ཁྲག་རྒྱ་དང་འབྲ་ན་གཏར་ཚོད་བཟུང་དགོས་པ་མི་ཤེས་པའི་ལྷན་པོ་རྣམས་རྟག་ལ་བལྟས་
 བས་མང་བྱ་གཏར་བས་ནི་བྱངས་འཛད་ཅིང་། མཐར་ནད་གསོ་དཀའ་བའི་དམུ་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ། །

(6) གཏར་གའི་ལོག་གཏོན། ལོག་གཏོན་ཁྲག་མ་ཐོན་དང་ངན་ཁྲག་མེད། ཁྲག་མ་ཚོད་དང་སྐྱངས་འབོག་
 རྒྱང་སྐྱེས་དུག ཞེས་པ་སྟེ། གཏར་གའི་ལོག་གཏོན་ལ་ཁྲག་མ་ཐོན་པ་དང་། ངན་ཁྲག་མེད་པ། ཁྲག་མ་ཚོད་
 པ། སྐྱངས་པ། འབོག་པ། རྒྱང་སྐྱེས་པ་དང་དུག་ཡོད་པ་ལས།

༡༡ ཁྲག་མ་ཐོན་པའི་ལོག་གཏོན། དང་པོ་ལུས་གང་མཚོན་རྩལ་འགྲངས་དྲགས་བྱེད། གཏོན་དང་
 འགྲུལ་སྐྱ་ཁ་རྒྱང་པགས་པ་འཆུས། བསྐྱལ་མ་ཐོག་གཏར་གཏར་མ་ཐོག་ཏུ་སྒྲོད། དེ་དག་ཁྲག་མི་འབྱུང་
 པའི་རྒྱ་ཡིན་པས། རྒྱ་བརྒྱ་སྐངས་ན་གཏར་ག་བརྒྱགས་དོགས་མེད། ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཁྲག་མི་ཐོན་པའི་
 རྒྱུན་ནི། ལུས་གང་པ་དང་། མཚོན་རྩལ་བ་སྟེ་གཅགས་བྱ་རྣེ་མེད་པ། ཟས་ཀྱིས་འགྲངས་དྲགས་པ། གཏར་
 ག་ལ་སྐྱག་ཅིང་བྱེད་པ། གཏོན་གཏོན་པ་དང་། འགྲུལ་སྐྱ་བྱུང་བ་དང་། མ་ཁ་རྒྱངས་པ། སྐྱེས་པའི་དུས་
 པགས་པ་འཆུས་པ། བསྐྱལ་མ་ཐོག་ཏུ་གཏར་བ། གཏར་མ་ཐོག་ཏུ་སྒྲོད་པ་སོགས་དེ་དག་བརྒྱུ་པོ་ཁྲག་མི་

འབྲུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་རྒྱ་བརྒྱ་པོ་དེ་སྤང་ཞིང་ལེགས་པར་བྱས་ན། གཏར་ག་རྒྱགས་པའམ་ལྷག་མ་ཐོན་
དོགས་མེད་དོ། །

༡༣ དན་ལྷག་མེད་པའི་ལོག་གཞོན། ཚ་ཆེན་གཏར་ཡང་དན་ལྷག་མེད་པ་ན། རྗེས་དེ་བོར་ལ་ཚ་གཞན་
གཡར་བྱས་ཏེ། རྣང་པར་གཏར་བས་ནད་ལྷག་འབྲུང་བ་ཡིན། ཚ་བ་ལམ་ཆད་ཚ་སྟོངས་ལྷག་མེད་ན། ཁོང་
ལྷག་སྤྱིར་ལ་འཕུལ་བའི་མན་ངག་གཅེས། ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་ཆེན་གཏར་ཡང་དན་ལྷག་འོང་རྒྱ་མེད་པ་ན་སྲ་མ་
གཏར་བའི་རྗེས་ཤུལ་དེ་བོར་ལ་ཚ་ཆེན་གཞན་གང་འཐད་ནས་གཡར་བ་ལྷར་བྱས་ཏེ། རྣང་པར་གཏར་བས་
ནད་ལྷག་འབྲུང་བ་ཡིན་ཞིང་། ཚ་བ་ལམ་དུ་ཆད་པ་དེས་ཚ་ནད་སྟོངས་ནས་ལྷག་འབབ་རྒྱ་མེད་ན་ཁོང་ལྷག་
སྤྱིར་ལ་ འཕུལ་བའི་མན་ངག་གཅེས་ཏེ། ཨ་བར་སྐྱར་གསུམ་བ་ལེ་ཀ་ལྷུན་སྟེ་ཉེས་ཏིག་ཏ་བོང་དཀར་ག་
དུར་བ་ཤ་ཀ་རྣམས་ཀྱི་གདུས་ཐང་གང་མོ་བཏང་བའམ། ཡང་ན། ག་བྱར་རྒྱ་མ་ཚེ་གཉིས་ཆ་མཉམ་ཕྱེ། རྒྱ་
ཡི་འོ་མ་མར་སྐྱར་ཁོང་དུ་བཏང་། རྒྱ་མཚམས་འབའ་ཆ་བསྐྱོད་པའི་ལུ་མས་དང་ནི། ཨ་སའི་དུགས་ཀྱིས་
རྒྱ་དབྱུང་སྤྱི་ལ་འཕུལ། ཡང་ན་སུམ་ཐང་རྒྱ་ལི་སྤྲིག་ཚ་ལ། བྱེ་མ་ཆ་མཉམ་ཕྱེ་མ་ཆང་གིས་དབྱུལ། ཐང་
ཕྱེ་གཉིས་པོ་དགུང་གཉིས་ལྷག་སྟོན་བཏང་། བཟུང་བྱེད་བརྒྱུད་ཆེ་ཆང་རྣམས་བཏང་བས་འཕུལ། ཞེས་ཀྱང་
གསུངས་སོ། །

༡༤ ལྷག་མ་ཚོད་པའི་ལོག་གཞོན། ལྷག་མ་ཚོད་ན་རྩ་རྒྱུད་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱང་། བྱིང་པ་རྒྱར་བརྒྱག་སྐྱེན་ལ་
དཀྱིས་མས་བསྐྱེལ། ཞེས་པ་སྟེ། ལྷག་མ་ཚོད་ན་རྩ་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་བསྐྱངས་པ་སྟེ་རྒྱ་རྒྱག་གམ་རྒྱ་འཕྱར་ཏེ་ཐེར་
རྒྱག་ པའམ་དོ་གང་དང་བྱིང་པ་རྒྱར་བརྒྱག་པ་མ་ཁར་སྐྱེན་ལ་དཀྱིས་མས་དམ་པར་བསྐྱེལ་སོ། །

༡༥ མ་ཁ་སྐྱངས་པའི་ལོག་གཞོན། སྐྱངས་ན་ཚུ་མར་བྱི་གཞོབ་བྱུགས་ལ་མཉེ། དེས་མ་བྱུབ་ན་ཨ་ས་བ་
ཡིས་བདུག ཞེས་པ་སྟེ། མ་ཁ་སྐྱངས་ན་ཚུ་དང་མར་སྐྱར་བ་དང་བྱི་སྐྱ་མེར་བསྐྱེགས་པའི་གཞོབ་བཅས་
མཉམ་དུ་མ་ཁར་བྱུགས་ལ་མཉེ་ཞིང་། དེས་མ་བྱུབ་ན་ཨ་ས་བ་སྟེ་སྤྱིར་ཟན་ཕྱོད་ཀྱི་མིང་ཡིན་ཀྱང་། ལྷན་པར་
འདི་སྐབས་དོ་དེག་སྤང་སྟོས་མོན་ལུག་གོ་སྟོན་བཞི། བྱེ་མ་བསྐྱེས་པའི་ཟན་ཕྱོད་སྐྱར། ཞེས་པའམ་སྐྱང་
གར་གཡེར་མ་ཚ་པབས་མར་ནག་ཕྱེ་སོགས་ཚོས་པར་བཅོས་པའི་ཟན་ཕྱོད་སྐྱ་མོ་དེས་མ་ཁར་བདུག

༡༦ གཏར་རྗེས་རྒྱུང་སྐྱེས་པའི་ལོག་གཞོན། ལྷག་གིས་བོག་ན་གསུར་བདུག་ཁ་སྐྱ་གདབ། ཚ་བས་ཆེ་བ་
ལ་གསོན་ལྷག་སོབས་སུ་སྐྱེད། གཏར་རྗེས་རྒྱུང་སྐྱེས་བསྐྱེལ་ཉེ་བུ་རམ་ལུར། བྱར་ཆང་རུས་ཐང་འཚོ་བྱས་
རྒྱུང་སྐྱ་སྐྱེད། ཞེས་པ་སྟེ། ལྷག་གིས་ཁ་རྒྱུང་ལངས་ནས་བརྒྱལ་ཞིང་། འབོག་ན་གསུར་དུད་བཏང་ཞིང་

བདུག་པ་དང་ཚུ་གོག་ཁོང་དུ་བཏང་ཞིང་ཚུ་གང་གིས་གདོང་ལ་ཁ་སྤུ་གདབ་དགོས་ཤིང་། དེས་མ་ཕན་པར་
ཚབས་ཆེ་བ་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གཏར་བའི་གསོན་ཐུག་དྲོན་མོ་དེའི་གུན་སོབས་སུ་ཁར་སྤྱད་
དོ། །གཏར་རྗེས་སུ་རྒྱུ་སྐྱེས་ན་འབྲུ་མར་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཉེ་བུ་ཞིང་བུ་རམ་གྱི་ཁ་སྤུར་དང་བུར་ཆང་རུས་ཐང་
ཚོ་ལུ་ནམས་བྱིན་ལ་རྒྱུ་སྐྱེ་གྲུབ་པར་བྱའོ།།

༣ གཏར་གའི་ཕྱི་རྗེས། ཕྱི་རྗེས་བསྐྱེད་བའོལ་མ་ཁ་མཐེབ་མོས་མཉེ། །དོ་གང་གྲུབ་ཞིང་བལ་དགྱི་འགྲོ་
འགྲུལ་གཟབ། །ཐུག་ངན་སྐྱེ་བས་ཆང་བསིངས་མི་བཏང་བསྐྱེད། །ཞེས་པ་སྟེ། གཏར་གའི་ཕྱི་རྗེས་ལ་བསྐྱེད་
བ་བའོལ་ཞིང་མ་ཁ་མཐེབ་མོས་མཉེ་བ་དང་། དོ་གང་གྲུབ་ཞིང་མ་ཚས་ལ་བལ་དགྱིས་ཉེ་འགྲོ་བ་དང་འགྲུལ་
བར་གཟབ་པ་དང་། ཐུག་ངན་སྐྱེ་བས་ཆང་བསིངས་ཞག་གསུམ་གྱི་བར་མི་བཏང་བར་བསྐྱེད་དོ། །

བཞི་པ། གཏར་གའི་སྐྱོན། གཏར་སྐྱོན་དམན་ལྷག་ལོག་དང་ཉེས་པ་བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། གཏར་བའི་སྐྱོན་ལ་
དམན་པ་ལྷག་པ། ལོག་པ་དང་ཉེས་པ་དང་བཞི་ལས།

༡ དམན་པའི་སྐྱོན། གཏར་ཞན་ཐུག་རོ་མི་ཐོན་ནད་གཞུག་ལུས། །མཚིན་སྐྱོན་སྐྱུག་པོ་མཛེ་འབྲས་སུར་
ཡ་སྐྱེད། །བྱང་ལོག་ཡན་ལག་ཚུ་སེར་ནག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། གཏར་དམན་ཉེ་དབྱུང་བ་ཞན་ན་ཐུག་རོ་
མི་ཐོན་ཞིང་ནད་གཞུག་ལུས་པ་དང་། མཚིན་སྐྱོན་དང་སྐྱུག་པོ་མཛེ་འབྲས་སུར་ཡ་བཅས་པའི་ནད་སྐྱེད་ཅིང་
བྱང་ལོག་དང་ཡན་ལག་གི་ཚུ་སེར་ནག་ཏུ་འགྱུར་དོ། །

༢ ལྷག་པའི་སྐྱོན། གཏར་འགས་བྱངས་འཇོན་རྒྱུ་མེ་བྱོན་འཚི། །གང་སྐྱོན་སྐྱེ་བའི་དམུ་རྒྱུ་འགྱུར་
བ་མང། །ཞེས་པ་སྟེ། གཏར་ལྷག་པར་ཉེ་དབྱུང་འགས་ན་བྱངས་འཇོན་ཅིང་རྒྱུ་སྐྱེས་ཉེ་མོ་བའི་མེ་བྱོན་ འཚི་
ཞིང་གང་སྐྱོན་དང་སྐྱེ་བའི་དམུ་རྒྱུ་འགྱུར་བ་མང་དོ། །

༣ ལོག་པའི་སྐྱོན། ལོག་པ་མི་རུང་ནད་ལ་གཏར་བ་འམ། །ཞེས་པ་སྟེ། ལོག་པ་ནི་མི་རུང་བའི་ནད་ལ་
གཏར་བའམ་གཞན་ཡང་སྐྱོན་ལམ་སོགས་ལོག་པའོ། །

༤ ཉེས་པའི་སྐྱོན། ཉེས་པས་ཤུག་གདན་སྤྱད་དམ་ཚུ་རྒྱས་བཅད། །གནད་ལ་སོང་ངམ་འཕར་རྩ་བཅད་པ་
ཡིས། །སྐྱོན་པའི་ལག་དགས་བྱ་ཉེས་བསད་པ་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་སྐྱོན་ལ་མཁས་པས་གཟབ་པར་རིགས། །
གཏར་ཉེས་པ་ནི་ཤུག་གདན་བསྤྱད་དམ་ཚུ་རྒྱས་བཅད་པ། ཤུག་གསུམ་རྩའི་གནད་ལ་སོང་ངམ་འཕར་རྩ་བཅད་
པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་པའི་ལག་དགས་བྱ་བ་ཉེས་ཉེ་ནད་པ་བསད་པའང་ཡོད་པས། དེའི་ཕྱིར་གནད་ལ་

སོགས་པ་རིམ་པར་བཤད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་སྐྱོན་དེ་དག་ལ་མཁས་པས་གཟབ་པར་རིགས་སོ། །

ལྷ་པ། གཏར་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན། གཏར་ལེགས་ཡོན་ཏན་ཙུང་ལྷ་ལྷོ་སྐྱོད་ལ། །གཟེར་བ་རྒྱལ་གཙོག་སྐྱངས་པ་རྒྱ་ནས་འཛོམས། །འབྲུལ་བ་བརྟས་བྱེད་རྣལ་ལྷན་ཚད་ནས་གཙོད། །མ་ཡི་མདོག་འབྲིན་ལོལ་བུའི་ནད་རླངས་འདོན། །སློམ་པོ་འབྲི་ལ་སླེམ་པོ་ཤ་རྒྱས་བྱེད། །ནད་དངོས་སྦྱིར་འབྲིན་དཔུང་མཚོག་གཏར་གར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཏར་དཔུང་དེ་དག་གོང་བཤད་ཉེས་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཙུང་ལྷ་ལྷོ་སྐྱོད་ཞིང་གཟེར་བའི་རྒྱལ་གཙོག་ཅིང་སྐྱངས་པ་རྣམས་རྒྱ་ནས་འཛོམས་པ་དང་། རྣལ་ལྷན་ཤ་རྒྱས་འབྲུལ་བ་རྣམས་བརྟས་པ་སྟེ་རྒྱས་ཤིང་སྦྱིར་བར་བྱེད་ཅིང་རྣལ་ལྷན་ཚད་ནས་གཙོད། །ལུས་སྟོད་སྦྱད་ཀྱི་མའི་མདོག་དན་པ་བཟང་པོར་འབྲིན་པ་དང་ལོལ་བུའི་ནད་རླངས་ཀྱང་འདོན། །ལུས་སློམ་པོ་རྣམས་འབྲི་ལ་སླེམ་པོ་རྣམས་ཤ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་ནད་དངོས་སུ་སྦྱིར་འབྲིན་པར་ལུས་པས་ན་དཔུང་ཀྱི་མཚོག་ནི་གཏར་ག་ཡིན་པར་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གོང་གསལ་སོ་སོར་རྒྱས་བཤད་ནི་བརྒྱུད་པ་རྩ་འགྲེལ་ལྷ་ཟེར་སོ་མ་ར་ཇ་སོགས་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

ལེའུ་འཛོམ་། བདུད་རྩི་སྦྱིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་གསང་བ་མན་དག་གི་རྒྱུད་ལས་དཔུང་ལྷ་གཏར་གའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བདུད་རྩི་སྦྱིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་གསང་བ་མན་དག་གི་རྒྱུད་ལས་དུམ་བུ་བཞི་པ་ཕྱི་མ་འཕྲིན་ལས་རྒྱུད་ཀྱི་དཔུང་ལྷའི་དང་པོ་གཏར་གའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པའོ། །།

ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ། དཔུང་ལྷ་མེ་བཙའ།

༡། །མེ་བཙའི་ལེའུ་དོན་འགྲེལ་པ་ལ། ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུ་འཛོམ་བསྟན་པ་བཙམ་གསུམ་མོ།

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ། དེ་ནས་ཡང་དང་སྤོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱང་སྤོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག་ཞེས་པ་སྟེ། དཔུང་ལྷའི་མཚོག་གུར་གཏར་གའི་ལེའུ་བསྟན་བཞིན་པའི་མཚུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་ནས་ཡང་དང་སྤོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་

སོ། །དེ་ཡང་གྲེ་ཞེས་བོས་ནས་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ལེགས་པར་རབ་དུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་རླུངས་ཤིག་
ཅེས་གདམས་ཏེ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། དཔུད་ལྡེ་མེ་བཙའ་སྤྱོད་བ་རུང་མི་རུང་། །མེ་དམིགས་གདབ་ཐབས་ཕྱི་རྗེས་ཕན་
ཡོན་བདུན། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔུད་ལྡེ་ནང་ནས་མེ་བཙའ་ནི། མཁས་མཚོག་དཔའ་བོས། མེ་བཙའ་ཐལ་སྤོན་
ལས་མཚོག་སྟེ། །དེས་བསྐྱེད་པ་ནི་སྤྱོད་མི་འབྱུང་། །སྤོན་དང་ཐལ་སྤོན་མཚོན་དཔུད་ཀྱིས། །མ་གྲུབ་པ་
ཡང་གྲུབ་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པར་ལྟར་བྱ་ཐབས་ལ་སྤྱོད་བ་རུང་བ། མི་རུང་བ། མེ་
དམིགས། གདབ་ཐབས། ཕྱི་རྗེས་བཙད་པ། ཕན་ཡོན་བཤད་པ་དང་བདུན་དུ་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ། སྤྱོད་བ་བཤད་པ། སྤྱོད་བ་བཤད་པ་ལ་ཡང་སྤྱོད་བ་བདུ་བའི་དུས་དང་། སྤྱོད་བ་བཟོ་ཐབས། སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་
ཚད་བཙས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏོ།།

༡ སྤྱོད་བ་བདུ་བའི་དུས། སྤྱོད་བ་སྤོན་ལྷན་གསུམ་གྱི་དུས་བཟང་བདུ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱོད་བ་སྤོན་ལྷན་སྟེ་གོ་
བཞིན་ལུམས་སྤོད་དབྱེག་པ་གསུམ་གྱི་དུས་བཟང་པོ་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པར་བདུས་པ།

༢ སྤྱོད་བ་བཟོ་ལུགས། མ་ཆད་ཤིག་མེད་བརྟུངས་ལ་མཁེགས་པར་དྲིལ། །རྩ་བ་བརྟན་ལྷུ་ཅེ་ཚོ་མེ་ལེན་
ལྷུར། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱོད་མ་ཆད་པ་སྤྱོད་ཤིག་མེད་པར་བརྟུངས་ལ་མཁེགས་པར་དྲིལ། དེ་བྱིབས་རྩ་བ་
བརྟན་ཞིང་ལྷུ་པོ་ཅེ་མོ་ལྷན་ལ་ཚོ་བས་མེ་ལེན་པ་སྤྱོད་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང་།

༣ སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་ཚད། ཆོགས་པའི་མཁར་ལ་མཚུབ་མའི་ཅེ་མོ་ཅམ། །མགོ་དང་ཡན་ལག་མདུན་ལ་
མཐེབ་རྒྱང་ཅམ། །རྩ་སྟོ་འགོགས་ལ་ལེབ་མོ་དེལ་མ་ཅམ། །འབྲས་དང་སྤོན་ལ་ཨ་རུ་ར་ཅམ་བྱ། །བྱིས་པའི་
སྟེན་སྤྱོད་སྤོན་མ་འཕོས་པ་ཅམ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆེ་རྒྱུ་གི་ཚད་རྒྱབ་གྱི་ཆོགས་པའི་མཁར་ལ་མཚུབ་མའི་ཅེ་མོ་
ཅམ་དང་། མགོ་དང་ཡན་ལག་དང་ལུས་ཀྱི་མདུན་རྣམས་ལ་ནི་མཐེབ་རྒྱང་གི་ཅེ་ཅམ། རྩ་སྟོ་འགོགས་པ་ལ་
ལྷུ་པོ་མི་བྱེད་པ་ལེབ་མོ་དེལ་མ་ཅམ། །འབྲས་དང་སྤོན་ནད་ལ་ཨ་རུ་ར་ཅམ་བྱ་ཞིང་། བྱིས་པའི་སྟེན་སྤོན་
ནི་སྤོན་མ་བཙོས་ནས་འཕོས་པ་ཅམ་བྱའོ། །

གཉིས་པ། མེ་བཙའ་གདབ་དུ་རུང་བའི་ནད་གཞི། མེ་བཙའ་གདབ་དུ་རུང་བའི་ནད་གཞི་ནི། །མ་ཞུ་མེ་
ཉམས་སྐྱེ་ཐབ་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད། །ཁང་མཁེགས་མགོ་དང་ཡན་ལག་རྒྱ་མེར་དང་། །འབྲས་དང་སྤོན་པ་སྤོད་པའི་
ཚ་བ་དང་། །སྤོད་བྱེད་རྗེད་བྱེད་རྩ་ནད་ཐམས་ཅད་དང་། །ཚ་རྗེས་ཕལ་ཆེར་མེ་ཡིས་བཙད་པ་སྟེ། །མདོར་ན་

བད་རླུང་ལས་ལྷུང་གང་བ་ཀུན། །ཚ་ནད་ཚུ་སེར་མེ་ཡིས་བསྐྱེག་པ་བསྐྱེགས། །ཞེས་པ་སྟེ། མེ་བཙའ་གདབ་
ཏུ་རུང་བའི་ནད་གཞི་ནི་མ་ལུ་བ། ཕོ་བའི་མེ་རྩོད་ཉམས་པ། རླུ་བཟ། དམུ་ཚུ། རླུ། གང་མཁྲིས། མགོ་
དང་ཡན་ལག་གི་ཚུ་སེར་དང་། འབྲས་དང་། ལྷོག་པ། ལྷོངས་པའི་ཚ་བ་དང་། ལྷོ་བྱེད་དང་བརྗེད་བྱེད་གྱི་
གདོན་དང་། ཚ་ནད་ཐམས་ཅད་དང་། ཚ་བའི་རྗེས་པལ་ཆེར་ལ་མེས་བཙའ་བ་སྟེ། མདོར་ན་བད་ཀན་དང་
རླུང་ལས་ལྷུང་བའི་གང་བའི་ནད་རིགས་ཀུན་དང་། ལྷུང་པར་ཚ་ནད་ཚུ་སེར་ཐམས་ཅད་མེས་བསྐྱེགས་པར་
བསྐྱེགས་སོ། །

གསུམ་པ། མེ་བཙའ་གདབ་མི་རུང་བའི་ནད་གཞི། མི་རུང་མཁྲིས་ཚད་ལྷག་ནད་ཐམས་ཅད་དང་། །དབང་
པོའི་སྐོ་དང་ཕོ་མོའི་སྲིད་རྩལ་སྤང་། །ཞེས་པ་སྟེ། མེ་བཙའ་མི་རུང་བ་ནི་མཁྲིས་ཚད་དང་ལྷག་ནད་ཐམས་
ཅད་དང་། དབང་པོའི་སྐོ་རྣམས་དང་། ཕོ་མོའི་སྲིད་རྩལ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་ཕོ་མོའི་སྲིད་རྩལ་མཚན་དབྱག་
ཏུ་ཚ་གསུམ་འོང་བའི་དབྱས་ཚུ་ཚ་གཡས་སོག་ཚ་གཡོན་སྲིད་རྩལ་བ་དེ་དང་། གཞན་ཡང་ཟིན་ཏིག་ལས་
སྤྱན་དབྱའི་གསེབ་གོང་དེའི་སྟེང་ན་ཚ་འགྲུལ་བ་ཞིག་མཚིས་ཏེ། དེར་བསྐྱེགས་ན་ཕོ་མཚན་ལྡང་མི་རུས་ཏེ་མི་
བསྐྱེག་གོ། །ན་སོ་གན་གོན་ཏུ་སོང་བའམ། མ་ཞིང་ངམ་བུ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་ན་དེར་བཏབ་པས་ཚོག་ཅེས་
གསུངས་ཤིང་། འདི་དང་རིན་ཆེན་གང་སྐྱོར་གྱི་ཁ་བསྐྱར་སྲིད་རྩལ་གཙོད་པའི་སྤྱན་སོགས་བསྟེན་པའི་དུས་
ལྷུ་མཚན་འབབ་པའི་ཞག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཁོ་ནའི་དུས་སུ་དགོས་ལ། དེ་ལས་སྤྱིར་གྱུར་ན་རུས་པ་འབྱིན་མི་
རུས་ཤིང་། འདིས་མཚན་སྲིད་སྟེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་སུང་བའི་རིགས་དང་། སྤྱན་སྐྱོར་མན་ངག་སོགས་
ཀྱང་སྐབས་འདི་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཨ་ཙ་ཙ་ཕུག་རུམ་གྱིས། ཁ་ཆར་བུ་ཡུག་དུས་མི་
བསྐྱེག་ ཚོས་གཅིག་དུག་བཙོ་བརླད་ཉེར་གཉིས་ཉེར་བཞི་ཉ་སྟོང་རྣམས་ལ་གཏར་བསྐྱེག་གཉིས་ཀ་སྤང་།
སྟོན་ལྷུ་གསུམ་ལ་ཕྱི་བ་མ་གཡས་མི་བསྐྱེག་ དཔྱིད་ལྷུ་གསུམ་ལ་ཕྱི་བ་མ་གཡོན་མི་བསྐྱེག་ དབྱར་གསུམ་ལྟེ་
བར་མི་བསྐྱེག་ དགུན་གསུམ་ཞེད་པ་མི་བསྐྱེག་ བྱི་བ་ལོ་བ་ཉི་ཕྱེད་ལ་མི་བསྐྱེག་ དེ་བཞིན་སྐང་ལོ་བ་ཕྱེད་
ལོལ། ལྷག་ལོ་བ་ཉི་ལྷུར། ལོས་ལོ་བ་ལྷུར་སྤང། འབྲུག་སྤུལ་ཏྲ་ལུག་བཞི་ཉི་ལུབ། བྱ་སྤྱེའུ་ཐོ་རངས། ཉི་
ཤར་ལྷོ། སམ་རྩོས་ཆེན་དུས་སོགས་ལ་མི་བསྐྱེག་ཅེས་ཀྱང་ཞིབ་པ་བདུན་ཟུར། བཞི་གཤེད། དུར་དག་སྤང་
ལ་མ་བཟད་གཟའ་སྐར་སྤར་སྟེ་སོགས་གཙུག་ལག་སྤྱི་དང་། ལྷུང་པར་སྤྱི་གནས་དང་སྤྱི་རིགས་ལྡན་གཉིས་
ངེས་པར་བརྟག་དགོས་པ་སོགས་བེ་རླུ་དཀར་པོ་ལས་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག།

བཞི་པ། མེ་བཙའ་གདབ་དམིགས། མེ་དམིགས་ནད་ཀྱིས་བསྐྱེད་དང་སྤྱན་པས་བཙའ། །ཞེས་པ་སྟེ། མེ་
དམིག་ནི་ནད་ཀྱིས་ལྷུང་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱན་པས་པར་བཙའ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས།

༡ བད་ཀྱིས་རྩུང་བསྟན་པའི་མེ་དམིགས། བད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ན་བའི་དམིགས་ཡོད་ལ། །མནན་ན་པན་སྟམ་བྱེད་ལ་མཐེབ་རྗེས་འོང་། །ཙུ་འཕྲུག་ཙུ་ནད་གར་ལངས་དམིགས་སུ་གདབ། །ཞེས་པ་སྟེ། མེ་བཙའ་རྒྱག་པའི་དམིག་ནད་ཀྱིས་རྩུང་བསྟན་པ་ནི། བད་པའི་གཟེར་དམིག་གར་ཡོད་ལ་མཚུབ་མོ་སོགས་ཀྱིས་མནན་ན་པན་པ་སྟམ་བྱེད་ལ། མཐེབ་མེའི་རྗེས་འོང་ཞིང་ཙུ་འཕྲུག་པ་དང་། ཙུ་ནད་གར་ལངས་པ་དེ་དང་། དེའི་དམིག་ཏུ་གདབ་པར་བྱའོ། །

༢ སྟན་པས་པར་བཙའ་བའི་མེ་དམིགས། སྟན་པས་བཙའ་བ་དོན་སྟོན་གསང་རྣམས་ཏེ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟན་པས་བཙའ་བ་ནི་དོན་སྟོན་གྱི་གསང་རྣམས་ཏེ།

(༡) རྒྱབ་ཀྱི་མེ་དམིགས་ཉི་ཤུ། རྒྱབ་ཀྱི་མེ་དམིགས་ཉི་ཤུ་ལ་རླུང་གི་གསང་དང་། མཁྲིས་པའི་གསང་། བད་ཀན་གྱི་གསང་། སློ་བའི་གསང་སོགས་༡༧།

༡༡ རླུང་གི་གསང་། །ཨན་སྟོང་ཚིགས་པ་དང་པོ་རླུང་གི་གསང་། །སློ་འདར་འཕྱོ་སྐྱགས་ནད་ལ་གདབ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱབ་གསང་དངོས་བསྟན་ཉི་ཤུ། མདུན་གསང་ཉེར་གཉིས་མཚུབ་རྒྱགས་གསང་ཉེར་དགུ་སྟེ། མེ་དམིག་དོན་གཅིག་ལས་རྒྱབ་གསང་ཉི་ཤུ་དེ་ལ་འང་འབྲི་གུང་པའི་མཚན་གྱི་རྗེས་འབྲང་འགའ་ཞིག་རུས་འབྲུང་དེ་ཨན་སྟོང་དང་དེའི་མས་ཉལ་དེ་ཚིགས་པར་བཞེད་ནའང་། བརྒྱད་པ་ཙུ་འཕྲུག་ཏུ་བསྐྱེད་དམིག་སྟོན་གསལ་ལ་མེད་ཅིང་། རླུང་བའི་རྒྱལ་པོར་རྒྱ་མཚན་མང་བར་གསུངས་ཀྱང་འདི་གཅིག་མིན་མ་གསལ་ཞིང་། བྱང་པ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་གི་ཡིག་ཆ་དང་ཟུར་མཁར་བའི་ལུགས་འཛིན་རེ་གཉིས་གཅིག་པར་བཞེད་པ། །ཨན་སྟོང་ཞེས་ཚིགས་པ་སྟེ་མིང་ངམ་དོན་ཡས་མས་ཀྱི་གོ་བར་འཐད་པར་སེམས་པས་མཛིང་པ་སྐྱར་བའི་དུས་རྒྱབ་ཏུ་རུས་པ་འབྲུང་ཏེ་འོང་བ་དེ་ཨན་སྟོང་ཚིགས་པ་དང་པོ་ནི་རླུང་གི་གསང་སྟེ། སློ་འདར་འཕྱོ་སྐྱགས་དང་རུབ་མོ་གཉིད་མི་འོང་ཞིང་ཉིན་པར་གཉིད་ཆེ་བ་ན་བ་འོན་པ་ལྷེ་སྐྱ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་མི་ཤེས་པ་སོགས་དང་རླུང་གི་ནད་ལ་གདབ་པར་བྱའོ། །

༡༢ མཁྲིས་པའི་གསང་། གཉིས་པ་མཁྲིས་གསང་གང་མཁྲིས་ནད་ལ་གདབ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་ནི་མཁྲིས་པའི་གསང་སྟེ་གང་མཁྲིས་ཀྱི་ནད་ལ་གདབ་པར་བྱའོ། །

༡༣ བད་ཀན་གྱི་གསང་། གསུམ་པ་བད་ཀན་གསང་སྟེ་གང་རྒྱུད་དང་། མྱོ་སྡིང་མགོ་སྟོད་བད་མཁྲིས་
རྒྱས་ལ་གདབ། །ཞེས་པ་སྟེ། གསུམ་པ་ནི་བད་ཀན་གྱི་གསང་སྟེ་གང་རྒྱུད་དང་མྱོ་སྡིང་མགོ་སྟོད་ན་ཞིང་བད་
མཁྲིས་རྒྱས་པ་སོགས་ལ་གདབ་པར་བྱའོ། །

༡༤ མྱོ་བའི་གསང་། བཞི་པ་མྱོ་མ་ལྔ་པ་མྱོ་བའི་གསང་། མྱོ་ལ་རྒྱུད་དང་བད་ཀན་ལྷགས་ལ་
གདབ། །ཞེས་པ་སྟེ། བཞི་པ་མྱོ་བ་མ་དང་ལྔ་པ་མྱོ་བ་བའི་གསང་སྟེ་མིག་ལས་མཆི་མ་འཛག་པ་སོགས་མིག་
ནད་དང་མྱོ་བ་ལ་རྒྱུད་དང་བད་ཀན་གྱི་ནད་ལྷགས་པ་ལ་གདབ་པོ། །

༡༥ སྡིང་སྟོག་གི་གསང་། རྟུག་པ་སྟོག་ཅ་བརྟུན་པ་སྡིང་གི་གསང་། །འཕྱོ་འདར་སྟོ་འབོག་བད་རྒྱུད་ནད་
ལ་གདབ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྟུག་པ་ནི་སྟོག་ཅ་དང་། བརྟུན་པ་སྡིང་གི་གསང་སྟེ་འཕྱོ་འདར་སྟོ་འབོག་བད་རྒྱུད་
གི་ནད་དང་། སྡིང་ནད་བརྗེད་ངས་གཉིད་ཡེར་བ་སྟོ་བྱུང་བ་སྡིང་འབྲུགས་པ་སྟོག་ཅར་རྒྱ་སེར་དང་རྒྱུད་
ལྷགས་པས་བྲང་གས་སྟུམ་བྱེད་པ་ཁོང་དུ་རྒྱ་འབྲུངས་པས་ན་བ་རྣམས་ལ་གདབ།

༡༦ མཆིན་ངི་དང་མཆིན་པའི་གསང་། བརྒྱད་པ་མཆིན་ངི་དགུ་པ་མཆིན་པའི་གསང་། སྟོག་སྐྱུག་མཆིན་
ངི་འཁོར་དང་གང་ཆེ་ན། །མཆིན་སྐྱུན་མཆིན་པར་བད་རྒྱུད་ལྷགས་ལ་གདབ། །ཞེས་པ་སྟེ། བརྒྱད་པ་མཆིན་
ངི་དང་། དགུ་པ་མཆིན་པའི་གསང་གཉིས་ནི་སྟོག་སྐྱུག་དང་མཆིན་ངི་འཁོར་བ་དང་གང་པའི་ཆེ་ན་བ་དང་།
མཆིན་སྐྱུན་དང་། མཆིན་པར་བད་རྒྱུད་ལྷགས་པ། ལྷག་གཟེར་དང་། མཆིན་པ་ལ་ལུད། མཆིན་རྒྱུད་སོགས་
ལ་གདབ།

༡༧ སྟོད་མཁྲིས་གྱི་གསང་། བརྟུ་པ་མཁྲིས་གསང་མ་ལྷ་མིག་སེར་དང་། །མཁྲིས་པའི་སྐྱུན་དང་མེ་བོད་
ཉམས་ལ་གདབ། །ཞེས་པ་སྟེ། བརྟུ་པ་མཁྲིས་གསང་སྟེ་མ་ལྷ་མིག་སེར་དང་། མཁྲིས་པའི་སྐྱུན་དང་།
མཁྲིས་པ་སྐྱུག་པ། ཟས་ཡི་གར་མི་འོང་བ། ཉུག་ཏུ་མགོ་ན་བ། མེ་བོད་ཉམས་པ་རྣམས་ལ་གདབ་པོ། །

༡༨ མཆེར་པའི་གསང་། བརྟུ་གཅིག་མཆེར་གསང་སྟོ་འཕྲོག་ཏུར་ལ་གདབ། །ཞེས་པ་སྟེ། བརྟུ་གཅིག་
པ་མཆེར་གསང་སྟེ་མཆེར་ཡུལ་སྟོ་འཕྲོག་ཏུར་བ། ལུས་སྡི་བ་གཉིད་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་གདབ།

༡༩ སོ་བའི་གསང་། བརྟུ་གཉིས་སོ་བའི་གསང་སྟེ་མེ་བོད་ཉམས། །ལྷོན་དང་ལྷགས་ངེག་སྐྱུན་གྱི་ནད་ལ་
གདབ། །ཞེས་པ་སྟེ། བརྟུ་གཉིས་པ་སོ་བའི་གསང་སྟེ་མེ་བོད་ཉམས་པ། བད་ཀན་ལྷོན་དང་ལྷགས་ངེག་སྐྱུན།

བད་སྐྱུག་ བུལ་ཤ་ཤེངས་པ། མིག་རུས་རྒྱག་པ། ལྷག་འུང་དང་ཉུག་ཏུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནད་ལ་གདབ་
བོ། །

༡༡༠ བསམ་སེའི་གསང་། བརྩ་གསུམ་བསམ་སེའི་གསང་སྟེ་ཁྱེ་ཁྱེ་ལྷག་སྐྱུག་པ། །མངལ་སྐྱེན་སེམས་འཕྲོ་
གང་རླུང་རྒྱས་ལ་གདབ། །ཞེས་པ་སྟེ། བརྩ་གསུམ་པ་བསམ་སེའི་གསང་སྟེ་ཁྱེ་ཁྱེ་བ་དང་ལྷག་སྐྱུག་པ། མངལ་
སྐྱེན། སེམས་འཕྲོ་བ། གང་རླུང་རྒྱས་པ། རྒྱ་ལོང་སྟོས་པ། རྩུག་སྐྱེན། ལ་བུབ་གན་རྒྱལ་ཉལ་མི་ཤེས་པ་
སོགས་དང་། རྟེ་བ་གཡས་གཡོན་དུ་འཁྲོག་པ་རྣམས་ལ་གདབ་བོ། །

༡༡༡ མཁལ་མའི་གསང་། བརྩ་བཞི་མཁལ་གསང་མཁལ་མའི་གང་ནད་སེལ། །ཞེས་པ་སྟེ། བརྩ་བཞི་པ་
མཁལ་གསང་སྟེ་མཁལ་མའི་གང་ནད། གླང་ཐབས་ལོང་ལ་རྒྱ་སྐྱེད་ན་བ། རྐྱེས་པའི་ས་བོན་གང་བར་འོང་བ།
འདྲེན་མི་བཟོད་པ། བྱ་མོ་ཁོ་ན་འོང་བ་རྣམས་ལ་བཏབ་པས་སེལ།

༡༡༢ དོན་སྟོན་སྐྱི་གསང་། བཅོ་ལྷ་དོན་སྟོན་སྐྱི་གསང་གང་རླུང་སེལ། །ཞེས་པ་སྟེ། བཅོ་ལྷ་པ་དོན་སྟོན་
སྐྱི་གསང་སྟེ་གང་རླུང་དང་། མཁྲིས་པ་ཤ་ཡ། བྱ་ཚོགས་མི་ཆགས་པ། རྟེ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་ནད་རྒྱ་རྣམས་ལ་
གདབ་པས་སེལ།

༡༡༣ ལོང་གསང་། བརྩ་དུག་ལོང་གསང་འུར་འཁྲོག་སྐྱེན་ལ་གདབ། །ཞེས་པ་སྟེ། བརྩ་དུག་པ་ནི་ལོང་གི་
གསང་སྟེ་རྒྱ་ལོང་འུར་ཞིང་འཁྲོག་པ་སྐྱེན་དང་དུས་མིན་དུ་སྐྱུགས་ངན་འབྱུང་བ། མཚན་ལ་ཚ་བ། ཅི་རྒྱ་སྐྱི་བ།
གཞང་འབྱུམ་རྣམས་ལ་གདབ་བོ། །

༡༡༤ རྒྱ་མའི་གསང་། བརྩ་བདུན་རྒྱ་མའི་གསང་སྟེ་རྒྱ་སྐྱེན་དང་། །གང་རླུང་རྒྱ་བ་ཤེ་སྐྱབས་འབྱུང་ལ་
གདབ། །ཞེས་པ་སྟེ། བརྩ་བདུན་པ་རྒྱ་མའི་གསང་སྟེ་རྒྱ་སྐྱེན་དང་། གང་རླུང་རྒྱ་བ་ཤེ་སྐྱབས་འབྱུང་བ་སོགས་
རྒྱ་མའི་ནད་ཀུན་ལ་གདབ་བོ། །

༡༡༥ རྒྱང་པའི་གསང་། བཅོ་བརྒྱད་རྒྱང་པའི་གསང་སྟེ་དེ་ལྟ་ནད་དང་། །གང་བས་རྒྱ་ལ་སྐྱི་འི་ནད་ལ་
གདབ། །ཞེས་པ་སྟེ། བཅོ་བརྒྱད་པ་རྒྱང་པའི་གསང་སྟེ་རྒྱང་པར་ཞུགས་པའི་དེ་ནད་དང་། གང་བས་རྒྱ་ལ་
སྐྱི་བ་དང་། རྟེ་བ་དང་ལུས་མོ་གང་བ་རྣམས་ལ་གདབ་བོ། །

༡༡༤ ལུ་བའི་གསང་། བཅུ་དགུ་ལུ་བའི་གསང་སྟེ་འབྲམས་རྒྱགས་སེལ། །ཞེས་པ་སྟེ། བཅུ་དགུ་པ་ལུ་བའི་གསང་སྟེ། ལུ་བ་འབྲམས་ཤིང་རྒྱགས་པ། ལུས་དགེ་དགུ་མི་ཤེས་པ། བཤུལ་ཤ་སྤྲོད་ཤ་རེངས་པ། སྤྲོད་བཤུལ་ཞིང་ལྷང་མི་རུས་པ་རྣམས་ལ་གདབ་པས་སེལ།

༡༡༥ ཐུར་སེལ་རླུང་གི་གསང་། ཉི་ཤུ་ཐུར་སེལ་རླུང་སྒྲིའི་གསང་ཡིན་ཏེ། །ཕྱེན་མི་ཐུབ་དང་འགགས་པའི་ནད་ལ་གདབ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཉི་ཤུ་པ་ཐུར་སེལ་རླུང་སྒྲིའི་གསང་ཡིན་ཏེ། །ཕྱེན་མི་ཐུབ་པ་དང་བེ་སྐབས་སྟོན་པོ་འཇུ་བའམ་རྩི་མ་འགགས་པའི་ནད་རྣམས་ལ་གདབ་པོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཉེར་གཅིག་ཉེར་གཉིས་ཉེར་གསུམ་རྣམས་ལ་བཏབ་ནའང་བེ་སྐབས་དཀར་སྐྱུག་འཇུ་བ་དང་། དེའི་མིག་ཟུག་པ་སོགས་གང་བའི་ནད་དང་། གཞང་གས་པ་སྐྱམ་བྱེད་པ་སོགས་གཞང་ནད་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་ཕན་པར་མཆིས་ཤིང་། ཆོགས་པ་མཐའ་དག་དབྱས་དང་གཡས་གཡོན་གྱི་ཚོན་རེའམ་ཕུན་བཞི་རེ་གཞལ་བའི་ས་གཉིས་ཏེ། །ཁ་གསུམ་དུ་གདབ་པ་རུས་པ་འདྲ་བར་འདོད།

(༢) མདུན་གསང་ཉེར་གཉིས། མདུན་གྱི་མེ་དམིགས་ལ། སོག་རྩ་སྟིང་དང་འདོམ་པའི་གསང་། བྲང་གཞུང་དཀར་ནག་མཚམས། ལྷན་སོགས་གྱི་གསང་། ཡོང་གི་གསང་། རྒྱ་མའི་གསང་། རྒྱང་པའི་གསང་བཙམ་ཡོད། །ཞེས་པ་སྟེ།

༡༡ སོག་རྩ་སྟིང་དང་འདོམ་པའི་གསང་། མདུན་གྱི་མེ་དམིགས་སྟེ་སྟོང་ཙ་ར་ལྷང་། །སོག་རྩ་སྟིང་དང་འདོམ་པའི་གསང་ཡིན་ཏེ། །སྟིང་འཇུས་སྐྱིགས་དང་གོ་བ་འགགས་ལ་གདབ། །ཞེས་པ་སྟེ། མདུན་གྱི་མེ་དམིགས་ཉེར་གཉིས་ནི། སྟེ་སྟོང་གི་ཙ་ར་ལྷང་ནི་སོག་རྩ་སྟིང་དང་འདོམས་པའི་གསང་ཡིན་ཏེ། སྟིང་འཇུས་པ། སྐྱིགས་བྱ་བྱུང་དང་། གོ་བ་འགགས་པ་རྣམས་ལ་གདབ།

༡༢ བྲང་གཞུང་དཀར་ནག་མཚམས། ལུ་མའི་དཀྱིལ་ཐད་བྲང་གཞུང་དཀར་ནག་མཚམས། །འཕྱོ་འདར་སྟིང་མི་དགའ་ལ་གདབ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། ལུ་མའི་དཀྱིལ་ཏང་ཐད་ཀྱི་བྲང་གཞུང་དཀར་ནག་མཚམས་གྱི་གསང་ནི་སེམས་འཕྱོ་བ་དང་འདར་བ་དང་སྟིང་མི་དགའ་བ་ལ་གདབ་པར་བྱ།

༡༣ ལྷན་སོགས་གྱི་གསང་། ལྷན་སྐྱའི་ཙེ་ནས་མཚོན་གང་ལྷན་གྱི་གསང་། །དེ་འོག་མཚོན་གང་ཁ་གསུམ་སྐྱོན་གྱི་གསང་། །དེ་འོག་མཚོན་གང་ཁ་གསུམ་མེ་ཉམས་གང་རླུང་རྒྱས་ལ་གདབ། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷན་སྐྱའི་ཙེ་ནས་སྐྱར་དུ་ནད་པ་རང་གི་ཚོན་གང་གཞལ་བ་ལྷན་གྱི་གསང་། །དེ་འོག་

ཚོན་གང་དང་གཡས་གཡོན་ཚོན་རེ་གཞལ་བའི་ཁ་གསུམ་པོ་སྐྱེན་གྱི་གསང་། དེ་འོག་ཚོན་གང་ནས་གོང་
བཞིན་གཞལ་བའི་ཁ་གསུམ་པོ་མཉམ་གྱི་གསང་སྟེ་དེ་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྟེན་སྐྱོན། མེ་ཉམས་གང་རྒྱུང་
རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་གདབ་བོ། །

༡༤ ལོང་གསང་། ལྷེ་བའི་གཡས་གཡོན་མཚོན་རེ་ལོང་གི་ཐེར། །དེ་ནས་གཡས་གཡོན་མཚོན་རེ་ལོང་
ལྷགས་གསང་། །ལོང་སྐྱེན་སྟོ་འཁྲོག་འཁྲུ་བ་འབྱམས་ལ་གདབ། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷེ་བའི་གཡས་གཡོན་ནས་
ཚོན་རེ་རེ་བཅལ་བ་ལོང་གི་ཐེར་གྱི་གསང་ཡིན། དེ་ནས་སྐྱེར་ཡང་གཡས་གཡོན་ཚོན་རེ་རེ་བཅལ་བ་ལོང་
ལྷགས་གྱི་གསང་ཡིན་པས་ལོང་སྐྱེན་སྟོ་འཁྲོག་འཁྲུ་བ་འབྱམས་པ་རྣམས་ལ་གདབ།

༡༥ རྒྱ་མའི་གསང་། ལྷེ་འོག་མཚོན་གང་ཁ་གསུམ་རྒྱ་སྟོན་གསང་། །དེ་འོག་མཚོན་གང་ཁ་གསུམ་རྒྱ་
སྟོན་གསང་། །རྒྱ་མར་གང་རྒྱུང་ལྷགས་དང་འཁྲུ་ལ་གདབ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་ལྷེ་འོག་དུ་ཚོན་གང་བཅལ་
བ་དེ་ནས་གཡས་གཡོན་ལ་ཚོན་རེ་གཞལ་བ་ཁ་གསུམ་རྒྱ་སྟོན་གྱི་གསང་། དེ་འོག་ཚོན་གང་བཅལ་བ་ཁ་
གསུམ་ནི་རྒྱ་སྟོན་གྱི་གསང་ཡིན་པས་རྒྱ་མར་གང་རྒྱུང་ལྷགས་པ་དང་འཁྲུ་བ་ལ་གདབ།

༡༦ རྒྱང་པའི་གསང་། དེ་འོག་མཚོན་གང་ཁ་གསུམ་རྒྱང་པའི་གསང་། །གང་བས་རྒྱ་ཁ་སྟེ་སེལ་བར་
བྱེད། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་འོག་ཚོན་གང་བཅལ་བ་ཁ་གསུམ་རྒྱང་པའི་གསང་ཡིན་ཏེ། གང་བས་རྒྱ་ཁ་སྟེ་བ་དང་
སྟེ་བ་སེལ་བར་བྱེད།

(མ) མཚུབ་རྒྱགས་གྱི་གསང་ཉེར་དགུ། མགོ་དང་ཡན་ལག་མཚུབ་རྒྱགས་གསང་དམིགས་ནི། །སྤྱད་སྟོ་སྟེ་
གཙུག་མཚོགས་མའི་འདུས་སོ་གསུམ། །རྒྱང་གིས་མགོ་འཁོར་འབྲེལ་བྲག་ནད་ལ་གདབ། །སྟོ་ལབ་འབོག་ན་
ལྷག་པའི་སྤྱ་འབྲེལ་བསྟེན། །རྒྱང་རིམས་སྐྱ་མི་ཤེས་ལ་མ་མཚུའི་འོག། །ཞོག་ནད་སྐྱ་མི་ཤེས་ལ་ཕྱི་ལོང་
སྟེང་། །ཞེན་སོར་བཞི་ཡི་རྒྱ་བའི་བར་དུ་གདབ། །རིམས་ནད་དུ་ལབ་འདྲེ་མཐོང་ལག་པ་ཡི། །མཁྲིག་མའི་
སོར་བཞི་རྒྱ་བའི་བར་དུ་གདབ། །སོ་མཚན་མི་ལྡང་ས་བོན་ལྷག་པ་ལ། །ནང་ལོང་ཐད་དང་གདོང་གི་རྒྱ་བར་
བསྟེན། །རྒྱང་བཤལ་འགོ་བ་དཀའ་ན་ལག་པ་ཡི། །གྲང་མོས་གང་སྟེ་བ་བཟོ་ཡི་ཕྱི་སྤྱལ་བསྟེན། །བྱད་མེད་
བུ་བཅས་སྐྱངས་ལ་ཨོལ་འཇུག་བསྟེན། །ལྷག་པ་རེངས་སམ་རྒྱིག་པ་སྐྱངས་པ་དང་། །སྟོ་སྤྱགས་རྒྱང་པའི་མཐེ་
བོང་སྤྱ་སྟེན་བསྟེན། །མིག་ཚག་འབོག་ལ་རྟིང་པའི་དྲེག་མཚམས་བསྟེན། །རྒྱ་ལོང་ཕོ་སྐྱང་ནང་ལོང་འཕར་རྩ་

གསུམ་གསུམ་སྟེ་དྲུག་ཏུ་བསྟུ། སྤྱི་བོ་དང་ཉེ་བར་ལྷ། དེ་བཞིན་ལྷག་པ་དང་ཉེ་བར་ལྷ། མཚོག་མ་དང་ཉེ་བར་
ལྷ་དང་། ལྷག་ཁྱུང་དང་ཉེ་བར་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཉེར་གསུམ་བཤད་དེ། སྤྱི་གཙུག་ཏུ་བཅའ་བ་སྟེ་དེར་
བཏབ་ན་ལྷ་དང་པར་དུ་རྒྱུང་ནད་དང་སྤྱིང་གི་འབྲེལ་པ་ཉམས་པའི་མི་འབྲེལ་པ་དང་། བད་ཀའ་སྐྱུ་བོ་དང་། མིག་མི་
གསལ་བ་དང་། ལྷ་ལྷག་མི་ཚོད་པ་རྣམས་ལ་ཕན། མཚོག་མའི་ཐད་ཀྱི་སྐྱེ་མཚའས་ནས་སོར་བཞིའི་སར་
ཡར་གཞལ་བར་བཏབ་པ་ན་ཀླད་ནད་བརྗེད་ངས་མགོ་བོ་འཁོར་བ་སེལ། །སོར་བདུན་གྱི་སར་ནི་བཏབ་པ་ན་
སྐྱེ་འགགས་པ་དང་སྐབས་མང་བ་ལ་ཕན། དཔལ་བའི་སྐྱེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཚའས་སུ་བཏབ་ན་མིག་རབ་རིབ་ཏུ་
ལྷུང་པ་དང་རིམས་ཀྱིས་ལྷོས་པ་ལ་ཕན། མིག་གི་འབྲས་བུའི་ཐད་ཀའི་སྐྱེ་མཚའས་ནས་ནི་སྐྱུར་དུ་ཚོན་གང་
ལ་བཏབ་ན་མིག་ཚག་པ་ལ་ཕན། སྤྱིན་མའི་དབར་དུ་བཏབ་པ་ན་མིག་སེར་བ་དང་། འཕེར་བ་དང་སྐྱེ་ལྷག་
མི་ཚོད་པ་ལ་ཕན། དེ་བཞིའི་དེའི་ལྷག་སོར་གང་ས་ཞོང་མོར་བཏབ་ན་ཡང་སྤོན་མ་བཞིན་ཕན། མིག་ཟུར་
ནས་ཚོན་གང་ཕྱིར་བཅའ་བ་འགྲུལ་ས་ལ་བཏབ་པ་ན་མིག་ཚག་པ་དང་སྤྱིང་མི་འབྲེལ་པ་ལ་ཕན། རྒྱབ་མདུན་གྱི་
ན་བའི་བུ་གའི་ཐད་ཀར་བཏབ་ན་དེ་ལྷོགས་ཀྱི་སོན་བ་དང་ན་བ་ལུར་བ་ལ་ཕན། ན་བའི་ཕེ་མའི་ཐད་རྒྱབ་ལ་
བཏབ་ན་གཉའ་བ་དང་ཕྱེ་རྒྱུང་རེངས་པ་ལ་ཕན། ན་བའི་བུག་པ་ནས་ཚོན་ཕྱེད་དེ་སོར་གང་མདུན་དུ་བཏབ་པ་
ན་ཁ་ཡོ་བ་འབྱེད་མི་ཤེས་པ་དང་མེན་བུ་ཡོད་པ་དག་ལ་ཕན། ན་བའི་གཡས་གཡོན་གྱི་སྐྱེ་མཚའས་སུ་བཏབ་
ན་ན་བ་དང་ཀླད་པ་ན་བ་དང་རང་འགྲུལ་འགྲོ་བར་ཕན། ན་བའི་མདུན་ཟ་འགྲམ་རུས་པ་ལ་བཏབ་པས་ན་བ་
འོན་པ་དང་ཁ་འབྱེད་མི་ཤེས་པ་དང་ཁ་མིག་ཡོ་བ་ལ་ཕན། ན་བའི་ནང་གི་ཚོག་ཚོག་པོར་བཏབ་ན་སྤྱིང་གི་བྱ་
བ་མི་འབྲེལ་པ་དང་སྐྱེ་མི་ཤེས་པར་ཕན། ཁའི་འགྲམ་པའི་ཁ་ནས་ཡར་གསེགས་ཚོན་རེའི་སར་སོ་རྩ་འཕར་བ་
ལ་བཏབ་ན་ཁ་མིག་ཡོ་བ་དག་ལ་ཕན། དེ་ནས་རྩུང་ཅམ་སྟེ་སོར་གང་སར་མར་བཏབ་ན་ཁ་དང་ལྷེའི་རྩ་བ་
སྐྱངས་པ་ལ་ཕན། མ་མཚུའི་འོག་ཏུ་བཏབ་ན་འབྲེལ་པ་མི་གསལ་བ་དང་སྐྱེགས་པ་ལ་ཕན། ཡ་མཚུའི་གཤོང་ལ་
བཏབ་ཀྱང་རྩུང་ལ་ཡང་ན་ཀོས་ཀོའི་གཤོང་བུར་བཏབ་ན་སྐྱེ་སྐྱངས་ཤིང་སྐྱེ་མི་ཤེས་པར་ཕན། ལྷག་པའི་རུས་
པ་འབྱུར་བ་ནས་ལྷོན་ལ་ཚོན་གང་བཅའ་བར་བཏབ་ན་སྐྱེ་འགགས་པ་དང་མིག་མི་གསལ་བ་དང་། དེའི་
གཡས་གཡོན་ཚོན་དོ་རེའི་སར་བཏབ་ན་ཀླད་པའི་ནད་དང་མིག་ནད་སེལ། ལྷག་པའི་སྤྱད་སྟོར་བཏབ་པ་ན་
རིམས་དང་ཚ་བས་བྱིན་པ་དང་། སྤྱིང་མི་འབྲེལ་པ་དང་ལུས་སྤྱིད་པ་མིག་སེར་མགོ་བོ་འཁོར་བ་དང་སྐྱལ་བ་

སོགས་ལ་མཚོག་ཏུ་ཕན་ནོ། །མཚུའི་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་གཤོང་བྱུང་བཏབ་ན་གཉའ་བ་སྐྱར་མི་ཤེས་པ་དང་
བཤུལ་ཤ་རེངས་པ་ལ་ཕན། རྣ་བའི་ཕྱི་མཚན་གྱི་རྩ་འགྲུལ་བར་བཏབ་ན་མགོ་བོའི་ནད་ཤེལ། བྱང་ལོག་གི་
རྒྱབ་ཚིགས་པ་དང་པོ་གཡས་གཡོན་ཚོན་རེ་ལ་གསུམ་དུ་བཏབ་ན་རྣམས་པ་ལ་མཚོག་ཏུ་ཕན་ཞིང་། ལྷོ་ཞེས་པ་
འདྲེན་ཚིག་ནས་གཞན་ཡང་ཚད་རྙིང་རུས་པ་ལ་ཞེན་པ་དང་། དབྱུགས་བྱང་བ། རུལ་ལ་སྟེ་བ་དང་། རོ་རྒྱབ་
ན་བ་དང་། ལྷིང་མི་བདེ་བ་དང་། དང་ག་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་ནད་གསུམ་དག་ལ་ཕན་པའོ། །ཁྱད་པར་རྒྱང་
གི་ནད་ཞི་བར་བྱེད། ཚིགས་པ་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་དུ་བཏབ་ན་ཁོང་དུ་ཚད་པ་སྐྱུང་བ་དང་། ལྷ་བ་བྱུང་བ་
དང་། ལྷོད་ལྷི་བ་ལྷག་མཁྲིས་རྒྱས་པ་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན། ཚིགས་པ་གསུམ་པའི་ལ་གསུམ་དུ་བཏབ་ན་
བད་ཀན་རྒྱས་པ་དང་། ལྷ་བསྐྱབ་ཅིང་ལྷེ་སྐྱེས་པ་དང་བད་ཀན་རྒྱས་པ་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད། ཚིགས་པ་བཞི་པ་
ལ་གསུམ་དུ་བཏབ་ན་ཟས་ཀྱི་བྲོ་བ་མི་ཚོར་བ་དང་སློན་ནད་དང་སློད་གཟེར་དང་ཚད་པ་རྙིང་པ་དང་ལྷང་དུ་བ་ཚ་
བ་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་ཕན། ཚིགས་པ་ལྔ་པ་སློ་བའི་གསང་དུ་མེ་བཙའ་ལ་གསུམ་དུ་བཏབ་ན་སློ་ནད་ལྷག་འོང་བ་
དང་རིམས་ནད་ཐིབས་པོ་ཐེབས་པ་དང་སློ་བ་དང་རྒྱབ་གཟེར་བ་རྐང་ལག་འདར་བ་སྐྱུག་པ་དང་སྐྱུག་བྲོ་
རྣམས་ཤེལ་བར་བྱེད། དུག་པ་སྟིང་གསང་ལ་གསུམ་དུ་བཏབ་ན་སྟིང་འདར་བ་འབྲུག་པ་མི་གསལ་བར་དང་
སྟིང་འཇག་བརྒྱབ་བའི་ནད་དང་སློད་རྒྱས་པ་ཟས་ཀྱི་བྲོ་བ་མི་ཞེས་པ་རྣམས་ཤེལ། བདུན་པ་སློག་རྩའི་གསང་
ལ་གསུམ་དུ་བཏབ་ན་འབོག་པ་དང་ཁོང་པ་ལྷི་བ་བརྗེད་ངས་ཆེ་བ་དང་ཁོག་ལྷི་ལ་ལུས་ལ་འབྱུང་ཐོར་འོང་བ་
མགོ་ལྷི་བ་སྟིང་དུ་རྒྱ་སེར་ལྷགས་པ་སློག་རྩར་རྒྱགས་པའི་ནད་སོགས་ལ་ཕན། བརྒྱད་པ་མཚིན་རྩིའི་
གསང་ལ་གསུམ་དུ་བཏབ་ན་རྩི་བ་བྱང་ལ་བྱུག་བྱེད་པ་དང་ཁོང་པ་བསྐྱམས་པ་དང་མཚིན་རྩིར་བད་ཀན་
ལྷགས་པ་དང་མཚིན་རྩི་འཁོར་བ་རྣམས་ཤེལ། དགུ་པ་མཚིན་གསང་ལ་གསུམ་དུ་བཏབ་ན་མཚིན་པ་སྟོང་པ་
ལྷ་བ་དང་། ལྷ་སྐྱར་སྐྱུག་པ་དང་། ལྷང་གཟེར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་འབྲེང་སློ་བ་དང་། ཁོང་པ་སྐྱངས་པ་དང་། ས་
བོན་ལྷག་ཏུ་འཇག་པ་ལ་ཕན། བརྒྱ་པ་མཁྲིས་པའི་གསང་ལ་གསུམ་དུ་ཞི་གདབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མཁྲིས་
པ་རྒྱས་ན་གདབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ལུས་ལྷི་བ་ལ་ཟས་མི་འཇུ་བ་དང་། ལུར་ལུར་བྱེད་ཅིང་ཕྱི་ས་འགགས་པ་
དང་། ཤ་ལ་ནག་ཁྲ་དང་། མདོག་སེར་བ་དང་། ལ་སྐྱ་ནས་རྒྱ་སེར་འཇག་པ་དང་། ལྷན་ནད་མིག་གིས་མི་
མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ཕན། བརྒྱ་གཅིག་པ་མཁྲིས་རྩ་ལ་གསུམ་དུ་བཏབ་ན་འཁྲོག་ཅིང་སྐྱངས་པ་དང་། རོ་

གདོང་སྐམ་ལ་ཟས་མི་འཇུ་བར་སློབ་ལ་ཕན། བཙུ་གཉིས་པོ་བའི་གསང་ལ་གསུམ་ལ་བཏབ་ན་སྐྱུག་པ་དང་
 པོ་བའི་ནད་རྙིང་པ་ལ་སོགས་པ་པོ་བའི་ནད་རྣམས་ཞི་བར་འགྱུར། བཙུ་གསུམ་བསམ་སའི་གསང་ལ་གསུམ་
 ཏུ་བཏབ་ན་ལྷ་ལྷག་སྐྱུགས་པ་སོགས་མངལ་དང་ལྷ་བའི་ནད་ཀྱུན་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བད་མེད་པ་ལ་
 བཏབ་ན་ཤ་ལྷོ། །བཙུ་བཞི་ལ་གསུམ་ཏུ་བཏབ་ན་མཁལ་ཚིལ་འབྲུགས་པ་དང་རྟེན་པ་ན་ཞིང་རྒྱ་སྤི་བ་དང་
 པོ་མའི་མཚན་མ་སྐྱངས་པ་དང་། ཁོང་པ་ལྷི་བ་པོ་མཚན་འགྲེང་མི་རུས་པ་དང་ཕྱི་ས་སྐྱུགས་པ་རྣམས་ལ་ཕན།
 བཙུ་ལྷ་ལ་གསུམ་གྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མཁལ་མའི་འབྲས་བུ་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་སྐྱུས་པ་ལ་གདབ་
 མི་རུང་ངོ། །བཙུ་དུག་པ་ལོང་གསང་ལ་གསུམ་ལ་བཏབ་ན་བྱི་མ་སྡོམ་པ་དང་སློབ་ཞིང་ན་ལ་གཞང་ལ་སྡོད་པ་
 དང་འཇུ་བ་དང་ལངས་ན་རྟེན་པ་ན་བ་དང་ཟས་མི་འཇུ་བ་སློབ་ལོང་འཕྲོག་པ་རྣམས་ལ་ཕན། བཙུ་བདུན་པ་ནི་
 རྒྱ་མའི་གསང་ཡིན་ཏེ་ལ་གསུམ་ཏུ་བཏབ་ན་ཚད་རྙིང་དང་བེ་སྐབས་འཇུ་བ་དང་ཁོང་སྐྱོན་དང་དབྱུགས་སྐྱང་
 བ་རྒྱ་སྤི་བ་འཇུ་ནད་ཅན་སོགས་ལ་མཚོག་ཏུ་ཕན། བཙུ་བརྒྱད་ལྔ་དེའི་གསང་ལ་གསུམ་ཏུ་བཏབ་ན་རྒྱ་ལ་
 རྒྱ་སྤི་བ་དང་། རྒྱ་ཚན་འོང་བ་པོ་མཚན་འགྲེང་ཞིང་སྐྱངས་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་མི་འཇོག་པར་ལྷོ་བར་འབྲིལ་ནས་
 བ་བ་དང་། བྱ་བཙུན་རྒྱ་སྐྱུང་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་ཕན། བཙུ་དགུ་ལ་གསུམ་ལ་བཏབ་ན་རྒྱ་སོ་དང་རྟེན་
 པ་ན་བ་དང་། ཕྱི་སའམ་བྱི་ཚེན་སྐམ་པ་དང་། རྟེན་ལག་རེངས་ནས་འགོ་མི་རུས་པ་དང་། དབྱུགས་སྐྱང་བ་
 དང་། ཡ་མཚུ་མ་མཚུ་འཕྱང་བ་དང་། ཉམ་རྒྱུང་ཞིང་ལྷག་ཏུ་འཇུ་བ་ལ་ཕན། ཉི་ཤུ་པ་ལ་གསུམ་ལ་བཏབ་ན་
 ཚད་པ་རྙིང་པ་དང་གཅིན་དང་རྒྱ་མཚན་སྤི་བ་དང་། སྐྱོན་གྱིས་བཤའ་སོགས་མི་ཕིགས་པ་ལྷག་འོང་བ་དང་།
 ཚིལ་ནད་བྱུང་བ་སོགས་ལ་ན། ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་ལ་གསུམ་ལ་བཏབ་ན་རྟེན་པ་ན་བ་དང་། དཔྱི་མིག་ལྷག་པ་
 དང་། འཇུ་བ་དང་དབྱུགས་སྐྱང་བ་དང་། རྒྱུང་ནད་ཀྱི་སྐྱད་མི་འབྱིན་པ་སོགས་ལ་ཕན། ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་ལ་
 གསུམ་ལ་བཏབ་ན་ཚད་པ་རྙིང་པ་དང་། གཅིན་དང་རྒྱ་མཚན་སྤི་བ་དང་རྒྱུང་ནད་བྲག་པོ་ལ་ཕན། ཉེར་
 གསུམ་ཉི་མིག་བྱ་ག་ལ་བཏབ་ན་རྟེན་པ་འབྲེས་པ་དང་འཇུ་དང་སྐྱུ་འཚོལ་སྐྱུ་བ་རྣམས་ལ་ཕན། མདུན་ནམ་
 བར་ཏུ་གདབ་པ་ན་སྐྱོག་རུས་ནས་སོར་བཞི་བཙུ་བའི་སྐྱེ་ལ་བཏབ་ན་སྐྱོ་ལྷག་དང་ལུང་པ་མི་ཚོད་པ་ལ་ཕན།
 རྙིང་ལྷང་ལ་བཏབ་པ་ཡིན་ན་སྐྱུགས་བྱ་མི་ཚོད་པ་ལ་ཕན། སྐྱོག་རུས་མདོའི་རུས་པ་འབྱུང་པོ་ཙོག་ཙོག་པོ་ལ་
 བཏབ་ན་ལུས་ཀྱི་མ་གསོ་རུ་མི་བདུ་བ་དང་རྒྱུང་གིས་རུས་པ་ན་བ་ལ་ཕན། སྐྱོག་རུས་པའི་གོང་གི་གཞོང་པོ་

དེར་བཏབ་ན་སློབ་ལ་དང་བྱང་དུ་བྱུག་བྱེད་པ་སློབ་སྐྱེས་ལུ་བ་ན་མས་ལ་ཕན། སླེའི་སྟོང་སྟོང་པོ་སྟེ་ཅ་ར་ཁྱད་དུ་
 བཏབ་ན་སློབ་ལག་གས་དང་རྒྱུད་གི་སྤྱོད་པ་བད་ཀའ་སྤྱོད་པ་ལ་ཕན། དེ་ནས་སྤྱི་ཚོན་ཕྱེད་གསུམ་བཅའ་བ་དེ་བྱ་
 རོག་མིག་ཡིན་ཏེ་ཁ་གསུམ་དུ་བཏབ་ན་ཁ་གསུམ་ཚད་སྤྱོད་པ་དང་ཁྱད་པར་དབྱུགས་སྤྱད་པ་ལ་མཚོག་ཏུ་ཕན། དེ་
 ནས་ཚོན་གང་བཅའ་བ་སློབ་གསང་བར་པ་ཁ་གསུམ་ལ་བཏབ་ན་ཁ་ནས་ནག་མན་པ་དང་ཚད་པ་སྤྱོད་པ་
 དང་ཟིན་པ་དང་བྱས་པ་འབྲས་ནད་དང་སློབ་འཕམ་བ་དང་སློབ་འབྱུང་ཅིང་ལྷན་པ་ལུ་བ་ན་མས་ལ་ཕན། དེ་
 ནས་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཅའ་བར་སློབ་གསང་འོག་མ་ཁ་གསུམ་ལ་བཏབ་ན་སློབ་གསང་རྒྱུད་དུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སློབ་པའི་
 ནད་ཚ་གང་ཀྱུན་ལ་ཕན། ལུ་མ་ནི་ཚ་ཚད་དང་ཡུལ་ཐིག་བྱིངས་ལས་སོར་གང་གི་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་འདི་མཐོ་ལ་
 དེའི་དབང་སློབ་སྟོང་གི་ཐིག་ཀྱང་རྩལ་ཟད་མི་འདྲ་བ་བྱིས་དཔེ་ལས་ཤེས་ལ། དེའི་ཐད་ཁ་གསུམ་དུ་བཏབ་ན་
 སྟོང་གསང་ཚེན་པོ་སྟེ་སྟོང་འདར་བ་ཟས་དང་བཏུང་བ་ལ་མི་དགའ་བ་སྟོང་སྟོང་བ་དང་སྟོང་གི་འདར་ནད་ཞི་
 བར་བྱེད། དེ་ནས་སྤྱི་ཚོན་གང་ལ་བཏབ་པས་གཡས་གཡོན་གྱི་གཟེར་བྱུག་འཛོམས། དེ་ནས་སྟེན་སྟེན་ལྗོངས་
 ལྷག་ཏུ་ཚོན་གང་ལ་བཏབ་པ་དང་གཡས་གཡོན་ཚོན་ཕྱེད་དོ་རེར་བཏབ་ན་བད་ཀའ་གྱི་བྱང་ཚ་བ་ཁ་མངལ་བ་
 རྒྱ་རྒྱུར་རྒྱུག་པ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་དང་སྟོན་བརྒྱུངས་པ་ལྟ་བུར་དབྱུགས་ཀྱིས་གང་བ་ལ་ཕན། ལྟོན་སྤྱོད་ཁ་གསུམ་
 དུ་བཏབ་ན་བད་ཀའ་གྱི་མཚོ་ཡིན་ཏེ་སྟོན་རྒྱུངས་ཤིང་ཟས་མི་འཇུ་བ་དང་སྤྱོད་ལུང་མང་བ་ཆམ་པ་མཚོག་མ་
 ལྷི་བ་སོགས་ལ་ཕན། དེ་ནས་ཚོན་གང་ལ་གསུམ་པོ་བའི་གསང་ལ་བཏབ་ན་འཁྱུ་བ་རྒྱུག་པ་སྤྱོད་པ་སོགས་
 དང་ཟས་མི་འཇུ་བར་ཕན། དེ་ནས་ཚོན་གང་ལ་གསུམ་དུ་བཏབ་ན་རྒྱལ་འདིའི་མཚོན་གསང་སྟེ་རྒྱ་རྒྱུར་རྒྱུག་
 པ་སློབ་སོགས་དང་ཁ་གདོང་སྤྱངས་པ་མཚོན་འོར་རྩིབ་འོགས་ན་བ་གསུད་སྤྱོད་འོང་དང་དབྱུགས་ནད་
 ན་མས་སེལ། དེ་ནས་གཡས་གཡོན་ཁ་གསུམ་ཐ་མ་ནས་སྤྱི་ཚོན་གང་བཅའ་བ་མཚོན་མཚར་འཁོར་བའི་གསང་
 དུ་བཏབ་པ་ན་མཚོན་པའི་སྤྱོད་དང་དུ་སྤྱོད་དང་ཟས་མི་འཇུ་བ་མཚར་སྟོན་པ་འཁྱུ་ལ་སོགས་པ་ན་མས་སེལ་
 བར་བྱེད། རྩིབ་མ་རིང་པོའི་གཡས་གཡོན་དུ་བཏབ་ན་གཡོན་མཚར་པ་དང་གཡས་མཚོན་པའི་གསང་སྟེ་ཟས་
 མི་འཇུ་བ་དང་འཁྱུ་བ་དང་གཟེར་བྱུག་ནད་ན་མས་སེལ། ལྟོན་སྤྱོད་ནས་སྤྱི་ཚོན་གསུམ་བཅའ་བར་ཁ་
 གསུམ་དུ་བཏབ་པ་ན་ཁོང་ལྷི་ཞིང་རྒྱུགས་པ་དང་སྟོན་ཞིང་སྤྱོད་པ་ལ་ཕན། ལྟོན་པའི་ཁྱད་དུ་བཏབ་ན་བྱུང་མེད་
 ལ་བྱུང་མེད་ཅིང་རྒྱ་མཚན་འཛོག་པ་མངལ་དུ་རྒྱུང་ལྷགས་ཤིང་སློབ་སོགས་ལ་ཕན། དེའི་གཡས་གཡོན་ཚོན་རེ་

ལ་བཏབ་ན་སློའའཁྲོག་བྱེད་པའི་ནད་ལ་ཕན། ལྷེ་བ་ནས་གཡས་གཡོན་ཚོན་དོར་གདབ་ན་སློའའཁྲུ་དང་འགོ་མི་
ཤེས་པ་ལ་ཕན། ལྷེ་བ་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་བྱུར་དོར་དང་། བྱུར་དུ་ཚོན་གང་ལ་གསུམ་གྱི་སར་བཏབ་ན་སློའའ་
བའི་ནད་དང་ལོང་ནད་སྐད་དན་པ་ཚུ་ཚོན་སྐྱུག་པ་ལོང་འཁྲོག་པ་རྣམས་ལ་ཕན། ལྷེ་བ་ནས་བྱུར་དུ་ཚོན་དོ་ལ་
གསུམ་དུ་བཏབ་ན་ཚུ་སོ་ན་བླིག་པ་སྐྱངས་པ་སློའའཚན་འཛག་པ་འཁྲུ་བ་སོགས་ལ་ཕན། ལྷེ་བ་ནས་ཚོན་
གསུམ་བཅའ་བ་ལ་གསུམ་དུ་བཏབ་ན་ཚུ་སློའའ་བློ་མཚན་འཛག་པ་དང་བྱུ་མི་ཆགས་པ་དང་འཚོར་བ་རྣམས་
ལ་ཕན། ལྷེ་བ་ནས་ཚོན་བཞིར་བཏབ་ན་བྱུ་སློའའ་ན་བ་དང་མཁལ་ཤེད་ཀྱི་ཚུའི་ནད་དུ་གྱུར་པ་དང་ཤེད་ནད་
རྣམས་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་ན་གཉེར་མ་རིང་པོ་ལ་གསུམ་དུ་བཏབ་ན་ལྷག་ནད་དང་ཚུ་སེར་མཁྲིས་
ནད་འདུས་ཚད་བཅས་ལ་ཕན། མོངས་མཚམས་ལ་གསུམ་དུ་བཏབ་ན་བོ་སྐབས་སྐྱུ་ཅན་འཁྲུ་བ་དང་གཅིན་
སློའའ་སྐྱུ་ལ་འགོ་བ་བཅས་པར་ཕན། མཚན་མ་དང་རྒྱབ་ཀྱི་བར་དུ་བཏབ་ན་འདར་བ་དང་བྲན་པ་སློའའ་པ་
དང་སློའའ་ལྷེ་ཞིང་དབུགས་ལྷེ་བ་སོ་མཚན་སྐྱངས་པ་ས་བོན་ལུག་པ་སློའའཚན་འཛག་པ་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད། སོ་
མཚན་སྐྱངས་པ་འམ་འདོད་ཆགས་སྐྱུད་བྲགས་པས་དོ་རྩེ་འགོང་མི་རུས་པ་ལ་མོན་རུ་དང་ཤ་རུ་གཉིས་དང་
དཀྱར་ཞེས་པ་དཔྱི་རུས་འབྱུར་མོ་བསྐྱེད་པ་སྐྱུ་དཔྱད་སློའའ་བའི་རྒྱལ་པོར་ཡང་བཤད་དོ། །ཡན་ལག་ལ་
དམིགས་ནི་དཔྱད་པའི་མགོའི་གཤོང་ལ་བཏབ་ན་ཚོགས་པ་ན་བ་ལ་ཕན། ལྷེ་སློའའ་སློའའ་བཏབ་པ་ཡིན་ན་
ཚོགས་པ་འཕྱུལ་བ་དང་ཐོན་སྐྱུ་ལྷེ་བ་ལ་ཕན། བད་གི་སློའའ་རུས་འོག་དང་ལྷེ་མཚན་ལྷུང་གི་གཉེར་མ་
རིང་པོར་བཏབ་ན་སློའའ་ལྷེ་བ་དང་ལག་པ་བཤལ་བ་ལ་ཕན། ལྷག་པའི་ཐལ་གོང་ལ་བཏབ་ན་གག་པ་དང་སློའའ་
མ་སྐྱངས་པ་དང་སློའའ་ཅན་ལག་པ་མི་ཐེག་པ་རོ་སློའའ་གཟེར་བ་རྣམས་ལ་ཕན། སོག་པའི་དཀྱིལ་ནས་གཡས་
གཡོན་དུ་ཚོན་དེའི་སར་བཏབ་ན་ཚིབ་སློའའ་འབྱུར་ནས་སློའའ་དང་བྲང་ན་བ་སོགས་སློའའི་ནད་ལ་ཕན། དཔྱད་
པའི་སློའའ་ལ་བཏབ་ན་སྐྱུ་ལྷག་མི་ཚོད་པར་ཕན། དཔྱད་པ་ནས་ལག་ངར་གྱི་འགྲུལ་རྩར་བཏབ་ན་ལག་པ་ན་བ་
དང་བྱུད་མེད་ཀྱི་ཚིབ་ན་བ་དང་སླེས་པའི་སློའའ་ནད་ཀྱང་སེལ། གེ་མོའི་ལྷུད་དུ་བཏབ་པ་ཡིན་ན་ཚུ་སེར་ལྷགས་
པར་ཕན། རྒྱབ་ཀྱི་གྲུ་མོའི་གཞུ་མཚོག་གི་རུས་པ་འབྱུར་པོར་བཏབ་ན་རུས་ནད་ལ་ཕན། མཁྲིག་མ་དང་ཚུ་
བའི་བར་ལ་བཏབ་ན་མིག་གི་རྒྱང་མཐོང་ཉམས་པ་དང་རུས་པའི་ནད་ལ་ཕན། བད་རིམས་ཀྱིས་སྐྱུགས་པ་ལ་
ཕན་པར་འདོད་ན་དེ་གི་གཉེར་མ་རིང་པོ་ལ་གསུམ་ལ་བཏབ་ན་འོ། །མཁྲིག་རྩར་རྩ་སློའའ་ལ་མ་འཁུས་པར་

བཏའ་ན་རྒྱ་རྒྱུ་རེངས་པ་ལ་ཕན། མཁྲིག་མའི་རུས་པ་ཚོག་ཚོག་པོར་བཏའ་ན་མཛེར་པ་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད།
 མཐེ་བོང་དང་མཚུབ་མའི་བར་ནས་ཚོན་གང་གྲེན་དུ་བཏའ་ན་རིམས་ཚད་ཞེན་པ་དང་མིག་ནད་ཚད་པ་ལ་
 ཕན། མཐེ་བོང་མཁྲིག་མའི་ལོང་བུར་བཏའ་ན་ལྷན་པ་ན་བ་དང་མིག་ནད་སེལ། མཐེ་བོང་རྒྱང་དང་སྲིན་ལག་གི་
 བར་ནས་ཚོན་ཕྱེད་དོ་ཡར་བཅལ་བར་བཏའ་ན་མིག་འབྲས་ན་བ་དང་ཚགས་པ་སོགས་མིག་ནད་ལ་ཕན།
 དུལ་ཐིག་ལུགས་ཀྱི་སྒོད་སྤངས་ཐོག་ལག་པ་གཉིས་མཉམ་གཞག་སྦྱིལ་ཀྱང་བཅས་ཏེ་ལུས་དྲུང་དུ་བསྐང་བ་
 ལས་དམི་མིག་གི་འཛུམ་ཆག་གང་བཅལ། དེ་ནས་ཐད་ཀར་གཡས་གཡོན་དུ་ཚོན་གང་བཅལ་བར་བཏའ་ན་
 ཀར་པ་ཁོལ་བ་ཤེད་པ་ན་བ་བཅས་སེལ། དམི་རུས་འབྱར་པོ་དང་བརྒྱའི་ལྗེབས་གཤོང་གཤོང་པོ་རྣམས་སུ་
 བཏའ་ན་ཁོང་དུ་རྒྱ་སེར་སྤྱང་བ་དང་གང་སྐྱོན་འོར་སྤྱང་རྟུག་སྐྱམ་སོགས་ལ་ཕན། དམིའི་རུས་པ་འབྱར་པོ་
 རས་ཡར་ཚོན་གསུམ་བཅལ་བར་བཏའ་ན་བྱིན་སྐྱོན་ཀར་པ་སྦྱིད་པ་སོགས་ཀར་ནད་མཐའ་དག་པ་རྣམས་ཞི་
 བར་བྱེད། སྦྱིད་ཁུང་གཉེར་མ་རིང་པོ་ནས་མར་བུར་གང་བཅལ་བར་བཏའ་ན། རྒྱ་བ་འཁྲུམས་དང་རྒྱུང་མི་
 ཤེས་པ་གཞན་ནད་ཤུ་བ་དང་ཁྲག་འོང་བ་ལ་ཕན། ལོང་ནས་ཡར་ལ་བུར་གང་བཅལ་བར་བཏའ་ན་ལུས་མོ་
 མན་ཚད་སྦྱིད་པ་དང་སྤྱངས་ཁོལ་སེལ། ཕྱི་ལོག་གྲེན་ལ་བུར་གང་བཅལ་བར་བཏའ་ན་རྒྱ་སེར་སྤྱང་དུ་སྤྱང་བ་
 ཀར་པ་སྦྱི་བ་སྐོག་མ་སྤྱངས་པ་སོགས་ལ་ཕན། ཀར་པ་བསྐྱམ་པའི་རྒྱ་རྒྱུས་བར་མེ་བཙའ་བཏའ་ཀྱང་འབྲས་བུ་
 དེ་བཞིན་ནོ། །ལུས་མའི་ལོང་མིག་འབྱར་བ་ནས་བུར་དུ་བུར་གང་བཅལ་བ་དེ་རྗེ་དར་གྱི་ཀར་ལ་བཏའ་ན་ལྷ་
 མཚན་འཛག་པ་རི་སྦྱིད་དེ་རིམ་གྱིས་ཉུང་དུ་འགོ་བཤོ། །དེ་ནས་རྟིང་རྒྱའི་བུར་གང་ན་རྩ་འགྲུལ་བ་ཞིག་ཡོད་
 པ་ལ་བཏའ་ན་ལྷ་མཚན་འཛག་པ་འཁྲུ་སྦྱུག་སྐོག་མ་སྤྱངས་པ་རྣམས་སེལ། ལངས་ནས་ལུས་དྲང་པོར་
 བསྐངས་པའི་ལག་པའི་གྲང་མའི་རྩེས་བརྒྱ་ལྗེབས་སུ་གང་སྤྱོད་ཀྱི་སུལ་དུ་མེན་བུ་ལ་མ་སོང་བར་བཏའ་ན་
 ཤེད་པའི་ནད་དང་ཀར་པ་ཁོལ་བ་ལ་ཕན། གནག་པོ་ཆེའི་གཤོང་བུར་བཏའ་ན་ཀར་པ་ན་བ་དང་རུས་པ་ཁོལ་
 བརྩོ་སྤྱད་མི་ཐེག་པ་སོགས་སྤྱད་ཀྱི་ནད་རིགས་མཐའ་དག་ཞི་བར་བྱེད། ཀར་པ་རྒྱུང་བའི་ལྷ་དའི་ལྷག་སོར་
 བཞིལ་བཏའ་ན་ཀར་པ་སྐྱམ་པ་ཤེད་པ་ན་བ་དང་བུད་མེད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དང་བུ་ཚ་སྦྱེ་འཕྲོ་ཆད་པ་ལ་ཕན་
 པའོ། །སྦྱིད་ཁུང་བསྐྱམས་པའི་གཉེར་མ་རིང་པོ་ནས་ཚོན་ཕྱེད་དོར་བཏའ་ན་ཚོགས་ན་ནས་འགོ་མི་ཤེས་པ་ལ་
 ཕན། ལྷང་འོག་བྱ་རོག་མིག་གཉིས་སུ་བཏའ་ན་པོ་བར་བས་མི་འཛུ་བ་བྱིན་སྦྱིང་ན་བ་རྣམས་སེལ། དར་

གདོང་ཐུར་འོག་རྩུམ་འབྱུང་འོག་གཤོང་ལ་བཏབ་ན་རྩུམ་པ་ཁོལ་བ་དང་བྱིན་ཤ་འགྱུར་བ་སོགས་རྩུམ་མོ་མན་
 ཚད་ཀྱི་ནད་ལ་ཕན། ངར་གདོང་གི་རྩུ་བ་ལ་དབྱག་གི་སྙིང་ཙུ་ཚེན་པོའི་སྤྲོད་དུ་བཏབ་ན་རྩུ་ནད་ཤ་མིག་སེར་
 བ་མོ་མཚིན་རླིག་པ་རྣམས་སྐྱངས་པ་རླིག་འབྲས་ནད་དུ་བློས་པ་སོགས་ལ་ཕན། ལོང་གི་རྩུམ་པ་འབྱུང་འབྱུང་
 རས་འོག་གི་གཤོང་གཤོང་ལ་བཏབ་ན་རྩུ་ལྷང་པ་དང་བྱིན་པ་སྐྱབ་ཁྱུང་སོགས་ཀྱི་ནད་ལ་ཕན། མཐེ་བོང་དང་
 མཚུབ་མོའི་བར་ནས་ཡར་ཚོན་གང་བཅལ་བར་བཏབ་ན་རྩུ་སེར་འོང་བ་རྩུ་ལྷང་པ་གསུམ་པ་ཆེ་བ་གཅིན་
 སྤི་བ་རྣམས་ལ་ཕན། དེ་ནས་ཚོན་ཕྱེད་བཅལ་བར་བཏབ་ན་མཐིལ་གྲུམ་དང་རླིག་པ་སྐྱངས་པ་ལ་ཕན། ཚོན་
 གསུམ་གྱེན་ལ་བཅལ་བར་བཏབ་ན་ཁོང་ལྱེ་བ་རླིག་སྐྱངས་པ་བཅས་ལ་ཕན། སོར་མོ་བསྐྱུམ་པའི་མཐེབ་
 གཤོང་དུ་བཏབ་ན་ལྷན་ནད་དང་གཅིན་སྤི་བ་ལ་ཕན། མཐེ་བོང་གི་ཚིགས་དབྱུས་མ་ལ་བཏབ་ན་བྲེག་ནད་
 རྱུང་བ་ལ་ཕན། རྩུ་པའི་བོལ་གྱི་རྩུ་ཚིངས་ལ་བཏབ་ན་འདུག་མི་རྩུ་གས་པ་དང་སྐྱངས་པ་ལ་ཕན། རྩུ་པའི་
 དྲེག་པ་དཀར་ནག་གི་མཚམས་སུ་བཏབ་ན་ཁ་འབྲམས་པ་དང་མིག་རྩུ་ལ་ལྷ་བ་འབྱུང་བ་ལྱེ་བ་ལོགས་སུ་
 འབྱིན་པ་དང་ལྷོས་པ་ཡེ་འདྲོག་ཆེ་བ་དང་གདོན་གྱིས་བྱིན་པ་ལ་ཕན། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མཚིས་རུང་། ཟླ་
 བའི་རྩུ་ལ་པོ་འདྲི་མི་འདྲ་བ་མང་ཞིང་ཚིག་རྩོགས་དཀའ་བས་གོ་བ་མེད་པར་བྱིས་པ་མང་ཡང་དཔེ་ལྷངས་བཞི་
 གོ་བསྐྱར་བཅས་རང་ཉིད་ནས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་དམིག་བརྒྱ་དང་བརྩུ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་
 གྲང་། རུ་མའི་མཐོ་དམན་དེར་བརྟེན་པའི་སློ་སྙིང་གི་ཡུལ་ཐིག་མཚིན་གསང་སྙིང་དང་སློག་རྩུ་མཁལ་འབྲས་
 བཅས་རྩུ་དང་རྩུང་ཟད་མི་མཐུན་པ་རྩུང་རུང་། འདྲི་གའི་དཔེ་རྣམས་མཐུན་པས་བཞེད་པར་མངོན་ཏེ་བཞག་
 ལྷ་པ། མེ་བཙའ་གདབ་ཐབས། མེ་བཙའ་གདབ་པའི་ཐབས་ལ་གདབ་ཐབས་དངོས་དང་། ཞར་རྩུང་བཤད་
 པ་གཉིས་སོ།།

༡ གདབ་ཐབས་དངོས་བཤད་པ། གདབ་ཐབས་བཙོ་བསྐྱེག་བསྐྱོད་དང་སྤྲིག་པ་བཞི། །འབྲས་དང་སྐྱུན་
 ལ་ཉི་ཤུ་ཡན་ཆད་བཙོ། བད་ཀན་རྩུ་སེར་སྙིང་རྩུང་བཙོ་ལྷས་བསྐྱེག། །རྩུང་སྤིན་རྩུ་རྩུ་བ་ལྷ་བདུན་
 སློ། །བྱིས་པའི་མེ་བཙའ་སྐྱུ་རྩུ་གས་རེ་ཡིས་བསྤིག། །བྱ་བཙམ་བཤལ་རྩེས་རྩུ་ཆད་འབྱུང་པ་གསུམ། །ཏ་ཅང་
 བསྐྱེགས་པ་དྲགས་ན་ཉེས་པ་ཆེ། །ཞེས་པ་སྤྱེ། དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་མེ་བཙའ་རྣམས་གདབ་པའི་ཐབས་ལ་
 བཙོ་བ་དང་། བསྐྱེག་པ་དང་། བསྐྱོ་བ་དང་བསྤིག་པ་དང་རྣམ་པ་བཞི་རུ་ཡོད་པ་ལས་བཙོ་བ་ནི་འབྲས་དང་

སྐྱེལ་ལོགས་པར་མེ་ཐངས་ཉི་ཤུ་ཡན་ཆད་གཅིག་ཐོག་ཏུ་གཅིག་བསྐྱར་ལ་ཚོས་པར་བཅོལ། བསྐྱེག་པ་ནི་བད་
 ཀའ་སྐྱེ་བོ་དང་རྒྱ་མེད་དང་སྤྱིང་རྒྱུང་བཅས་ལ་མེ་ཐངས་བཅོ་ལྔ་ཙམ་གྱི་རིམ་པས་གོང་བཞིན་བསྐྱེག་ རྒྱུང་
 དང་མིན་དང་རྩ་རྒྱ་འགགས་པ་བཅས་ལ་སྤྱི་བ་ཐངས་ལྷའམ་བདུན་གྱིས་གོང་བཞིན་བསྐྱོ། བསྐྱེགས་པ་ནི་
 བྱིས་པའི་མེ་བཅོལ་ལ་སྤྱི་རྒྱ་གསལ་རེས་ཚོས་པར་མི་བསྐྱེག་པར་བསྐྱེགས་པ་སྟེ་དངངས་པ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་བསྐྱེག་
 དགོས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་བྱ་བཅོས་རྗེས་དང་བཤལ་གྱི་རྗེས་དང་རྩ་ཆད་མཐུད་པ་གསུམ་ལ་ནི་ཉ་ཅང་
 བསྐྱེགས་པ་དྲགས་ན་ཉེས་པ་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱང་བྱང་ཤེས་རབ་རིག་པ་ལ་དཔུད་ནན་གྱིས་ཏི་བ་
 གལ་ཆེད། །

༡ ཞར་བྱུང་བཤད་པ། ཞར་བྱུང་བཤད་པ་ལ་སྤྱི་བ་འཛོག་ཚུལ་དང་། བསྐྱེག་ལེགས་པའི་ཉུགས། ཚོས་
 པའི་ཚད་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་མོ།།

(༡) སྤྱི་བ་འཛོག་ཚུལ། སྤྱི་བ་བཞག་ལ་མེ་སྤར་སྐྱབས་འགོ་བྱ། །མེ་ཐེབས་ཐལ་བ་མི་འགྲུལ་ཐུད་གྱིས་
 གད་བ། །རྩ་བ་ཆད་ནས་སྤྱི་བ་ལབ་མགོས་གསང་། །སྤུམ་གཉིས་མཆེད་ནས་སྤྱི་བ་གཅིག་ལ་སྤར། །ཚ་བ་
 རྒྱལ་མི་ཆད་ན་ཚོས་པ་སྐྱེན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱི་བ་དམིག་ཏུ་བཞག་ལ་མེ་སྤར་ཉེ་སྐྱབས་འགོ་བྱ་ཞིང་མེ་
 བད་སྤེང་རྩ་ཐེབས་ནས་ཐལ་བ་མི་འགྲུལ་བར་མཆིལ་མས་ཐུད་གྱིས་གད་བ། །རྩ་བ་ཆད་ནས་སྤྱི་བའི་རྣམ་མ་དེ་
 ལབ་མགོས་གསང་བ་དང་། བསྐྱར་དགོས་ཡིན་ན་སྤྱི་བ་སྤུམ་གཉིས་ཙམ་མཆེད་ནས་ཡང་སྤྱི་བ་གཅིག་ལ་
 སྤར་ཉེ་ཚ་བ་རྒྱལ་མི་ཆད་པར་བྱས་ན་ཚོས་པ་སྐྱེན་པ་ཡིན་ཞིང་།

(༢) བསྐྱེག་པ་ལེགས་པའི་ཉུགས། བསྐྱེག་ལེགས་ཁོད་སྟོམས་ཡ་ཡོ་མེད་པ་དང་། །རྒྱ་བྱར་སྤོམ་མཐའ་
 བསྐྱོར་ན་ཆ་མེད། །

(༣) ཚོས་པའི་ཚད། ཚོས་ཚད་མདུན་བཏབ་རྒྱབ་ཏུ་ཀར་ཅེ་ན། །རྒྱབ་བཏབ་མདུན་རྩ་བ་ཞིང་སྐྱུག་སྤུམ་བྱེད།
 ཚོས་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་བ་བསྐྱེག་འཕྲོ་བཅད། །ཉོག་ཐོན་སྤྱི་བ་ཡར་ན་ཕན་ཆེར་འདོད། །ཞེས་པ་སྟེ། བསྐྱེགས་
 ལེགས་ན་མེ་ཁོད་སྟོམས་ཤིང་ཡ་ཡོ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་བྱར་སྤོམ་མེ་བཅོལ་མཐའ་བསྐྱོར་བ་དང་། མེ་ཤུལ་ན་
 ཚ་མེད་པ་འབྱུང་ཞིང་། ཚོས་པའི་ཚད་ནི་མེ་བཅོལ་མདུན་རྩ་བ་པས་རྒྱབ་ཏུ་ཀར་ཅེ་ན་བ་དང་། རྒྱབ་ཏུ་
 བཏབ་པས་མདུན་རྩ་བ་ཞིང་སྐྱུག་པ་སྤུམ་བྱེད་ན་ཚོས་པའི་ཉུགས་ཡིན་པས་སྤྱི་བ་བསྐྱེག་འཕྲོ་བཅད་དགོས་ལ།
 དེ་ཡང་ཉོག་ཅེས་པའི་སྤྱི་བ་ཐོན་ཞིང་སྤྱི་བ་ཡར་ན་ཕན་ཆེ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ། མེ་བཙའི་ཕྱི་རྗེས། ཕྱི་རྗེས་མེ་ཤི་སྤྲུ་གངས་མཐེབ་རྒྱས་གདབ། ཤོ་མ་པ་འགའ་བཙགས་དེ་རུབ་རྒྱ་
 མི་བཏུང་། །བཙགས་པས་ལུས་བརྟས་རྒྱ་འཕྲངས་མེ་དབལ་གསོད། །སྡོད་ལ་ཟས་ཟོས་རྗེས་ལ་མེ་མི་
 གདབ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱི་རྗེས་ནི་མེ་ཤི་ནས་སྤྲུ་བ་གང་པ་དང་མེ་ཤུལ་གྱི་མཐའ་མཐེ་བོང་གིས་ནན་གྱི་རྒྱས་
 གདབ་ཅིང་། དེ་མ་ཐག་ནད་པ་དེ་ལངས་ནས་གོ་མ་པ་འགའ་བཙག་པ་དང་། དེ་རུབ་རྒྱ་མི་བཏུང་སྟེ། གང་ཞེ་
 བ་གོ་མ་པ་འགའ་བཙགས་པས་ལུས་བརྟས་པར་བྱེད་ཅིང་རྒྱ་སེར་འཕྲངས་ལ་མེ་དབལ་གསོད་པ་ཡིན་
 བོ། །གཞན་ཡང་སྡོད་དུག་པོ་ལ་ཟས་ཟོས་པའི་རྗེས་ལ་མེ་བཙའ་མི་གདབ་པ་ཡང་གསུངས་སོ། །

བཏུན་པ། མེ་བཙའི་ཕན་ཡོན། ཕན་ཡོན་རྩ་ཡི་འབྲོས་འཕྲང་འགགས་པར་བྱེད། །ཨ་ནའི་རྒྱག་གཙོག་རྒྱང་
 བྱ་ལ་ཡན་གཞོན། །མ་ལུ་འཇུ་ཞིང་ལྟན་སྐྱབ་བཤིག་པར་བྱེད། །འབྲས་དང་མ་རྒྱན་གྱི་རོ་རན་པ་
 གཙོད། །སྐྱངས་པའི་མགོ་གཞོན་རྒྱ་སེར་འབྲེན་སྐྱེས་སྡོམ། །དོན་སྡོད་སྡོམ་བསྐྱུང་དོན་སྐྱེད་དབྱེད་པ་
 གསལ། །གསོ་དཔུད་གཞན་བརྟགས་པལ་ཆེར་མེ་ཡིས་གསོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཕན་ཡོན་ནི་
 རྩའི་འབྲོས་འཕྲང་འགགས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཨ་ན་ཨན་རྒྱགས་སུ་ན་བའི་རྒྱག་འཕྲལ་དུ་གཙོག་པ་དང་རྒྱང་
 བྱ་ལ་ཡན་རྣམས་གཞོན་ལ་མ་ལུ་བ་འཇུ་ཞིང་ལྟན་སྐྱབ་བཤིག་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་དང་མ་རྒྱན་གྱི་གྱི་
 རོ་རན་པ་རྣམས་གཙོད་ལ་སྐྱངས་པའི་མགོ་གཞོན་ཅིང་རྒྱ་སེར་འབྲེན་སྐྱེས་སྡོམ་པ་དང་དོན་སྡོད་ཀྱི་ཐིགས་སྡོམ་
 བསྐྱུང་ཞིང་ཕོ་བའི་མེ་དོན་བསྐྱེད་པ་དང་། དབྱེད་པ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་གསོ་དཔུད་གཞན་གྱིས་
 བཙོས་རྟགས་པ་པལ་ཆེར་མེ་བཙའ་གསོ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུ་འཚན། བཏུད་རྩི་སྡིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་རག་གི་རྒྱུད་ལས་དཔུད་ལྔ་མེ་བཙའི་ལེའུ་
 རྩི་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བཏུད་རྩི་སྡིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་རག་གི་རྒྱུད་ལས་
 དུམ་བུ་བཞི་པ་ཕྱི་མ་འཕྲིན་ལས་རྒྱུད་ཀྱི་དཔུད་ལྔའི་ནང་ཚན་གཉིས་པ་མེ་བཙའ་བསྟན་པའི་ལེའུ་རྩི་ཉི་ཤུ་
 གཅིག་པའོ། །

ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། དཔུད་ལྔ་དུགས།

༡༡། །དཔུད་ལྔ་དུགས་ཀྱི་ལེའུ་འགྲུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་
 བ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུ་འཚན་བསྟན་པ་བཙམ་གསུམ་མོ།

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྐྱར་བ། དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
གསུངས་སོ། །ཉེ་དྲང་སྲོང་ཚེན་པོ་ཉོན་ཅིག་ །ཞེས་པ་སྟེ། དཔུང་མཚོག་གཉིས་པ་མེ་བཙའི་ལེའུ་བསྟན་བྱིན་
པའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྲོང་ཚེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ཡང་ཉེ་ཞེས་བོས་ནས་དྲང་སྲོང་ཚེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ལེགས་པར་རབ་རྒྱ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་རྒྱངས་ཤིག་
ཅེས་གདམས་ཏེ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། དཔུང་ལྷ་དུགས་ལ་རུང་དང་མི་རུང་དང་། །བྱ་བའི་ཐབས་དང་ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་
བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔུང་ལྷའི་ནང་ཚན་དུགས་ལ། དྲང་སྲོང་ཚེན་པོ་རིག་པ་དུགས་ཀྱིས་གསོ་བར་བྱ་བའི་
ནད། །རླུང་དང་བད་ཀན་བདག་ཉིད་ཅན། །སྐྱུ་མ་ནི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །དུགས་ཀྱིས་རབ་རྒྱ་ཞི་བར་
འགྱུར། །དུགས་བསྐྱོ་བཙུངས་དང་ཐ་མལ་པ། །རྒྱ་དུགས་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི། །བསྐྱོ་བ་གོས་དང་ལྷག་དང་
ནི། །ལག་མཐིལ་སོགས་ལ་མེར་བསྐྱོས་བསྐྱོ། །བཙུང་བ་ཤུ་དག་སྤང་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་ནད་སོ་
སོར་གསུངས་ཀྱང་འདིར་མ་སྐྱོས་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པ་དང་། །འདིར་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་རུང་བའི་
མཚན་ཉིད་དང་། །བྱ་བའི་ཐབས་དང་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་དང་རྣམ་བཞིར་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ། དུགས་བྱ་རུང་བའི་ནད། དང་པོ་བད་རླུང་མ་ལྷ་སྤང་ཐབས་དང་། །རྒྱ་སེར་ལྷག་འབྲུགས་ཚད་པའི་
གཟེར་ལ་བརྟེན། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོར་དུགས་རུང་བ་ནི། །བད་རླུང་དང་མ་ལྷ་བ་སྤང་ཐབས་དང་རྒྱ་སེར་
ལྷག་འབྲུགས་པ་ཚད་པའི་གཟེར་རྣམས་ལ་བརྟེན་དུ་རུང་ཞིང་ཕན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ། དུགས་མི་རུང་བ། མི་རུང་སྐྱེ་བའི་ལ་ནག་པོ་དང་། །བལ་ནད་མཛོ་དུག་དམུ་རྒྱ་ནག་པོ་
དང་། །ཚོ་ཆེས་འབྱུང་ཐོར་བོས་རྗེས་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། མི་རུང་བ་ནི་བད་ཀན་སྐྱེ་བའི་དང་། །མཛོ་
པ་ལ་ནག་པོ་དང་། །བལ་ནད་དང་། །མཛོ་དུག་དམུ་རྒྱ་ནག་པོ་དང་། །ཚོ་ཆེས་པ་འབྱུང་ཐོར་དང་བོས་བོས་
པའི་རྗེས་རྣམས་ལ་སྤང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ། དུགས་བྱ་བའི་ཐབས། བྱ་བའི་ཐབས་ལ་བསིལ་དུགས་ཚོད་དུགས་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དུགས་
བྱ་བའི་ཐབས་ལ་ནི། །བསིལ་དུགས་དང་ཚོད་དུགས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་རྣམ་གྲངས་བསིལ་དུགས་
བཅུ་ །གཅིག་དང་ཚོད་དུགས་བཅུ་དགུ་སྟེ། །ཚོན་སུམ་ཅུ་ཡོད་དོ།

༡ བསིལ་དུགས་བརྩུ་གཅིག་བྱ་བའི་ཐབས། བསིལ་དུགས་འགྲམས་འཁྲུགས་ཚ་བས་གཟེར་བ་
 ལ། །སྐར་རྩུས་བརྟེན་གལ་གྲོད་པར་སྐྱུགས་པས་བདུག། །རིམས་འཁྲུགས་ཚ་བ་བྱེར་རྩིངས་སྐར་རྩུས་
 བཅ། །མིག་ལ་མཚོན་པོག་བཅོན་སྐར་རྩུས་རྩུ་གྲོད་བདུག། །ཤ་དུག་གེ་བ་འགགས་ཤིང་ཚ་བ་ལ། །འོང་ང་དཀར་
 པོ་གངས་རྩུ་གྲོད་བཀང་བདུག། །རྩུ་གཟེར་འོང་ང་ལུ་མཁན་རྩུ་སྐར་བདུག། །འག་མཁྲིས་ཚ་སྐར་རྩུ་རྩུ་གྲོད་
 མོས་བདུག། །ཚད་གཟེར་རྩུ་རྩུ་མའི་ལྷགས་ཀྱིས་བདུག། །ཡང་ན་ཚན་དང་ཞོ་སྐར་གང་མོས་བདུག། །སྐར་
 འག་སྐར་རྩུ་འདག་པ་ནག་པོས་བདུག། །སོ་ཡི་འག་ཚད་རྩུ་སྐར་འདག་པས་བདུག། །རྩུ་གྲོད་ཚ་འབབ་
 རྩུ་རྩུ་བ་ལྷིས་བདུག། །ཞེས་པ་སྟེ། བསིལ་དུགས་བརྩུ་གཅིག་ནི། འགྲམས་དང་འཁྲུགས་དང་ཚ་བས་གཟེར་
 བ་རྣམས་ལ་ཐོངས་སྐར་མ་མ་གྱིས་གོང་དུ་སྐར་པའི་རྩུས་བརྟེན་གལ་ཡང་ན་རྩུ་དེ་གྲོད་པར་སྐྱུགས་པས་
 བདུག། རིམས་འཁྲུགས་དང་ཚ་བ་བྱེར་བ་དང་རྩིང་པ་རྣམས་ལ་སྐར་རྩུས་བཅོན་པ་དང་། མིག་ལ་མཚོན་
 པོགས་པོག་པས་བཅོན་ཐབས་སུ་སྐར་པ་ལ་རྩུ་གྲོད་པར་སྐྱུགས་པས་བདུག། ཤ་དུག་གིས་གེ་བ་འགགས་
 ཤིང་ཚ་བ་ལ་འོང་ང་དཀར་པོའི་སྐུ་མ་གངས་རྩུ་དང་སྐར་བས་གྲོད་པ་བཀང་ལ་བདུག། རྩུ་གཟེར་ལ་འོང་ང་
 དཀར་པོ་དང་ལུ་མཁན་སྐར་རྩུ་དང་སྐར་ཉེ་བདུག། འག་མཁྲིས་དང་ཚ་བའི་སྐར་ཐབས་ལ་རྩུ་རྩུ་གྲོད་མོས་
 བདུག། ཚད་གཟེར་ལ་རྩུ་རྩུ་དང་བྱང་མའི་མོས་ལྷགས་པོགས་ཀྱིས་བདུག་ཅིང་། ཡང་ན་གཡའ་ཚོན་དང་ཞོ་
 སྐར་བའི་གང་མོས་བདུག། སྐར་འག་མཚོན་ན་སྐར་རྩུ་དང་འདག་པ་ནག་པོ་ཞེས་པ་ཀོ་མོག་རྩུ་ཡོད་པའི་གཏིང་
 གི་རྩུ་ལ་ནག་པོ་དེ་སྐྱིན་དབྱག་དང་ལྷག་འཁྲུང་དུ་བདུག། མའི་འག་ཚད་དང་རྩུ་གིས་སྐར་པ་ལ་རྩུ་གཡམས་
 སུ་འབྱེལ་བའི་ནང་གི་འདག་པས་བདུག། རྩུ་གྲོད་ཚ་འབབ་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེ་རྩུ་ལྷུ་ལྷུ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་སྐྱུར་བས་
 བདུག་གོ།

༢ རྩུ་དུགས་བརྩུ་དགའི་བྱ་ཐབས། རྩུ་དུག་མ་ལུ་སྐར་ཐབས་ཚ་བསྐྱོས་བདུག། མཚོན་འག་
 འཁྲུགས་ལ་རྩུ་རྩུ་བསྐྱོས་པས་བདུག། །མཚོན་འག་འཁྲུགས་ལ་གྲོག་ཞིང་ཡོས་ཀྱིས་བདུག། །མཁལ་མ་གང་
 གཟེར་རྩུ་སྐར་སྐལ་བདུག། །བྱ་བཅོས་རྩུ་ཞབས་མཚང་ར་མཁལ་རྟེན་གཟེར། །བྱིས་ཤར་བལྟས་ཚང་བཅོན་
 བསྐྱོས་པས་བདུག། །སྐྱུག་པོ་འབབ་པའི་སྐར་ཐབས་ཉ་པོ་དང་། །རྩུ་ལོ་ལུ་མཁན་རྩུ་སྐར་པཅོས་པས་
 བདུག། །དུག་དང་འག་རྩུ་མོ་བར་སྐྱུང་བ་འཛོམས། །མ་ལུ་གང་སྐྱུན་ཕྱག་རོན་བྱུན་བསྐྱོས་བདུག། །གང་ནད་

ལངས་ལ་སོ་པག་རྩ་བསྐྱོད་པས་བདུག །སྲིན་གྲང་སྤྱུ་མའི་རྩ་ལོ་བསྐྱོད་པས་བདུག །གཞན་སྲིན་ཕུར་མོ་རྩ་སྤངས་
 བསྐྱོད་པས་བདུག །གང་བས་གཞན་ལུག་སྤྱུ་མ་ཀོང་བསྐྱོད་པས་བདུག །རླུང་གཟེར་ཕྱིང་པ་སྤྱུ་མ་ལྷན་རྒྱུ་རྩོད་
 བདུག །མཁལ་རྟེན་གང་ལ་གཡི་སྤྱང་སྤྱུ་རྟུགས་བསྐྱེན། །ཕོ་བ་རྒྱུ་ལོང་གང་ལ་ལག་མཐིལ་བདུག །ཚིགས་
 སྤུལ་རྒྱ་སེར་ཤག་མ་ཆང་བཅོམ་བདུག །ཡང་ན་སྤང་སྐྱམ་གྲོག་ཞིང་བསྐྱོད་པས་བདུག །གང་བས་རྒྱ་འགགས་
 འབའ་ཆ་བྱ་བས་བདུག །སྤོངས་ཚད་རླུང་གཟེར་འཁར་གོང་སྲིན་ཅན་དང་། །རུས་རྙིང་ཆང་གིས་བཅོམ་ལ་
 བསྐྱོད་པས་བདུག །ཡན་ལག་རྒྱ་སེར་ལུག་རིལ་ཆང་བཅོམ་བདུག །ཞེས་པ་སྟེ། རྟོན་རྟུགས་ལ་རྣམ་གངས་
 བརྒྱ་དགུ་ཡོད་པ་ལས་མ་ལུ་བ་དང་གྲང་ཐབས་ལ་ལན་ཚུ་སྤྱོད་འདི་ནང་དུ་མེར་བསྐྱོད་ཏེ་རས་ལ་གཏུམས་པས་
 བདུག་པ་དང་། མཚོན་ཁག་ཁོང་དུ་འབྱེལ་བ་འབྱུགས་པ་ལ་ནི་རྒྱ་ནང་གི་དེ་ལྟུ་མེ་ལ་བསྐྱོད་པས་བདུག
 མཚོན་ཁག་འབྱུགས་པ་ལ་གྲོག་ཞིང་ཞེས་པ་རྩིག་པའམ་གྱང་རྙིང་པ་ལ་ཆར་ཕོག་པས་སྤང་གི་རྣམ་པ་འདྲ་
 བར་ཆགས་པ་ས་དང་མ་འདྲེས་པ་དེ་བསྐྱོད་པ་དང་ཡོས་ཀྱིས་བདུག །མཁལ་མ་གང་གཟེར་གྱིས་རྒྱ་སྤྱི་བ་ལ་
 སྤང་མ་སྐྱམ་པོ་བསྐྱོད་པ་རས་སོགས་ལ་གཏུམས་པས་ བདུག རྩ་བཅས་རྗེས་རྒྱུ་ཞབས་དང་ཆང་ར་མཁལ་
 རྟེན་སོགས་གཟེར་བ་ལ་བྱི་ཁྲུང་ལ་ཤར་དུ་བལྟ་བའི་སྐོ་རྩུང་སྤངས་པའི་ས་ལ་ཆང་གིས་བཅོམ་ཏེ་མེ་ལ་བསྐྱོད་
 པས་བདུག །སྤྱུ་ག་པོ་འཐབས་པའི་གྲང་ཐབས་ལ་བྲག་སྤྱུ་ཏེ་པོ་དང་རྒྱ་ལོ་ལུ་མཁལ་རྣམས་རྒྱུར་སྤངས་ཤིང་
 བཅོས་པས་བདུག་ལ། དེས་ནི་དུག་དང་ཁག་དན་ཕོ་བར་ལྷུངས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད། མ་ལུ་གང་སྤྱན་ལ་
 སྤྱུ་ག་རོན་གྱི་བྱུན་མེར་བསྐྱོད་པས་བདུག་ཅིང་། གང་ནད་ལངས་པ་ལ་སོ་པག་དང་རྩ་མའི་དུམ་བུ་མེ་ལ་
 བསྐྱོད་པས་བདུག །སྲིན་གྱི་གྲང་ཐབས་ལ་སྤྱུ་མ་དཀར་པོའི་རྩ་བ་དང་ལོ་མ་བསྐྱོད་པས་བདུག །གཞན་སྲིན་
 ལ་ཕུར་མོ་དང་རྩ་སྤངས་བསྐྱོད་པས་བདུག་ཅིང་། གང་བས་གཞན་ལུག་པ་ལ་ཆང་དམ་འོ་མ་འཇམ་ཅམ་
 བསྐྱོད་པས་བདུག་ལ་སེན་མོ་བྲེགས་ནས་ འཇམ་སྤངས་ཏེ་མཚུབ་མོས་སྤྱུ་རྟུང་སྤོག་པ་ལྷར་གཞུག་ལ་སྤྱུ་གི་
 ཀོང་བུ་མེར་བསྐྱོད་པས་བདུག་གོ །རླུང་གཟེར་ལ་ཕྱིང་པ་སྤྱུ་མ་ལྷན་བསྐྱོད་པའི་རྙིང་དུ་རྒྱ་ནང་གི་རྩོད་པས་
 བསྐྱོད་པས་བདུག །མཁལ་རྟེན་གྱི་གང་བ་ལ་གཡི་དང་སྤྱང་གི་འདི་པགས་པའི་སྤྱུ་རྟུགས་བསྐྱེན་པ་དང་། ཕོ་བ་དང་རྒྱ་
 ལོང་གི་གང་བ་ལ་ལག་པའི་མཐིལ་རྟོན་པས་བདུག་ཅིང་ཚིགས་སྤུལ་དུ་རྒྱ་སེར་བབས་པ་ལ་ཤག་མ་རྟོང་
 པའི་ཡུལ་སྐད་དེ་དེ་ལྟུ་ནས་ཅམ་ལ་ཆར་བཅོམ་ཏེ་བསྐྱོད་པ་དང་། ཡང་ན་བྱེ་མ་དང་རྩ་རྩུང་བཅོམ་པ་ཆང་

ངམ་བ་རྒྱལ་བྱུང་ཉེ་བཅོས་པས་བདུག ཡང་ན་སྤང་མ་སྐམ་པོ་དང་སྤར་བཤད་པའི་གོག་ཞིང་མེ་ལ་བསྐྱོས་
 པས་བདུག་གོ། །ཞང་བས་རྒྱ་འགགས་ན་འབའ་ཆ་དང་བྱ་བྱ་ཞེས་པ་ཕྱག་རོན་གྱི་བྱུན་གྱིས་བདུག་སྤོང་ཚད་
 དང་རྒྱང་གཟེར་ལ་འཁར་གོང་འདྲེས་ཡོད་པའི་སྲིན་ཅན་དང་རུས་རྙིང་ཆང་གིས་བྱུན་ལ་མེར་བསྐྱོས་པས་
 བདུག ཡན་ལག་གི་རྒྱ་སེར་ལ་ལྷག་གི་རིལ་མ་ཆང་གིས་བྱུན་ཉེ་བསྐྱོས་པས་བདུག་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ། དུགས་གྱི་ཕན་ཡོན། ནད་ལྷག་འཕྲལ་གཅོག་དཔུད་མཚོག་དུགས་སུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །
 སོགས་གྱིས་ནད་ལྷག་འཕྲལ་དུ་གཅོག་པས་ན་དཔུད་གྱི་མཚོག་དུགས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །བདུད་

ལེའུ་འཛུལ། བདུད་རྩི་སྤོང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་དཔུད་ལྔ་དུགས་ གྱི་
 ལེའུ་རྩེ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བདུད་རྩི་སྤོང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་
 ལས་དུམ་བུ་བཞི་པ་མྱི་མ་འཕྲིན་ལས་རྒྱུད་གྱི་དཔུད་ལྔའི་ནང་ཚན་གསུམ་པ་དུགས་གྱི་ལེའུ་བཤད་པ་རྩེ་ཉི་ཤུ་
 རྩ་གཉིས་པའོ། །།

ལེའུ་ཉེར་གསུམ་པ། དཔུད་ལྔ་ལུམས།

༄༅། །ལེའུ་ཉེར་གསུམ་པ་དཔུད་ལྔ་ལུམས་གྱི་ལེའུ་འོན་འགྲེལ་བ་ལ་ཉན་པར་གདམས་ཤིང་
 མཚམས་སྦྱར་བ་དང། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུ་འཛུལ་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་མོ།།

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ། དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
 གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག །ཞེས་པ་སྟེ། དཔུད་ལྔའི་ནང་ཚན་གསུམ་པ་དུགས་གྱི་ལེའུ་
 བསྟན་བྱིན་པའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཀྱེ་ཞེས་པོས་ནས་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ལེགས་པར་རབ་རྒྱ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་
 ཟུངས་ཤིག་ཅེས་གདམས་ཏེ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། དཔུང་ལྷ་ལུ་མས་ལ་རུང་དང་མི་རུང་དང་། །བྱ་བའི་ཐབས་དང་ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་
བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔུང་ལྷ་འི་ནང་ཚན་དུ་གྲུབ་པའི་ལུ་མས་ལ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་རུང་བའི་
མཚན་ཉིད་དང་། བྱ་བའི་ཐབས་དང་། ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པ་བཞེར་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ། ལུ་མས་རུང་བའི་ཡུལ་ལམ་ནད་རིགས་སོ་སོ་ངོས་བཟུང་བ། རུང་བ་ཡན་ལག་རངས་འཁུམས་ཞེས་བ་
དང་། །འབྲས་དང་ལྷོག་པ་མ་རྟོང་མ་གསར་སྐྱངས། །ཚབས་དང་སྐྱར་པོ་ཤ་རུས་ཚུ་སེར་གཡོས། །རླུང་ནད་
མ་ལུས་ཀུན་ལ་བསྟགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ལུ་མས་རུང་བ་ནི་ཡན་ལག་རངས་པ་འཁུམས་པ་ཞེས་དང་།
འབྲས་དང་ལྷོག་པ་མ་རྟོང་མ་གསར་སྐྱངས་པ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཚབས་ནད་དང་། །རྟེན་པ་སྐྱར་པོ་ཤ་རུས་ལ་ཚུ་
སེར་གཡོས་པ་དང་། །ལྷུང་པར་རླུང་གི་ནད་མ་ལུས་པ་ཀུན་ལ་བསྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། ལུ་མས་མི་རུང་བའི་ཡུལ་ལམ་ནད་ཀྱི་རྣམ་གརངས་བསྟན་པ། ལུ་མས་མི་རུང་བ་བསྟན་པ་ལ།
ནད་གཞིའི་སློ་ནས་མི་རུང་བ་བསྟན་པ་དང་། གནས་ཀྱི་དབང་གིས་མི་རུང་བ་བསྟན་པ་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་
སོ།།

༡ བྱེད་གཞིའི་སློ་ནས་མི་རུང་བ་བསྟན་པ། མི་རུང་རིམས་འཁུགས་ཚ་རྒྱས་སྐྱུ་བྱེད་དང་། །ཉམ་རྒྱུང་
དང་ག་འགགས་ལ་སྤང་བར་བཤད། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེད་གཞིས་མི་རུང་བ་རིམས་འཁུགས་ཚ་བ་རྒྱས་པ་སྐྱུ་
བྱེད་དང་ཉམ་རྒྱུང་བ་དང་ག་འགགས་པ་རྣམས་ལ་སྤང་བར་བཤད་ཅིང་།

༡༢ གནས་ཀྱི་དབང་གིས་ལུ་མས་མི་རུང་བ། མིག་དང་མཁུར་ཚོས་དྲེག་བཞི་རྒྱུ་པ་དང་། །ལྷོ་བ་སྤྱིང་
གའི་གནས་སུ་ལུ་མས་མི་རུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། གནས་ཀྱིས་མི་རུང་བ་མིག་དང་། མཁུར་ཚོས། དྲེག་རྒྱུང་པའི་
མཐེ་བོང་གཉིས་དང་། ལག་པའི་གྲུ་མོ་བཅས་བཞི་དང་། རྒྱུ་པ་དང་ལྷོ་བ་དང་སྤྱིང་གའི་གནས་རྣམས་སུ་
ལུ་མས་མི་རུང་ངོ། །

གསུམ་པ་ལུ་མས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཐབས། བྱ་བའི་ཐབས་ལ་རྒྱ་ལུ་མས་བཅིང་ལུ་མས་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱ་
བའི་ཐབས་ལ་རྒྱ་ལུ་མས་དང་བཅིངས་ལུ་མས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ།།

༡ རྒྱ་ལུ་མས་བྱ་བའི་ཐབས། རྒྱ་ལུ་མས་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་རང་བྱུང་རྒྱ་ལུ་མས་དང་། བཅོས་པའི་རྒྱ་
ལུ་མས་བཅས་གཉིས་སོ།།

(੨) རང་བྱུང་ཚུ་ལུམས། ཚུ་ལུམས་སྤྱི་མཐུན་ལས་གྲུབ་ཚུ་ཚན་ཞུགས། །འབྲམས་དུག་ཚད་རྙིང་བྱེད་ཞིང་
ཞེན་པ་དང་། །འབྲས་དང་མ་ཁྲན་སྲུང་ཡ། ཚ་ནད་དང་། །རེངས་འཁུམས་སྲུང་པོ་གསྐམས་འདོན་པར་
བྱེད། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་གངས་སུ་ བྱེན་ཚུ་ལུམས་བཞི་དང་བཅིངས་ལུམས་ཉི་ཤུ་སྟེ་ཕྱོད་ཉེར་བཞི་
ལས་ ཚུའི་ལུམས་བཞི་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེ་སྟོན་ལམ་གྱི་
མཐུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཚུ་ཚན་རིགས་ལྔ་པོ་ནད་དང་སྲུང་པའི་ནད་དུ་ཞུགས་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེས་ནི་
འབྲམས་ཚད་དང་དུག་རོ་ཚད་རྙིང་བྱེད་ཞིང་ཞེན་པ། འབྲས་ཀྱི་རིགས་དང་། མ་ཁྲན་སྲུང་ཡ། ཚ་ནད་ཀྱི་
རིགས་སལ་ཆེར་ཡན་ལག་རེངས་པ་འཁུམས་པ་སྲུང་པོ་གསྐམས་པ་སོགས་ནད་རོ་རྣམས་རྙིང་པ་གདོན་ཞིང་
ཕན་པར་བྱེད་ལ།

(੨) བཟོས་པའི་ཚུ་ལུམས། བཟོས་པའི་ཚུ་ལུམས་ལ། བདུད་ཅི་ལྡ་ལུམས་དང་། མི་རུས་བཙའ་མའི་ལུམས།
མཁན་པའི་ལུམས་བཅས་ཡོད།

༡༡ བདུད་ཅི་ལྡ་ལུམས། དེ་མ་གྲུབ་ན་བདུད་ཅི་རྣམ་པ་ལ། །རླངས་ལུམས་ཚུ་ཚན་བཅིང་བས་གོང་
བཞིན་འགྲུབ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚུ་ཚན་དེ་མ་འགྲུབ་ན་བ་ལྷ། ཤུག་པ། མཚོ། འོམ་བྲ། མཁན་སྐྱེ་རིམ་པ་
བཞིན་མི། ལྷ། བཙན། ལྷ། སྤེ་བརྒྱད་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་ཉིན། སྤེ་བས། ལྷ། སྤང་། སའི་
བདུད་ཅི་སྟེ་བདུད་ཅི་གཤམ་པ་དེ་བཅས་སོགས་སུ་བཙོས་ལ་སྟོན་གྱི་ཁར་རས་སྤྱིང་གིས་བཏྱིང་བ་དེའི་སྟེང་
ནད་པ་བཞག་པའི་རླངས་ལུམས་བྱ་བའམ་ཚུ་ཚན་ལྟར་ནད་དུ་སྤྱིང་སྟེ་ཞུགས་པས་གོང་བཞིན་གྱི་ཕན་ཡོན་
འགྲུབ་པར་གྱུར་ལ།

༡༢ མི་རུས་བཙའ་མའི་ལུམས། མི་རུས་བཙའ་མ་རླངས་ལུམས་ཚུ་ཚན་གྱིས། །ཚ་རེངས་རླང་ལྡན་
འབྲམས་པའི་བྲུག་གཟེར་འཛོམས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཡང་རུས་ལུམས་ནི། མི་རུས་བཙའ་མ་ཚུ་ལ་ཚོས་པར་
བཙོས་པའི་རླངས་ལུམས་གོང་བཞིན་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཚུ་ཚན་གྱིས་ཚ་བའི་རིམས་རླང་དང་ལྡན་པའམ་ཚུ་
སེར་ཚ་བ་རེངས་པ་རླང་ལྡན་དང་འབྲམས་པའི་བྲུག་གཟེར་འཛོམས་ཤིང་།

༡༣ མཁན་ལུམས། མཁན་པ་བུལ་ཏྲིག་ཕབས་སྲུང་ཚུ་ལུམས་ཀྱིས། །མ་ཁྲན་རླངས་དང་ཞ་རེངས་སེལ་
བར་བྱེད། །ཞེས་པ་སྟེ། མཁན་པ་བུལ་ཏྲིག་ཕབས་རྣམས་སྲུང་ཏེ་བསྐོལ་བའི་ཚུ་ལུམས་ཀྱིས་མ་ཁྲན་རླངས་
པ་དང་། ཡན་ལག་ཞ་བ་རེངས་པ་སོགས་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །

༢ བཅིང་ལུམས་བྱ་བའི་ཐབས། བཅིང་ལུམས་ཚ་སེལ་གྱི་སྐབས་སེལ་ལྟེན་ལ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། བཅིངས་
ལུམས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་ལ་ཡང་ཚ་སེལ་གྱི་ལུམས་དང་གྲང་སེལ་གྱི་ལུམས་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ།

(༡) ཚ་སེལ་གྱི་བཅིང་ལུམས་བརྒྱུད་བཤད་པ། ཚ་སེལ་མགོ་ཆག་ཅུ་ཕྱེར་འབྲུ་སྐྱའི་ལུམས། །ཀྱི་ལྷེ་མངོ་ལྷེ་
ལོ་སྐྱར་ཚ་སྐྱངས་འཛོམས། །ཅུ་ཕྱེར་མེ་ཏོག་སྐྱ་ཚོགས་ལུམས་ཀྱིས་གཏུལ། །ཅུ་དཀར་གཟའ་ཕོག་མཁལ་ཅུ་
འགམས་ཕྱེར་ལ། །བདུད་ཅི་ལྷའམ་སྐྱ་རིལ་ཆང་བཙོས་ལུམས། །ཅུ་འགམས་སྐྱངས་རངས་མཁལ་པ་སྐྱ་མ་
མཚོ། །སྤང་སྟོན་དེ་རྒྱུ་བཙོས་པའི་ལུམས་ཀྱིས་གཏུལ། །ཚད་རྟོགས་ཕྱེར་བ་མཚན་དང་སྟོ་ལོའི་
ལུམས། །མངོ་དུག་ར་རིལ་སྐྱ་ཅི་དེ་རྒྱའི་ལུམས། །དབྱིག་གི་དུག་ལ་མཚོད་རྟེན་ལ་བཟའ་དང་། །ལྷ་གང་འོག་
ས་དེ་རྒྱུ་བཙོས་ལུམས་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་སེལ་གྱི་ལུམས་རྣམས་གྲངས་བརྒྱུད་ཡོད་པ་ལས། མགོ་ཆག་
ཅུ་ཕྱེར་གྱི་ནད་ལ་ནས། སྟོ། འབྲས། སྐན་ལ། སོ། ཏིལ། བ་པོ། སྐན་རྒྱུ་སོགས་འབྲུ་སྐྱ་ཐམས་ཅད་རྟེན་
བཏགས་བྱས་པ། ཏིལ་མར་རམ་འབྲུ་མར་རྟེན་པ་ལ་སྐྱར་བའི་བཟོ་བྱ་ལྷེ་གྱི་ལུམས་མགོ་བོའི་སྐྱ་བཞུར་ལ་ལྷ་
མོ་ལྷར་གཡོགས་པ་ཞག་འགའ་བྱས་པས་རྒྱ་སེར་དེ་འདུས་ནས་སྐྱངས་པ་འབྲུང་ཞིང་། དེ་ནས་འཛིབ་རུ་
བཙུགས་ནས་ལྷག་དཔེ་རྒྱ་སེར་ཅི་ཐོན་ཐོན་དབྲུང་བ་དང་། ཀྱི་ལྷེ་དཀར་པོ་མངོ་རོག་གི་ལྷེ་བ་ལོ་དང་སྐྱར་བའི་
ལུམས་ཀྱིས་ཚ་བའི་སྐྱངས་པ་འཛོམས་ལ། ཚ་བ་ཅུ་ལ་ཕྱེར་ན་དུགས་མ་གཏོགས་པའི་མེ་ཏོག་སྐྱ་ཚོགས་
གཏུས་པའི་ལུམས་ཀྱིས་གཏུལ་བ་དང་། ཅུ་དཀར་གཟའ་ཕོག་པ་མཁལ་ཅུ་འགམས་པ་དང་ཕྱེར་བ་རྣམས་ལ་
གོང་དུ་བཤད་པའི་བདུད་ཅི་ལྷ་ལུམས་སམ་ཡང་ན་སྐྱ་རིལ་ཕྱེ་མར་བྱས་པ་ཆང་ནད་དུ་བཙོས་པའི་ལུམས་བྱ་
ཞིང་། ཅུ་འགམས་པ་དང་སྐྱངས་པོ་ཅུ་རྒྱུས་རངས་པ་རྣམས་ལ་མཁལ་དཀར་སྐྱ་མ་མཚོ་ལུམ་སྤང་སྟོན་
རྣམས་ཀྱི་ལྷེ་མ་དེ་རྒྱུ་བཙོས་པའི་ལུམས་ཀྱིས་གཏུལ། ཚད་པ་རྟོགས་པ་དང་ཕྱེར་བ་ལ་གཡའ་ཚན་དང་སྟོ་ལོ་
དཀར་པོའི་ལུམས་བྱ་ཞིང་། མངོ་དང་དུག་གམ། ལ་ཅིག་སྐྱར་དུག་མངོ་ཕོའི་ཤ་ལྷག་བསྐྱེས་ནས་བཏང་བ་
ནད་ཀྱི་རོ་བོ་དུག་ཡིན་ཀྱང་ཏྲགས་མངོ་ནད་དུ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་གསུང་བ་ལ། རའི་རིལ་མ་དང་སྐྱ་ཅི་སྟོན་
ལྷན་ནམ་ལོ་བརྒྱུད་དེ་རྒྱས་ལྷ་བ་བྱས་པའི་ལུམས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དབྱིག་གི་དུག་ལ་མཚོད་རྟེན་ལ་གསོལ་
བའི་ས་དཀར་གྱི་ན་བཟའ་དང་། ཐལ་ལྷུང་ཡོད་པའམ་དེ་རྒྱའི་རྒྱུ་སོགས་བ་ཚུ་ཡོད་པའི་ནད་ནས་ཐུར་དུ་ལྷ་
གང་བཞོས་པའི་འོག་གི་ས་དེ་རྒྱུ་བཙོས་པའི་ལུམས་བྱོ། །

(2) གང་སེལ་གྱི་བཅིང་ལུམས་བརྩམས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་བཤད་པ། གང་སེལ་ཡན་ལག་སྐྱངས་པ་ནག་འགྲུགས་ན། སྐྱང་སྐྱམ་གྱི་བྱུན་ཆང་བཙོས་ལུམས་སུ་གཞུག། མདེ་འབྱིན་ར་རིལ་གྱི་བྱུན་ངི་རྩུའི་ལུམས། ར་དུག་སྐྱང་ཚེར་རི་ཤོ་སྐྱང་བྱུན་དང་། སྐྱང་གར་བཙོས་པས་རྩུ་ལྟོག་གང་སྐྱངས་འདུལ། ཡན་ལག་རྩུ་སེར་སྐྱ་ཐབ་སྐྱོས་པ་ལ། རྟ་རྒྱུང་བོང་བུའི་སྐོ་འོན་ལུམས་སུ་གཞུག། མེན་འབྲས་སུག་འོན་རིལ་མ་ཆང་བཙོས་ལུམས། འབྲས་འདུལ་མི་ཡི་རྒྱུང་མགོ་ཉི་ཡི་ཤ། སྐྱུ་རྩ་རེ་ལྷག་ཆང་བཙོས་ལུམས་སུ་གཞུག། རོ་སྐྱུན་འདུལ་ལ་སྐྱང་ཚེར་ལྷེ་ཚ་དང་། མཁའ་པ་ལྷ་འབྲུམ་གྱི་བྱུན་སྐྱང་གར་དང་། སྐྱོད་སྐྱར་ཏེ་བཙོས་པའི་ལུམས་སུ་གཞུག། རུས་ཏེམ་ཚབས་ནད་མི་རུས་བ་སྐྱུའི་ལུམས། རྐྱང་འཕྱོས་སྐྱོ་འབོག་ཚབས་རྐྱང་སྐྱུའི་སྐྱུའི་ལུམས། རིམས་མཚུག་རྒྱུང་དང་རུས་པ་ན་བ་ལ། རྐྱུ་གང་འོག་ས་ངི་རྩུར་བཙོས་པའི་ལུམས། རུས་ཚོགས་གཟེར་ན་རུས་སྐྱ་ཆང་བཙོས་ལུམས། རྐྱང་སྐྱངས་འབའ་ཆ་ཆང་དུ་བཙོས་པའི་ལུམས། །

བཞི་པ། ལུམས་བྱ་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ། ལུམས་ཀྱིས་ཚ་རྐྱངས་རྩུ་སེར་བ་སྐྱར་འདོན། རྐྱང་འདུལ་སྐྱངས་འཛོམས་སྐྱེམ་པོ་ཤ་རྒྱས་བྱེད། རེས་གསུངས་སོ། རེས་པ་སྟེ། གང་སེལ་གྱི་ལུམས་ནི་ཡན་ལག་སྐྱངས་པ་ནག་ཏུ་འགྲུགས་ན་སྐྱང་མ་སྐྱམ་པོ་གྱི་བའི་བྱུན་རྣམས་ཆང་གི་དཀྱིལ་དུ་བཙོས་པའི་སྐྱོ་མའི་ལུམས་སུ་གཞུག་པ་དང་། མདེའུ་སོགས་ཁོང་དུ་སོང་བ་ཕྱིར་འབྱིན་ན། རིལ་རིལ་མ་གྱི་བའི་བྱུན་ངི་རྩུར་བཙོས་པའི་ལུམས་དང་། ར་དུག་པ་སྐྱང་ཚེར་རི་ཤོ་སྐྱང་བྱུན་ཆང་གི་སྐྱང་རྒྱུ་དེ་སྐྱུམ་གར་དུ་བཙོས་པའི་དུགས་ཀྱིས་རྩུ་ལྟོག་དང་གང་གཉེན་གྱི་སྐྱངས་མགོ་འདུལ་ཞིང་། ཡན་ལག་གི་རྩུ་སེར་དང་སྐྱ་ཐབ་ཀྱིས་སྐྱོས་པ་ལ་རྟ་རྒྱུང་བོང་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྐོ་ཞེས་བསད་འཕྲལ་གྱི་བཙོ་འོན་མོ་དེའི་ལུམས་སུ་གཞུག་པ་དང་། མེན་བྱ་དང་འབྲས་ལ་སུག་འོན་གྱི་རིལ་མ་ཆང་ནད་དུ་བཙོས་པའི་ལུམས་བྱ་བ་དང་། འབྲས་འདུལ་ན་མིའི་རྒྱུང་མགོའི་རུས་པ་ལྷ་བ་མེད་པའི་སྐྱུགས་སག་སག་པ་དེ་དང་རྩུ་ནད་གི་ཉི་ཤ་ཤ་དང་། འགའ་ཞིག་ན་མིའི་རྒྱུང་མར་དང་མགོའི་ཤ་ཡན་ལག་གི་ཉི་བཞིའི་ཤར་ཡང་བཞེད། སྐྱུ་མའི་རྩ་བ་རེ་ལྷག་པ་རྣམས་ཆང་དུ་བཙོས་པའི་ལུམས་སུ་གཞུག་པ་དང་། རེའུ་དང་རོ་སྐྱུན་འདུལ་བ་ལ་སྐྱང་ཚེར་དང་ལྷེ་ཚ་མཁའ་པ་དཀར་པོ་ལྷ་དཀར་གྱི་འབྲུ་བྱེའུའི་བྱུན་ཆང་གི་སྐྱང་གར་དང་བཅའ་སྐྱོད་དེ་པི་པི་ལིང་རྣམས་སྐྱར་ཏེ་རྩུར་བཙོས་པའི་ལུམས་སུ་གཞུག་པ་དང་། ལྷུ་གིས་འཕྱོས་པས་སྐྱོ་བ་དང་འབོག་པ་རྐྱང་ཚབས་ཀྱི་རྐྱུ་ནད་ལ་མི་རུས་དང་བ་སྐྱུ་བའི་ལུམས་བྱ་བ་དང་། རྐྱང་གིས་འཕྱོས་པས་སྐྱོ་བ་དང་འབོག་པ་རྐྱང་ཚབས་ཀྱི་རྐྱུ་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་སྐྱ་ཚོགས་པའི་སྐྱུང་སྐྱུའི་ལུམས་བྱ་བ་དང་།

རིམས་ཀྱི་མཚུགས་ཏུ་རྒྱུ་ལག་དང་རུས་པ་ན་བ་ལ་སྒར་བཤད་པའི་ལྷ་གང་འོག་ས་བྱི་རྒྱུར་བཙོས་པའི་ལུམས་
 བྱ་བ་དང་། རུས་པ་དང་ཚིགས་པ་གཟེར་བ་ལ་སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་པའི་རུས་སྣ་ཆང་དུ་བཙོས་པའི་ལུམས་
 བྱ་བ་དང་། རྒྱུ་གིས་སྒྲུངས་པ་ལ་འབའ་ཆ་ཆང་དུ་བཙོས་པའི་ལུམས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
 ལུམས་ཀྱིས་བཙོས་པས་ལུས་ཚ་བའི་རྒྱངས་པ་རྒྱ་སེར་དུ་འབབ་པ་སྟེ་བ་སྒྲུར་ཡང་ཡང་འདོན་པ་དང་དེས་ནི་
 རྒྱུ་འདུལ་ཞིང་སྒྲུངས་པ་འཛོམས་པ་དང་སྐྱེམ་པོ་ཤ་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེ་ལུ་འི་མཚན། བདུད་ཅི་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་དཔུད་ལྔ་ལུམས་ ཀྱི་
 ལེ་ལུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གསུམ་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བདུད་ཅི་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་
 ལས་དུམ་བུ་བཞི་པ་ཕྱི་མ་འཕྲིན་ལས་རྒྱུད་ཀྱི་དཔུད་ལྔའི་ནང་ཚན་བཞི་པ་ལུམས་ཀྱི་ཚོག་བསྟན་པའི་ལེ་ལུ་སྟེ་
 ཉི་ཤུ་ཙམ་གསུམ་པའོ། །།

ལེ་ལུ་ཉེར་བཞི་པ། དཔུད་ལྔ་བྱུག་པ།

༡༡། །ལེ་ལུ་ཉེར་བཞི་པ་བྱུག་པའི་ལེ་ལུ་འི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་པ་ལ། ཉན་པར་གདམས་ཤིང་
 མཚམས་སྒྲུར་བ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེ་ལུ་འི་མཚན་བསྟན་པ་བཙུག་གསུམ་སོ། །

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྒྲུར་བ། དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་རྟེན་ཅེས་
 གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག །ཞེས་པ་སྟེ། དཔུད་ལྔའི་ནང་ཚན་བཞི་པ་ལུམས་ཀྱི་ཚོག་བསྟན་
 ཟེན་པའི་མཚུགས་ཐོག་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་རྟེན་ཅེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་ཡང་ཀྱེ་ཞེས་བོས་ནས་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ལེགས་པར་རབ་དུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་རྒྱུངས་ཤིག་
 ཅེས་གདམས་ཏེ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། དཔུད་ལྔ་བྱུག་པ་རུང་དང་མི་རུང་དང་། །བྱ་བའི་ཐབས་དང་ཕན་ལོན་རྣམ་པ་
 བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔུད་ལྔའི་ཕྱི་མ་བྱུག་པའི་བཙོས་ཀ་ལ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་
 དང་བྱ་བའི་ཐབས་དང་ཕན་ལོན་བསྟན་པ་དང་རྣམ་པ་བཞིར་ཡོད་དོ། །

དང་པོ། རྒྱལ་པ་བྱ་རུང་བའི་ནད་གཞི། རྒྱལ་པ་བྱ་རུང་བ་ལ་སྐྱུམ་རྒྱལ་བྱ་རུང་བ་དང་། རྒྱ་གྲུ་རྒྱལ་རུང་བ་
བཅས་གཉིས་སོ།།

༡ སྐྱུམ་རྒྱལ་བྱ་རུང་བ། རུང་བ་ལུས་རྩལ་ཁྲག་དང་ལུ་བ་ཟད། རྩོལ་ས་རྒྱང་གས་དང་མུ་ངན་སེམས་
ལས་ཆེ། མིག་འགྲིབ་གཉིད་མེད་ཚོལ་བས་དུབ་པ་དང་། རླུང་ནད་ཀྱི་ལ་སྐྱུམ་རྒྱལ་བ་སྟེན་པར་བྱ། ཞེས་
པ་སྟེ། རྒྱལ་པ་རུང་བ་ནི་ལུས་རྩལ་པ་དང་ཁྲག་དང་ལུ་བ་ཟད་པ་དང་། ལུས་རྩོལ་ས་རྒྱང་བ་དང་། གས་པ་
དང་། མུ་ངན་སེམས་ལས་ཆེས་པ། མིག་འགྲིབ་པ། གཉིད་མེད་པ། འབད་ཚོལ་ཆེན་པོའི་བྱ་བས་ལུས་ངལ་
ཞིང་དུབ་པ་རྣམས་དང་། ལུང་པར་རླུང་གི་ནད་ཀྱི་ལ་སྐྱུམ་རྒྱལ་བ་སྟེན་པར་བྱ་བ་དང་།

༢ རྒྱ་གྲུ་རྒྱལ་བྱ་རུང་བ། ལྷགས་ནད་འབྱུང་ཐོར་སྐྱངས་ལ་རྒྱ་གྲུ་རྒྱལ་ ཞེས་པ་སྟེ། དགས་པའི་ནད་
འབྱུང་བུ་ཐོར་པ་སྐྱངས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་གྲུ་རྒྱལ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། རྒྱལ་པ་བྱ་མི་རུང་བའི་ནད་གཞི། མ་ཞུ་བ་རྒྱ་རེངས་དབྱིག་དུག་ཡི་ག་འཁུས། དམུ་རྩིང་བད་ཀན་
ནད་ལ་སྐྱུམ་རྒྱལ་སྤང་། ཞེས་པ་སྟེ། མི་རུང་བ་མ་ཞུ་བ་དང་། རླུང་ནད་བརྒྱ་རེངས། དབྱིག་དུག་ ཡི་ག་
འཁུས་པ། དམུ་རྩིང་། བད་ཀན་སྐྱུག་པོའི་ནད་རྣམས་ལ་སྐྱུམ་རྒྱལ་སྤང་དགོས་ཤིང་།

གསུམ་པ་བྱུག་པ་བྱ་བའི་ཐབས། རྒྱལ་པ་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་སྐྱུམ་རྒྱལ་པའི་ཐབས་དང་། རྒྱ་གྲུ་རྒྱལ་པའི་ཐབས་
བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ།།

༡ སྐྱུམ་རྒྱལ་བྱ་ཐབས་བཅུ་བའི་བསྟན་པ། བྱ་ཐབས་སྤྱད་སྟོན་དུག་བདུན་མཐིལ་བའི་ལ། མི་ཞུན་
རྒྱགས་མཉེ་སྐྱམས་ནས་ཕྱེ་ཡིས་ཕྱི། རྩིང་རླུང་འབྲེ་ཆགས་འབྲས་ནད་འཛོམས་པར་བྱེད། བསྐྱུ་མཉེ་ཀྱུན་ལ་
དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས། འབྲུ་མར་དེ་བཞིན་གཉིད་མེད་རླུང་རྣམས་འཛོམས། རྩོ་ཚོ་ངན་གསལ་འདོད་ལ་
ཞུན་མར་བྱུག རྩོལ་འཕྲོག་བརྒྱལ་བའི་ནད་ལ་ལོ་མར་བྱུག རྒྱ་སེར་བ་འཕྲུག་རྟ་རྒྱང་པོང་ཚིལ་བྱུག མཁལ་
མ་ཉམ་རྒྱང་ས་བོན་འཛོག་པ་ལ། སྐྱུམ་མམ་དབྱིད་ཚིལ་བུས་རྟེན་ཚིགས་བྱུག ཤིག་སྟོ་མང་ལ་ཤ་བའི་ཚིལ་
བུ་བྱུག བྱི་མ་རེད་ལ་བྱི་ཡི་ཚིལ་བུ་བྱུག རླང་ཤུ་ཕག་ཚིལ་ལུ་བྱི་ནག་པོ་བྱུག བཀོད་པའི་འབྲུམ་ཤུལ་ར་
ཚིལ་འབྲི་མོག་བྱུག ཤུ་བ་མ་གན་ཚན་དན་མར་ལུ་བྱུག མིག་འགྲིབ་བྱ་རྟོན་ཕག་པའི་ཚིལ་བུ་འམ། འབྲི་
མར་གོ་སྟོན་རྒྱར་བས་རྒྱང་མཐིལ་བྱུག རླུང་ནད་རུས་ཞུགས་གཏིང་ནས་ལྷང་ལྷང་ན། བཅའ་སྐྱུ་འབྲུ་མར་
རྒྱར་བའི་བྱུག་པ་བྱ། བཀོད་མེད་སྐྱེ་ཚི་མར་དཀར་མཐོ་ལུས་བྱུག ཞེས་པ་སྟེ། བོང་བཤད་ཀྱི་རུང་བ་

རྣམས་ལ་བྱུག་པ་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་སྐྱུམ་བྱུག་བརྩུ་བཞི་ལྟེ་གྲུའི་བྱུག་པ་བརྩུ་བཞི་སྟེ་བསྐྱེལ་བས་ཉེར་བརྒྱད་
 ལས་སྐྱུམ་བྱུག་བརྩུ་བཞི་ནི། སྤྱད་སྟོང་དང་ཚོགས་པ་དྲུག་བརྩུན་རྒྱུ་ལག་གི་མཐིལ་བཞི་ལ་མིའི་ཚེལ་རྒྱུ་
 རུས་སོགས་ཀྱི་ལྷན་ཚེན་བྱུགས་ལ་མཉེ་ཞིང་ཕྱར་ཏེ་སྐྱམ་ནས་ཕྱི་དགོས་ཏེ། དེས་ནི་སྟོང་རྒྱུ་འབྲེ་ཆགས་
 པ་ཞེས་ལག་པའི་སོར་མེའི་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཐོར་པ་དམར་ཅག་དང་གདོན་ཅན་གྱི་རིགས་འབྲས་ནད་རྣམས་
 འཛོམས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་བསྐྱེལ་མཉེ་ཀུན་ལ་བྱུག་མཉེ་ཕྱི་གསུམ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་གསུངས་པ་
 ལྟར་རིགས་འབྲེས་རྟོགས་དགོས་ཤིང་། དྲིལ་ཕྱིའི་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་པར། དྲིལ་ཕྱིས་བད་ཀན་སེལ་བ་
 དང་། ཚོལ་ནི་རབ་ཏུ་ལུ་བྱེད་ཅིང་། །ཡན་ལག་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང་། །པགས་མདོག་གསལ་བར་བྱེད་
 པའི་མཚོག་ །ཅེས་དང་། བཤད་རྒྱུད་ལས། དྲིལ་ཕྱིས་བད་ཀན་སེལ་ཞིང་ཚོལ་འཇུ་བྱེད། །པགས་གསལ་
 ཡན་ལག་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་མཚོག་ །ཅེས་གསུངས་པས་སྐྱེན་ཕྱེ་ལ་སོགས་པའི་དྲིལ་ཕྱིས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མ་
 བྱས་ན་བྱུག་པས་རྒྱུང་འཛོམས་ཀྱང་མ་ཕྱིས་ན་བད་ཀན་འཕེལ་ཞིང་། དེ་ཡང་རྩམ་པས་མ་ཕྱིས་ན་བད་རྒྱུང་
 རྒྱུད་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། ལོང་དུ་བཤད་པའི་མི་ལྷན་ནས་རུས་ལྷན་བཟོ་ཚུལ་ནི། མི་གཙོ་རྒྱུ་གྱི་རུས་
 པ་དང་། གཞན་ཡང་གང་ཚོགས་ཚད་བསགས་ལ་སྦྱོར་ཚད་མི་རྟ་ལྷིའི་རུས་པ་སྲང་བརྩུ་ལེ་བཏང་ན་ རུས་སྐྱ་
 གཞན་རྣམས་སྲང་ལེ་རེ་བྱས་པའི་ཁྲམ་ཁྲམ་དུ་བརྒྱུངས་པ་དེ་ལྟུག་མར་རྟོངས་པ་ཉུག་བརྩུག་དང་མཉམ་དུ་
 ཟངས་སྟོང་དུ་བསྐོལ་བའི་མར་རུས་ལ་ཐིམ་རུས་ཚེལ་ཕྱིར་དོན་པའི་བར་བསྐོལ་བ་དེ་མཐར་ཚང་མ་རུས་ལ་
 གང་ཐིམ་བྱས་ལྟུག་ཅུང་ཟད་ལུས་བྱུང་ཡང་རུས་པ་དང་མཉམ་དུ་རྗེའི་འབྲས་སྐྱེ་ལྟ་བུའི་གཤམ་དུ་སྲང་ཚོགས་
 ཡོད་པ་ལ་ལག་མགོ་ཐར་ཅམ་ལ་རྗེ་རང་གི་ལ་གཙོ་དེ་ཉིས་རིམ་ཡོད་པའི་ནང་མ་མར་རིབ་མི་འགོ་ཞིང་འགྲིག་
 པ་ཞིག་དང་། ཕྱི་མ་སོ་ལ་སོ་ལ་བསྐྱིགས་ཚོག་པ་དེ་མེས་མི་འགས་པའི་ཆེད་དུ་སྟོང་དེ་འབྲུམས་པའི་རས་རྒྱ་
 ལ་སྲངས་པས་གཏུམས། དེ་སྟེང་དེས་ལྷན་སྲངས་པས་ཁོལ་ཅེ་མ་ལུས་པར་བསྐྱམས་པ་དེའི་ནང་དུ་སྟོན་ལ་
 རམ་པ་སྐན་ཅམ་བཏིང་བའི་ཁར་གོང་འཁོད་སྐྱུགས་ཏེ་ལ་གཙོ་དེ་ནང་མ་རྒྱལ། དེ་རྗེས་འོག་དུ་བཤད་པའི་
 འདག་པ་འཚམ་ཅམ་རྒྱལ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་བྱེ་མ་སྐན་བྱ་སྐྱུགས་པའི་ཚངས་དང་། སྐར་ཡང་འདག་པ་དང་ལ་
 གཙོ་དེ་ཕྱི་མ་རྒྱལ་དེ་རྗེས་རྗེ་དེ་དང་ཆེ་རྒྱུང་ལ་འགྲིག་པའི་འཛོག་སྟོང་འོག་དུ་བཞག་ངོས་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 མཚམས་ལ་ས་དང་རྒྱུང་སོགས་མི་འཚོར་ཕྱིར་ རས་གཤམ་གས་བབས་དང་བསྐྱེན་པའི་ཉིས་རིམ་ཅམ་བཀའ་ལ་
 དེ་སྟེང་གོང་གི་འབྲས་སྐྱེ་བསྐྱིགས་པའི་སྟེང་འོག་གི་མཚམས་ཀྱང་དེས་ལྷན་གྱིས་ཁོལ་བྱ་མ་ལུས་པར་བསྐྱམ།
 དེ་སྟེང་རྗེ་མི་འགས་པའི་ཆེད་ས་དམར་དང་སྲངས་བསྐྱེས་པའི་འདག་པས་རྗེ་གཉིས་པའི་མཚམས་དང་གོང་
 མ་རྩིལ་གྱིས་བྱིབས་ནས་འདམ་པ་དེ་རྒྱུང་ཅམ་མེ་ཉི་སོགས་ཀྱིས་ཚོ་བེན་ཅམ་བསྐྱམས། དེ་ནས་འཛོག་སྟོང་
 འོག་མ་དང་ཆེ་རྒྱུང་འཚམ་པའི་ས་དོང་རིང་བྱང་ལྷ་བྱེད་དོ་ཅམ་བྱས་ནས་ས་དང་ཁོག་མ་འོག་མ་མཉམ་པ་

བྱས་ཏེ་ཁོག་མའི་གཤམ་གྱི་ས་དོང་ནང་ལ་ཚུ་འགོ་ལམ་འདོམ་གང་ལྷག་ཅམ་གྱི་བར་ས་གཤོར་ཡུར་ཚུང་བྱས་
 པར་གཤམ་པ་སོགས་བསྐྱིགས་པའི་ཐོག་ལ་ཚུ་འཛིར་མི་འོང་བའི་འདག་པ་རྒྱག་ དེ་ལྟར་སྐམ་བསྐྱིགས་
 ལེགས་པར་བྱུབ་ནས་སྐར་འཛིག་སྣོད་ས་ལ་འཛུང་ཆེ་ཚུང་འཚམ་པ་བཅུག་ དེ་འཚམ་ཡང་འདག་པས་ལེགས་
 པར་བྱིབས་ཏེ་སྟེང་དུ་ཤིང་སྣོམ་བྱས་པའི་སྟེང་ལ་སྤང་རྒྱབ་པའི་མེ་དུགས་ཀྱིས་ཚོས་ཕྱིར་མེ་ཀོང་ཆེ་ཚུང་
 སོགས་ལ་དགྱིག་ཅར་མི་འབྱུང་ཡང་ལམ་པ་མིས་ཕྱིར་དཀར་གྱོན་ནས་ས་ལ་བསྐྱད་པ་ཅམ་བཏང་། འོག་ནས་
 འཛིག་སྣོད་ཀྱི་མར་ཁུ་མི་སྐམ་པའི་ཕྱིར་ཚུ་ཡུར་བའི་དེ་མ་སྐམ་ཅམ་ལ་ལྷགས་པ་སོགས་བྱས་ཇེས་ཡུན་ཉིན་
 མ་ཕྱེད་ཅམ་གྱི་བར་འཛིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཁོག་མ་དེ་ཚོག་ནས་དམར་རྩུང་གི་འོང་བས་མེ་རྣམས་བསལ་ཏེ་
 ཁོག་མ་གཉིས་ཀྱི་འདག་པ་ཉ་ལམ་དལ་བྱས་བཤུས། དེ་ཚར་བ་དང་ཁོག་མ་ལྷན་འཛོལ་ལྷ་བྱས་ངར་བསད་
 ནས་ལག་པས་ཚུགས་ཅམ་ལ་ཚུར་སྐྱངས་ནས་ཁོག་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་མཚམས་ཀྱི་ས་དང་རས་སོགས་ཀྱིས་ས་
 མི་འཚོར་བར་བྱས་ཏེ། གོང་མ་བཏེག་སྐབས་འཛིག་སྣོད་དུ་མར་ཁུ་དང་ཞག་སོགས་རིམ་པ་ལྟར་འབྱུང་ལ།
 ཚུལ་འདིས་ཅན་དན་མར་ཁུ་དང་བདུད་ཅི་མར་ཁུ་དང་བཅུད་བསྐྱས་མར་ཁུ་སོགས་མར་ཁུ་བཟོ་དགོས་ཀྱི་
 རིགས་ཀུན་ཀྱང་ཐོག་མའི་བྱེད་ལུགས་སྣོད་སྟེ་ཅམ་མ་གཏོགས་བདེ་སྐྱབ་དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །པད་ཀ་
 སོགས་ལ་བཟོས་པའི་འབྲུ་མར་གྱི་བྱུག་པ་ནི་ཚོག་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་གཉིད་མེད་ཀྱི་རྒྱང་འཛོམས་པར་
 འགྱུར་ལ། སློ་ཚོ་ཞིང་དན་པ་གསལ་བར་འདོད་པ་ལ་ཅི་མར་གསར་འཇམ་གྱི་ལུན་མར་བྱུག་ཅིང་སློ་འབོག་
 དང་བརྒྱལ་བའི་ནད་ཅན་ལ་ལོ་ལོན་པའི་མར་རྩིང་པ་བྱུག་པ་དང་། ཚུ་མེར་ཟ་འབྲུག་ལ་རྟ་རྒྱང་པོང་བུའི་ཚོལ་
 བུ་བྱུག་ མཁལ་མ་གུད་ཅིང་ཉམ་རྒྱུང་བས་ས་བོན་འཛིག་པ་ལ་སྐམ་མམ་ད་བྱིད་ཀྱི་ཚོལ་བུ་ཤེད་པའི་ཚོགས་
 ལ་བྱུག་པ་དང་། ཤིག་དང་སྟོམ་མང་བ་ལ་རི་དུགས་ཤ་བའི་ཚོལ་བུ་བྱུག་ བྱིས་སྐྱུགས་པའི་མ་རེད་པ་སྟེ་འདུ་
 བས་རེད་པ་དང་། ཟས་སྣོད་ཀྱིས་རེད་པ་འདི་དོན་དུག་དུ་མི་འདོད་པ་ལ་བྱིའི་ཚོལ་བུ་བྱུག་པ་དང་། སྤང་བྱ་
 ཞེས་པགས་མདོག་སྐྱ་བོ་མེང་མེང་པོ་ལ་གཞིགས་ན་འབྲུམ་རྒྱུ་གསོབ་ཡོད་ པ་མཚེད་པར་བྱེད་པ་བས་
 ལྷགས་ཀྱང་ཟེར་བར་ཕག་ཚོལ་ལ་ལྷ་ཟེན་གསོ་སྐྱར་བ་བྱུག་པ་དང་། གདོང་པའི་འབྲུམ་ཤུལ་མེད་པར་བྱེད་
 ན་ར་ཚོལ་ལ་འབྲི་མོག་སྐྱར་བ་བྱུག་ ཤུ་བ་དང་མ་རྟམ་ལ་ཅན་དན་མར་ཁུ་ནི་བརས་ལྷ་བུའི་སྣོད་དུ་ཅན་དན་
 དཀར་པོ་སྤང་གསུམ་དམར་པོ་སྤང་དུག་སེང་སྤང་བཅུ་བྱུག་པ་བྱི་ལྷན་སྤང་བཅོ་ལྷ་རྣམས་གཞོགས་པའི་
 ཕྱེ་མ་བ་དམར་བལ་གྱི་མར་ཉམ་བཅུ་བཞི་བཞུ་བར་བཏབ། མེ་ཚ་གང་རན་པས་ཚོས་ཚད་ཕྱི་ནང་བྱེད་མེད་དུ་
 མར་ཁུས་ཚོས་པ་དང་བསྐྱར་ཁུ་བ་དང་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བའི་ཕྱེ་མ་ཁོག་མའི་ནང་དུ་བསགས་པའི་ཁུ་བ་རྣམས་ཕར་
 སྤུད་པ་དེ་གོང་གི་རུས་སྐྱ་བཟོ་བ་བཞིན་གྱིས་བྱུག་པ་དང་། མིག་འགྲིབས་པ་ལ་བྱ་རྒྱུ་དང་ཕག་པའི་ཚོལ་
 བུ་འམ་འབྲི་མར་ལ་གོ་སྟོན་སྐྱར་བ་རྒྱང་མཐིལ་དུ་བྱུག་ རྒྱང་ནད་རུས་པར་ལུགས་པའི་གཏིང་ནས་ལྷང་ལྷང་ན་

བལ་བཅའ་སྐོའ་ལ་སྐྱུར་བའི་ རྒྱལ་པ་བྱ་བ་དང་། ཚ་བས་གཉིད་ཉིན་མཚན་གཉིས་ཀ་ཡེར་ཏེ་མེད་
ན་སྐྱུ་ཅི་དང་མར་དཀར་སྐྱུར་བ་མགོ་ལུས་གཉིས་ཀར་བྱུག་གོ།

༡ རྒྱ་གུའི་བྱུག་ཐབས་བརྩ་བཞི་བསྟན་པ། རྗེ་གུ་ལུ་ཟླ་འུ་མི་ཕྱི་འི་བྱུན། །ཤུ་དག་ར་གཞོ་བ་འི་རྒྱས་
རྗེ་ག་པ་འཛོམས། །ལུ་ཟླ་ཚ་པ་བས་དུ་བ་མར་རྟེན་སྐྱུར། །རྗེ་གུ་བྱུགས་བསྐྱེགས་ཤུ་བ་སེལ་བར་བྱེད། །བྱི་བྱུན་
གསེར་དོ་ལུ་ཞོས་རྣལ་སྣ་འདེན། །རྣལ་མེད་སྐྱུར་དང་རྒྱལ་གཟེར་གཙོག་པར་བྱེད། །སྤང་དཀར་ཐལ་བ་རྟ་
པོང་འོ་མ་སྐྱུར། །མ་རྣལ་རྣལ་འཛོག་འབྲས་ཐབས་སོང་བ་སེལ། །རྟིལ་ཕྱེ་རྒྱུར་ལུར་བཏབ་བསྐྱོལ་དེག་ནད་
སེལ། །ཤུ་དག་སོ་མ་ར་ཚ་འབྲས་བུ་གསུམ། །སློ་འུམ་བ་ཕྱི་ས་སྐྱུག་ཚ་སྐྱུར་སེལ། །རྟུང་པ་ཡུང་སྐྱུར་རྟུ་རྟ་
དུག་མོ་ཉུང་། །དར་བས་ཤུ་ཐོར་ཁྱེ་མ་ལྷགས་ནད་སེལ། །ཡུངས་ཀར་ཤུ་དག་རྒྱུ་ཚུ་སོང་སྐོམ་
ཕྱིས། །གདོང་བྱུག་དོ་ཁབས་ཁྱེ་མ་འབྲུམ་ཐོར་སེལ། །འོམ་བུ་ཨ་རུ་ར་དང་འི་རྒྱ་སྐྱུར། །དུག་ནད་ཡན་ལག་
སྐྱུར་པ་སེལ་བར་བྱེད། །ཚན་དན་གྱི་ཕྱེ་ཉོང་ལེན་གངས་རྒྱ་སྐྱུར། །ལྷག་གཟེར་ལྷགས་ནད་ཚ་བ་མེད་བལ་
སེལ། །སྐྱུ་རུ་ལྷུ་ལ་མར་གསར་ལུས་ཀུན་བྱུག། །རྒྱལ་འབྲུམས་རིམས་ནད་ཚ་བ་ཕྱི་ཤོར་སེལ། །རྟུང་པ་རྟུ་རྟ་
རྒྱ་རྩ་ལྷུ་ག་ཐལ། །རྣུ་པ་བས་ཟོ་མར་ཀོང་ཤུ་ཟ་འབྲུག་སེལ། །སྐྱུལ་ནག་པགས་པ་དུ་བ་མ་ཤོར་
བསྐྱེགས། །པག་ཚོལ་སྐྱུར་བྱུགས་ཤུ་བཟ་བས་ལྷགས་སེལ། །སྐོན་བུ་སྐྱུ་བ་ཀ་ཞོ་སྐྱུར་ཟ་འབྲུག་སེལ། །ཞེས་
པ་སྟེ། རྗེ་གུའི་བྱུག་པ་བརྩ་བཞི་ནི། ལུ་ཟླ་མེར་ནག་ར་དུག་པ་མི་དང་ཕྱི་འི་བྱུན་ཤུ་དག་ནག་པོ་རུ་གང་བྱུར་གྱི་
གཞོ་བ་རྣམས་འི་རྒྱ་དང་སྐྱུར་བའི་བྱུག་པས་རྗེ་ག་པ་འཛོམས་པ་དང་། ལུ་ཟླ་མེར་པོ་ལན་རྣུ་པ་བས་དུ་བ་པལ་
པ་རྣམས་མར་རྟེན་དང་སྐྱུར་བའི་རྗེ་གུ་བྱུགས་ནས་ཉི་མར་བསྐྱེགས་ན་ཤུ་བ་གསར་རྟེན་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་
བྱེད། བྱི་བའི་བྱུན་གསེར་དོ་ལུ་ཞོ་སྐྱེགས་སྐྱུར་བའི་བྱུགས་པས་རྣལ་སྣ་འདེན་ཅིང་རྣལ་མེད་པར་སྐྱུར་
པའི་རྒྱལ་གཟེར་གཙོག་པར་བྱེད། སྤང་དཀར་ལུས་རྣལ་དུ་བསྐྱེགས་པའི་ཐལ་བ་དང་། རྟ་པོང་གི་འོ་མ་སྐྱུར་
བ་བྱུགས་པས་མ་རྣལ་རྣལ་འཛོག་ཅིང་འབྲས་ཐབས་སུ་སོང་བ་སེལ། །རྟིལ་དཀར་ནག་གི་ཕྱེ་མར་རྒྱུར་
བཏབ་པ་བསྐྱོལ་ཏེ་བྱུགས་པས་དེག་ནད་སེལ་བ་དང་། །ཤུ་དག་ནག་པོ་སོ་མ་ར་ཚ་འབྲས་བུ་ཨ་བར་སྐྱུར་
གསུམ་སློ་འུམ་བའི་ཕྱི་བ་ས་སྐྱུགས་ཏེ་ཀོ་མོག་བསྐྱེམས་ཤུལ་གྱི་ས་ཅི་རྣམས་སྐྱུར་བ་བྱུགས་པས་ཚ་བས་
སྐྱུར་པ་སེལ། །ཁང་པར་ཆགས་པའི་རྟུང་པ་ཡུང་བ་སེར་པོ་སྐྱུར་པ་རྟུ་རྟ་དུག་མོ་ཉུང་རྣམས་དར་བ་དང་སྐྱུར་
བའི་བྱུགས་པས་ཤུ་ཐོར་གདོང་བའི་དོ་ཁབ་ཁྱེ་མ་ལྷགས་ནད་རྣམས་སེལ། །ཡུངས་ཀར་ཤུ་དག་ནག་པོ་རྒྱུ་ཚུ་
སོང་སྐོམ་ཞེས་ལུ་མཁན་རྣམས་གྱི་ཕྱེ་མ་རྒྱུར་བ་རྒྱ་སྐྱུར་བས་གདོང་བཟུ་ཞིང་བྱུགས་པས་དོ་ཁབ་ཁྱེ་མ་
འབྲུམ་ཐོར་སྐྱེགས་སེལ་བ་དང་། །འོམ་བུ་ཨ་རུ་ར་དང་འི་རྒྱ་རྣམས་སྐྱུར་བའི་བྱུགས་པས་དུག་ནད་གྱིས་ཡན་

ལག་སྐྱེས་པ་སེལ་བར་བྱེད། ཚན་དན་དམར་པོ་གི་ལྷེ་དཀར་པོ་རྟོང་ལེན་སོགས་གངས་རྒྱ་དང་སྐྱུར་བའི་
བྱུགས་པས་ ལྷག་གཟེར་དང་པགས་ནད་གི་རིགས་ཚ་བ་དང་གཉན་མེ་དབལ་སེལ་བར་བྱེད། སྐྱུ་རུ་ར་དང་
ལྷུ་ལ་སློན་པོ་གཉིས་མར་གསར་ལ་སྐྱུར་བ་ལུས་ཀྱན་ལ་བྱུགས་པས་རྩལ་བ་མི་སྐྱམས་པར་འབྱམས་པ་དང་
རིམས་ནད་སོགས་ཚ་བ་ཕྱིར་ཤོར་བ་སེལ། རུད་པ་རུ་རྟ་རྒྱ་རྩ་རེ་ལྷག་པའི་ཐལ་བ་ལན་ཚུ་ཕབས་ཏེ་ཆང་ཚི་
རྣམས་ཚོ་མདོང་ལ་ ཆགས་པའི་མར་དང་སྐྱུར་བ་བྱུགས་པས་སློག་ཤུ་དང་ཟ་འཕུག་སེལ། སྐྱུ་ལ་ནག་སློ་མོན་
ནས་འབྱུང་བའི་པགས་པ་རུ་བ་མ་ཤོར་བར་བསྐྱེད་པ་དང་། སག་པའི་ཚེལ་བྱ་སྐྱུར་ཏེ་བྱུགས་པས་ཤ་བཀྲ་
དང་བས་ལྷགས་སོགས་པགས་ནད་སེལ། སློན་བྱ་དང་སྐྱུ་བ་ཀ་ཞོ་དང་སྐྱུར་ཏེ་བྱུགས་པས་ཟ་འཕུག་སེལ་བར་
བྱེད་དོ།།

བཞི་པ། བྱུག་པའི་སན་ཡོན། བྱུག་པའི་སན་ཡོན་ཚེ་རིང་དབང་པོ་གསལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ།
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱུགས་པའི་སན་ཡོན་ནི་ནང་གསེས་སོ་སོ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དང་། སྐྱིར་ནི་ཚེ་རིང་ཞིང་
དབང་པོ་གསལ་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེ་འུ་མཚན་བསྟན་པ། བདུད་ཚི་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་དབྱེད་ལྷ་བྱུག་
པའི་ལེ་འུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བདུད་ཚི་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་
ལས་དུམ་བུ་བཞི་པ་སྐྱི་མ་འཕྲིན་ལས་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེད་མཚོག་ལྷ་པ་བྱུག་པ་བསྟན་པའི་ལེ་འུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་
པའོ།།